

Årsberetning 2013

For kystens verdier

Innhold

Kjære leser!	3
Styrets og kontrollkomitéens medlemmer	4
Årsberetning	6
Virksomhetens art	6
Formål	6
Fortsatt drift	6
Nøkkeltall	6
Styrets aktiviteter	6
Omsetning	7
Økonomi	10
Datterselskaper	12
Arbeidsmiljø	13
Ytre miljø	14
Godtgjørelser og honorarer	14
Utsikter 2014	14
Etter 13 uker i 2014	15
Ny Råfisklov	15
Regnskap	18
Resultatregnskap pr. 31. desember 2013	18
Balanse pr. 31. desember 2013	19
Kontantstrømpoppstilling	20
Noter	21
Kontrollkomitéens beretning	33
Revisors beretning	34
Virksomhetsrapport	36
Hovedtall for omsetning	36
Kvantums- og verdiutvikling	37
Omsetningsformer	40
Utenlandske landinger	42
Omsetning av ombordfryst fisk landet ved nøytrale fryselaagre	42
Kjøpere	44
Sjømateksport fra Norge	45
Omsetning av viktige arter/produkter	45
Kontrollordninger	68
Styrets markedsmidler	68
Økonomi	69
Informasjonsteknologi	71
Råfisklagskortet	71
Valg og oppnevninger til tillitsverv	71
Årsmøtet 2013	72
Virksomhetsrapport 2012. Pris- og markedsituasjonen 2013	73
Statistikk	76
Representanter fra Norges Råfisklag i styret, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringen pr. 31.12.2013	79
Organisasjonskart	79

Samvirkegården rives

Foto: Kathrine Dybvik

Råfisklaget flyttet inn og hadde tilhold i Samvirkegården (DOMUS-bygget) på Stortorget i Tromsø fra 1955. I 1988 flyttet Råfisklaget over Torghuken til det nybygde Fiskernes Hus som sto ferdig samme år.

Ideer for tomte til den etter hvert lite hensiktsmessige Samvirkegården ble vurdert. Planer for et samlende kystens hus tok form. Vedtak ble fattet og rivingen av Samvirkegården ble påbegynt i august 2013 for å rydde plass til det nye Kystens Hus.

Råfisklaget skal flytte tilbake over Torghuken og skal sammen med andre sentrale aktører på kysten og i fiskerinæringa flytte inn i det nye Kystens Hus som etter planen skal stå ferdig sommeren 2015.

Kjære leser!

Foto: Thor E. Kalsaas

Vi feirer i 2014 at det er 200 år siden vi fikk vår Grunnlov. Det gikk nesten 125 år fra 1814 og til fiskerne og folk på kysten fikk sin andre viktige grunnlov, Råfiskloven. Vi feiret vårt 75 års jubileum i fjor, blant annet med å få et nytt mandat fra det norske Storting, en ny lov, Fiske-salslagslova. Det er gjennom forutsigbare og stabile rammebetingelser vi skal medvirke til å utforme vår næring. Norges Råfisklag skal gjennom kunnskap og kompetanse bidra til dette. Vi skal være nytenkende og endringsvillige, og vi skal bygge fiskerinæringa slik næringsutøvere og kystens befolkning ønsker. Grunnlaget og forutsetningene for næringas utvikling er rammebetingelsene fastsatt gjennom vår nasjonalforsamling.

2013 ble et vanskelig år for norske fiskere og for norsk fiskeindustri. For fiskerne kan vi oppsummere at den samlede verdien av norske og utenlandske fangster omsatt gjennom Råfisklaget endte på 6,3 milliarder kroner. Dette er en nedgang på 591 millioner kroner eller 9 % fra 2012. For norske fiskere endte den samlede verdien på 5,4 milliarder kroner, en nedgang på 380 millioner kroner eller 7 % fra 2012. At verdinedgangen ikke ble større, skyldes at det ble omsatt et rekordkvantum av fangst på hele 948.000 tonn rund vekt, herav 605.000 tonn fra norske fiskere. Aldri tidligere er det registrert et større totalkvantum i Råfisklagets distrikt. Dette, i kombinasjon med det faktum at norske fiskere opplevde 27 % nedgang i oppnådde priser for fersk torsk – mer arbeid for lavere betaling, viser at fiskerne hadde et svært krevende år.

I 2014 har vi fått en forsiktig oppgang i viktige markeder. Oppgangen har ikke vært like stor som enkelte i næringa hadde håpet, men trenden er positiv. Nå gjelder det å bygge stein på stein eller «snu hver stein flere ganger» som vår nye Fiskeriminister Elisabeth Aspaker uttrykker det. Ressursgrunnlaget er fantastisk, men vårt høye kostnadsnivå gjør at norsk fiskerinæring må finne sin egen vei for å løse de utfordringer vi står foran. Vi skal selvsagt lære av andre næringer og nasjoner, men det er vi som næringsaktører, organisasjoner og politikere som skal bygge dette landet.

Vi savner en større grad av felles opptreden. Det blir for mye bror mot bror. Dette gjelder internt blant fiskerne, fiskekjøperne og organisasjonene. Den nye NOU'en om sjømatindustrien som skal legges fram til høsten, gir oss en mulighet til å stå mer samlet og dermed skape verdier langs kysten, til nasjonen og til de enkelte familiene som direkte og indirekte har sitt utkomme fra fiskerinæringa.

La oss samle oss om Skreiien og de fantastiske produkter og merkevarer vi kan bygge ut fra den, så vil alle våre andre viltlevende fiskeslag følge i dens spor. Lykke til med årsmøtet og de viktige vedtak som skal fattes der.

Johnny Caspersen
Styreleder

Trygve Myrvang
Adm. direktør

Styrets og kontrollkomitéens medlemmer

Sammensetning i beretningsåret 1. januar til
31. desember 2013:

Styre

Styreleder: Robert Hansen, Skjervøy (til 29.5.)
Johnny Caspersen, Tromsø (fra 29.5.)
Nestleder: Hilmar Blikø, Kolvareid (til 29.5.)
Kjell Bjørnar Bakken, Bodø (fra 29.5.)

Fiskarlaget Nord:

Roger Hansen, Skarsvåg

1. vara Johnny Pettersen, Forsøl
2. vara Ken Ivan Pettersen, Kamøyvær (til 29.5.)
Bjørnar Jonassen, Båtsfjord (fra 29.5.)

Willy Andreassen, Berlevåg (til 29.5.)

1. vara Leif Figenschau, Skarsvåg (til 29.5.)
2. vara Jens Einar Bjørkås Johnsen, Båtsfjord (til 29.5.)

Robert Hansen, Skjervøy (til 29.5.)

1. vara Jimmy Tøllefsen, Husøy (til 29.5.)
2. vara Pål Hansen, Sommarøy (til 29.5.)

Kurt Ludvigsen, Sommarøy

1. vara Svein Roger Karlsen, Arnøyhamn (til 29.5.)
Jimmy Tøllefsen, Husøy (fra 29.5.)
2. vara Hallgeir Nilsen, Engenes (til 29.5.)
Svein Roger Karlsen, Arnøyhamn (fra 29.5.)

Nordland Fylkes Fiskarlag:

Harald E. Hansen, Kleppstad (til 29.5.)

1. vara Kurt Karlsen, Øksnes (fra 29.5.)
2. vara Karl Viktor Solhaug, Svolvær (fra 29.5.)

Holger Pedersen, Henningsvær (fra 29.5.)

1. vara Børge Iversen, Ballstad (fra 29.5.)
2. vara Mikal Steffensen, Øksnes (fra 29.5.)

Ove Johnny Måsøy, Brønnøysund (til 29.5.)

1. vara Fritz Nilsen, Napp (til 29.5.)
2. vara Tom Tobiassen, Bø (til 29.5.)

Kjell Bjørnar Bakken, Bodø

1. vara John Ditlefsen, Brønnøy (til 29.5.)
Rolf Guttorm Kristoffersen, Øksnes (fra 29.5.)
2. vara Einar Frismo, Brasøy (til 29.5.)
Einar Helge Meløysund, Meløy (fra 29.5.)

Fiskarlaget Midt-Norge:

Hilmar Blikø, Kolvareid (til 29.5.)

Egil Berge, Måneset (fra 29.5.)

1. vara Egil Berge, Mausund (til 29.5.)
Arild Holmen, Titran (fra 29.5.)
2. vara Ronald Settnøy, Rørvik (til 29.5.)
Remi Hatland, Rørvik (fra 29.5.)

Møre og Romsdal Fiskarlag:

John Bjørnholm, Aure

1. vara Bernt Selmer Tysnes, Smøla (til 29.5.)
Arnstein Næss, Smøla (fra 29.5.)
2. vara Helge Aukan, Aure

Norsk Sjømannsforbund:

Ann Jorunn Olsen, Laukvik (til 29.5.)

Alf Arne Hansen, Finnsnes (fra 29.5.)

1. vara Alf Arne Hansen, Finnsnes (til 29.5.)
Erlend Hanssen, Stokmarknes (fra 29.5.)
2. vara Erlend Hanssen, Stokmarknes
Andrew Pettersen, Ånstad (fra 29.5.)

Fiskebåt:

Johnny Caspersen, Tromsø

1. vara Andreas Haugen, Andenes (til 29.5.)
Jan Roger Lerbukt, Tromsø (fra 29.5.)
2. vara Kjell Larsen, Harstad (til 29.5.)
Knut R. Holmøy, Sortland (fra 29.5.)

Jan Roger Lerbukt, Tromsø (til 29.5.)

1. vara Knut R. Holmøy, Sortland (til 29.5.)
2. vara Stein Lyder, Hammerfest (til 29.5.)

Norges Kystfiskarlag:

Johnny Johnsen, Stø (til 29.5.)

Paul O. Jensen, Kvaløya (fra 29.5.)

1. vara Paul O. Jensen, Kvaløysletta (til 29.5.)
Oddleif Torsteinsen, Røst (fra 29.5.)
2. vara Knut Nilssen, Hasvik (til 29.5.)
Jens Stensen, Vardø, (fra 29.5.)

Ansattes representant:

Ina Kjøl, Kristiansund (på valg høsten 2014)

Vara: Sara Izquierdo, Svolvær (på valg høsten 2014)

Arbeidsutvalg

Faste medlemmer, oppnevnt av styret:

Robert Hansen – leder (til 29.5.)

Johnny Caspersen – leder (fra 29.5.)

Hilmar Blikø – nestleder (til 29.5.)

Kjell Bjørnar Bakken – nestleder (fra 29.5.)

Johnny Caspersen – medlem (til 29.5.)

Roger Hansen – medlem (fra 29.5.)

1. vara *Ann Jorunn Olsen (til 29.5.)*

John Bjørnholm (fra 29.5.)

2. vara *Harald E. Hansen (til 29.5.)*

Alf Arne Hansen (fra 29.5.)

Utvidet arbeidsutvalg ved hovedprisdrøftelser,
oppnevnt av styret:

Paul O. Jensen

1. vara *John Bjørnholm*

2. vara *Alf Arne Hansen*

Kontrollkomité

Leder: Stig Myhre, Rørvik (til 29.5.)

Geir Roger Benonisen (fra 29.5.)

Johnny Ingebrigtsen, Gjesvær (til 29.5.)

Henrik Henriksen, Botnhamn (fra 29.5.)

1. vara *Bjørn Rogne, Frei (til 29.5.)*

Svenn Magnus Olsen, Helligvær (fra 29.5.)

2. vara *Tor Nilsen, Hammerfest*

Geir Roger Benonisen, Sørvågen

1. vara *Ottar Olausen, Vokkøy (til 29.5.)*

Stig Atle Sivertsen, Landegode (fra 29.5.)

2. vara *Leif Ulriksen, Reipå (til 29.5.)*

Oddbjørn Valter Larsen, Myre (fra 29.5.)

Stig Myhre, Rørvik (til 29.5.)

Ole Morten Fjukstad, Rørvik (fra 29.5.)

1. vara *Roger Kristiansen, Trondheim (til 29.5.)*

Bjørn Morvik, Dolmøy (fra 29.5.)

2. vara *Leif B. Hagen, Vestsmøla (til 29.5.)*

Arve Flø, Aure (fra 29.5.)

Statens kontrollør: Arild O. Eidesen, Tromsø

Etter en organisasjonsmessig behandling av størrelsen på – og sammensetningen av Råfisklaget styrende organer, ble antall medlemmer i styret redusert fra 14 til 10 med virkning fra 29.5 2013. Maksimalt antall styremedlemmer ble redusert fra 16 til 12.

Foto: Alf Børjesson/Norges sjømatråd

Årsberetning

Virksomhetens art

Norges Råfisklag SA er fiskernes salgsorganisasjon som i medhold av Lov om førstehandsomsetning av viltlevende marine ressursar (fiskesalslagslova, tidligere råfiskloven) og med geografisk virkeområde fra og med Finnmark til og med Nordmøre, organiserer førstehandsomsetningen av viltlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale som fastsatt i Havressurslova. De viktigste ressursene er hvitfisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Norges Råfisklag ble etablert i 1938 og er organisert som et samvirkeforetak. Foretakets eiere er Norges Fiskarlags regionale fiskarlag i salgslagets distrikt, Fiskebåt, Norsk Sjømannsforbund og Norges Kystfiskarlag. Norges Råfisklag er lokalisert med hovedkontor i Tromsø og med regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Formål

Ved organisert førstehandsomsetning av råfisk og viltlevende marine ressurser skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.

Fortsatt drift

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger budsjett for år 2014 samt strategiplan for årene fremover. Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Nøkkeltall

Omsatt fangst 2013 i rund vekt: 948.000 tonn
Omsetningsverdi 2013: 6,328 millioner kroner

Tabell 1: Nøkkeltall fra regnskapet 2013 sammenlignet med 2012 (millioner kroner)

Konsern		Norges Råfisklag	
2012	2013	2012	2013
77	73	66	61
- 11	- 16	- 20	- 27
39	47	45	53
23	26	23	26

Konsernet består av morselskapet Norges Råfisklag SA og datterselskapene Marininvest AS, Fiskernes Hus AS, Kystens Hus AS og ANS Sjøgata 41/43.

Styrets aktiviteter

I beretningsåret ble det avholdt 7 styremøter, herav 1 telefonmøte. Det ble behandlet 60 saker. Styremøtene ble avviklet på følgende steder og dager:

Tromsø..... 2. januar (telefonmøte)
Tromsø..... 8. januar
Tromsø..... 8. og 9. april
Tromsø..... 27. mai
Tromsø..... 29. mai
Gardermoen..... 18. oktober
Tromsø 11. og 12. desember

Under styremøtet 8. januar ble det avholdt møte med eierorganisasjonene og Norges Fiskarlag.

Arbeidsutvalget (AU) har i beretningsåret avholdt 10 møter, herav 1 telefonmøte. AU behandlet totalt 42 saker.

Styrets møte på Gardermoen i oktober var i tilknytning til en markedsreise til Barcelona i tidsrommet 19. til 22. oktober. Første besøk var hos saltfiskbedriften Bacalao Puerta, som kjøper saltfisk fra Norge, og der eier Amando Puerta orienterte om deres syn på markedssituasjonen i Spania. Det ble vist eksempler på saltfisk fra Island og Færøyene sammenlignet med saltfisk fra Norge. Under dette besøket ble gruppen også tatt med til to klassiske markeder for å se hvordan saltfisken tilbys til publikum.

Turen gikk videre til grossistmarkedet Mercabarna. Hoveddistribusjonen til tradisjonelle butikker og markeder skjer via 15 regionale markeds plasser som eies av staten via kooperativet Mercasa. 60 % av all sjømat i Spania omsettes gjennom Mercasa.

Siste dag var avsatt til besøk på sjømatmessen Seafood Barcelona. Innovasjon Norge bidrar med oppbygging av en møteplass for sjømat på den iberiske halvøy der Seafood Barcelona er tiltenkt en rolle i regionen som kan fylle ut det geografiske området til European Seafood Exposition i Brussel. Innovasjon Norge hadde tilrettelagt for et flott opplegg på messen. Oppholdet ble avsluttet med møter med Innovasjon Norge og Norges Sjømatråd sine representanter i Spania.

Omsetning

Årets omsetning

Beretningsåret ble preget av mer arbeid for mindre inntekt for fiskerne i Råfisklagets distrikt. Den totale omsetningsverdien endte på 6.328 millioner kroner. Dette er en nedgang i omsetningsverdien på totalt 591 millioner kroner tilsvarende 9 %. Nedgangen kom som følge av betydelig lavere kvantum av hyse og noe reduksjon i kvantum og gjennomsnittspris for sei. Disse artene hadde som kjent kvotenedgang i 2013.

Av totalverdien sto landingene fra norske fiskefartøy for i alt 5.391 millioner kroner mot 5.771 millioner kroner i 2012. Denne nedgangen på 380 millioner kroner tilsvarende nesten 7 %, kom først og fremst som følge av betydelig lavere landinger av hyse og fryste reker, samt en viss nedgang i seilandingene. Totalverdien av norsklandet torsk økte med 112 millioner kroner som følge av betydelig økning i kvantum, noe som kompenserte for den dramatiske prisnedgangen for denne arten. Torskelandingene fra den norske flåten endte på 391.400 tonn, noe som er det største i Råfisklagets historie. Den økte torskekvota preget i høyeste grad omsetningen i 2013.

For den utenlandske flåten endte totalverdien på 937 millioner kroner. Nedgangen på 211 millioner kroner eller 18 % for den utenlandske flåten kom som resultat av redusert kvantum av hyse, samtidig som torskelandingene økte marginalt. Prisfallet på torsken bidro derfor til å trekke ned totalverdien av de utenlandske torskelandingene med 82 millioner kroner.

Inngangen til vintersesongen 2013 ble meget turbulent. Totalkvota for nordøstatlantisk torsk var økt med 32 % til 1.021.000 tonn, og dette hadde medført et betydelig prisfall høsten 2012. Markedet forventet et stort prispress inn i vintersesongen som følge av den store økningen i tilførselene fra Norge. Råfisklaget måtte derfor gå med på å redusere minsteprisene for vintersesongen 2013 til et historisk lavt nivå, noe som skapte betydelig misnøye hos mange fiskere med blant annet krav om både nye prisdrøftelser og ekstraordinært årsmøte. Erfaringene fra sesongen 2013 underbygger imidlertid at den store nedgangen i minsteprisen for torsk var helt nødvendig.

Det var i hovedsak god flyt i omsetningen gjennom hele vintersesongen. Kystflåten er helt avhengig å fiske og få levert en vesentlig andel av sine kvoter i denne perioden. I uke 11 og 12 kom omsatt kvantum opp i over 23.000 tonn i hver av ukene. Ved utgangen av april var det totalt landet over 205.000 tonn fersk torsk i lagets distrikt, og dette var 30.000 tonn mer enn året før. Med den betydelige markedsmessige uroen man hadde ved inngangen til 2013, mener styret det ikke ville vært mulig med en slik kvantumsøkning uten enighet om minsteprisene. På tross av denne betydelige økningen, klarte ikke deler av kystflåten å ta sine tildelte torskekvoter i beretningsåret.

Vintersesongen ble også preget av mange påstander

om ulovligheter i fiskerinæringa. Påstandene var særlig knyttet til leveranser av mer fisk enn det som blir ført på sluttseddel (storhundra). Det var også mange signaler knyttet til ulovlige forhold ved leveranser av rund torsk og hvordan denne blir ført på sluttseddel. Det er flere anmeldelser og rettssaker knyttet til slike forhold etter vintersesongen 2013. Problemstillinger rundt mottak av rund torsk og omregningsfaktorer for denne har hatt høy aktualitet også ved inngangen til sesongen 2014.

Torsken står med 3.875 millioner kroner for 61 % av omsetningsverdien i Råfisklaget. I 2012 var denne andelen på 56 %. Verdien av de norske torskelandingene endte på 3.216 millioner kroner, noe som var en liten oppgang fra 2012. Oppgangen kom som følge av at torskekvantumet økte med over 95.000 tonn for den norske flåten.

For hysa endte totalverdien på 893 millioner kroner, noe som er en nedgang på over 300 millioner kroner fra året før. Nedgangen kom som en følge av landet kvantum gikk ned med 66.000 tonn fra året før. Reduserte landinger kom som et resultat av nedgang i hysekvota. Tilbakegangen kom etter flere påfølgende rekordår for hyseomsetninga.

Også for seien fikk vi en betydelig reduksjon i omsetningsverdien. Verdien endte på 472 millioner, noe som ga en nedgang på 163 millioner kroner fra året før. Nedgangen kom som et resultat av reduksjon i landet kvantum på 14.000 tonn, samtidig som prisen på sei falt i beretningsåret.

Igjen må styret konstatere at vi har en urovekkende nedgang i landingene av fryste reker. Totalkvantumet for reker endte på 11.900 tonn, noe som er en nedgang på 6.600 tonn fra året før. Av dette sto utenlandske fartøy for 3.400 tonn. Landingene av fryste reker er nå på et kritisk lavt nivå for å kunne betjene de to fabrikkene

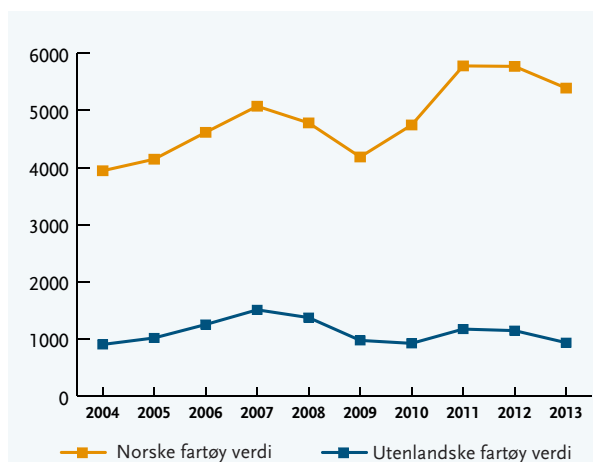

Diagram 1: Total omsetningsverdi for norske og utenlandske fartøy 2004-2013 (millioner kroner). Verditalleene er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigert for inflasjon.

som produserer pillede reker av denne råvaren. Også for ferske reker fra kystflåten var det en negativ kvantumsutvikling i 2013, etter en periode med oppgang for denne flåtegruppen.

Prisutvikling

Året ble preget av et dramatisk prisfall på torsk sammenlignet med foregående år. For de øvrige artene var det gjennomgående en mer stabil utvikling. Prisen for ombordfrost fisk utviklet seg positivt gjennom beretningsåret.

De følgende prissammenligninger bygger på prisen for sløyd og hodekappet fisk beregnet ut fra alle størrelser og råvare-tilstander (rund, sløyd med hode, sløyd uten hode).

Året sett under ett, så endte gjennomsnittsprisen for fersk torsk på kr 11,10 mot kr 15,28 i 2012. Dette innebærer at fiskerne fikk en prisnedgang på 27 % for fersk torsk i beretningsåret. Nedgangen kom først og fremst som konsekvens av den dramatiske kvoteøkningen for torsk. Prisen for fersk torsk varierer naturlig nok over året i takt med landingene. I mars var gjennomsnittsprisen for fersk torsk kr 10,90, mens den i november var på kr 12,40. For fryst torsk hadde vi et dramatisk prisfall høsten 2012 etter at torskekvote for 2013 ble kjent. Prisen nådde bunnen i første kvartal 2013 og hadde deretter en positiv utvikling. Året sett under ett, endte gjennomsnittsprisen for fryst torsk på kr 14,55 mot kr 16,52 året før. Dette ga en prisnedgang på 12 % for året sett under ett. Prisoppgangen høsten 2013 bidro til at fallet ikke ble større.

For fersk hyse endte gjennomsnittsprisen for året som helhet på kr 9,09, noe som er en nedgang på kr 0,14 fra året før (- 2 %). Prisen på fersk hyse utviklet seg positivt utover høsten. For fryst hyse har prisutviklingen vært meget positiv. Gjennomsnittsprisen for fryst hyse endte på kr 18,78 for hele året, mot kr 12,26 for 2012. Dette gir en prisoppgang på hele 53 % fra 2012 til 2013. De to siste månedene av beretningsåret lå gjennomsnittsprisen for fryst hyse opp mot kr 25,00! Det antas at de reduserte kvotene på hyse har bidratt til å skape et sug i de markedene hvor den fryste hysa er foretrukket. Man har sett tendensen til en priskorreksjon på starten av 2014. Den ferske hysa har færre marked og anvendelser, og har

ikke fått samme drahjelp av reduserte tilførsler selv om vi ser en positiv prisutvikling også for den.

Seien har hatt en positiv prisutvikling over en lang periode mens bl.a. torsken har falt pris. I 2012 fikk vi imidlertid en korreksjon nedover i prisen på fryst sei etter flere år med prisstigning, og dette varslet et skift i utviklingen. I 2013 endte gjennomsnittsprisen på fersk sei på kr 6,90 mot kr 8,35 året før. Dette ga et betydelig prisfall på 17 %. Den ferske seien hadde imidlertid en positiv prisutvikling høsten 2013 og inn i starten av 2014. For fryst sei endte gjennomsnittsprisen på kr 10,52 mot kr 11,49 året før. Dette gir en prisnedgang på 8 %. Prisen for fryst sei styrket seg imidlertid i andre halvår og høsten 2013 ble det betalt vesentlig høyere pris for fryst sei sammenlignet med høsten 2012. Den positive trenden har fortsatt inn i 2014.

Minsteprisene for torsk og hyse har utviklet seg positivt i beretningsåret mens vi for seien har hatt en nedgang.

For torsken fikk vi i desember 2012 en nedgang i minsteprisene som følge av markedsutviklingen og de økte kvotene. De minsteprisene som ble gjeldende ved inngangen til beretningsåret var kr 13,25 for torsk over 6 kg, kr 10,50 for 2,5-6 kg, kr 9,50 for 1-2,5 kg og kr 8,00 for under 1 kg. Minsteprisene for de to største størrelsene av torsk var 4 kroner lavere vinteren 2013 sammenlignet med foregående vinter. Under prisdrøftelsene i april 2013 ble det enighet om å videreføre disse minsteprisene på samme nivå, mens man i september ble enige om å løfte minsteprisene med kr 0,25 for de viktigste vektclassene. Under prisdrøftelsene i desember 2013 ble det ikke oppnådd enighet om minsteprisene for torsk. Råfisklaget fastsatte da minstepriser som ga en økning på kr 0,50 for alle vektclasser. Ved utgangen av 2013 hadde vi da følgende minstepriser for torsk: kr 14,00 for over 6 kg, kr 11,25 for 2,5-6 kg, kr 10,25 for 1-2,5 kg og kr 9,00 for under 1 kg.

Det vises ellers til tabell 2 og utviklingen i faktisk betalte priser fordelt på hovedvaregruppen fisk og for reker, kongekrabbe, taskekrabbe, småkvalkjøtt og biprodukter. Prisene er oppgitt pr. kilo rund vekt for fisk, reker og krabbe og for levert vekt av småkvalkjøtt og biprodukter. Tabellen viser gjennomsnittstall og gir indikasjon på en utvikling. Tabellen tar ikke høyde for kvantumsforskjninger mellom fiskeslag i en gruppe, endringer i størrelsessammensetning eller endringer i kvalitet.

Tabell 2: Utvikling i faktisk betalte priser * for hovedvaregruppen fisk og for reker, kongekrabbe, taskekrabbe, småkvalkjøtt og biprodukter 2004-2013 (kroner pr. kg)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fisk (alle arter)	8,57	9,47	10,09	11,67	11,46	9,00	8,39	9,44	9,10	8,07
Reker	11,37	9,56	10,67	14,09	12,77	14,23	15,40	17,77	19,24	22,50
Kongekrabbe	68,41	63,76	68,50	60,40	26,99	25,34	46,29	86,03	82,25	61,49
Taskekrabbe	7,47	7,46	7,69	7,94	7,42	7,51	7,60	8,26	8,85	9,26
Småkvalkjøtt	29,47	29,08	29,94	31,82	31,50	32,30	32,17	31,99	34,04	33,54
Biprodukter (ekskl. rognkjeksrogn)	4,90	5,21	5,60	6,27	6,67	6,99	6,03	5,20	4,75	4,57

*) Prisene er oppgitt i kroner pr. kg rund vekt for fisk, reker og krabbe og for levert vekt av småkvalkjøtt og biprodukter.

Råfisklagets omsetningsordninger

Råfisklaget praktiserer flere forskjellige former for omsetningstjenester for fiskeflåten. Innenfor et etablert regelverk og avhengig av hvilke produkter som skal selges, kan fiskeren velge blant de tilbudte omsetningsordningene. Som grunnlag for omsetningsordningene ligger et minsteprissystem som definerer laveste pris for god vare, samt et tilhørende regelverk for hvordan førstehåndsomsetningen skal foregå. Regelverket fremgår av våre forretningsregler og rundskriv.

De viktigste omsetningsordningene er:

- Frivillige avtaler om leveranser av fisk direkte til fiskekjøperens mottaksanlegg. Omsetningen foregår innenfor Råfisklagets forretningsregler og prisbestemmelser. Innenfor denne ordningen kan fiskere og kjøpere blant annet inngå mer eller mindre formaliserte avtaler for leveransene.
- Frivillig auksjon av ombordfryst fisk som mellomlagres på nøytralt fryselager i Råfisklagets distrikt. På auksjonen splittes fangstene opp i markedstilpassede auksjonspakker som tilbys interesserte kjøpere i og utenfor Råfisklagets distrikt.
- Obligatorisk auksjon av ombordfryste reker i kombinasjon med forpliktende direkteavtaler mellom fisker og kjøper. Det er ikke noen minstepris for industrireker. De senere år har leveringsavtaler mellom rederi og kjøper økt i omfang.

I tillegg kan fiskerne velge å benytte tjenester som aktiv formidling av fangster til kjøpere med best pris, auksjon av fisk på kjøp og auksjon av låssatt sei. Kval ble i 2013 i hovedsak omsatt innenfor ordningen med leveringsavtaler godkjent av Råfisklaget.

Fiskerne kan også etter søknad til Råfisklaget få tillatelse til å selge fisk og skalldyr direkte fra båten til forbruker (kaisalg).

Det er fortsatt en fin utvikling i tallene for omsetning av ombordfryste produkter som landes ved de nøytrale fryselagrene. Omsetningen skjer via NR Auksjon, kontrakter og egenovertakelse. I 2013 utgjorde denne omsetningen ca. 212.000 tonn fisk av alle arter, en økning på 13 % fra året før. Totalt ble det landet 675 fangster, omtrent det samme som foregående år. Fangstene er gjennomsnittlig større enn tidligere. Totalverdien av omsetningen endte på 1.893 millioner kroner, noe som er en oppgang på 15 % fra året før. Legger vi til overtagelse av egen fangst kommer vi opp i en totalverdi for ombordfryste fangster på 2.133 millioner kroner.

Bruken av regulering og dirigering

Fiskesalgslagene kan i medhold av råfiskloven, regulere fisket ut fra avsetningsmessige hensyn (§5) samt dirigere fangster til bestemte kjøpere eller anvendelser når dette er nødvendig for å få en hensiktsmessig gjennomføring av fisket (§6). For beretningsåret er hjemlene knyttet til

råfiskloven, men fra og med 2014 er dette hjemlet i fiskesalgslova. I beretningsåret ble disse hjemlene benyttet i følgende tilfeller:

- Kvalomsetningen har de siste årene vært preget av en begrenset mottakskapasitet og omsetningsproblemer. Kvalfangsten ble derfor regulert med omsetningskvoter for deltakende fartøy, med totalkvoter på 20 tonn for fartøy under 20 meter og 30 tonn for fartøy over 20 meter. Fartøy som kom inn under regelverket for kjøp og produksjon av egen fangst, fikk ikke restriksjoner i omsetningen. Sesongen ble gjennomført på en god måte.
- Råfisklaget innførte fra 4. februar til 16. mai begrensning i størrelsen på landinger av rund (usløyd) fisk. Denne turkvota ble satt til maksimalt 40 tonn rund fisk. Det var tillatt å lande kvantum av sløyd fisk i tillegg til maksimalkvota på rund fisk.

Ut over dette ble ikke dirigerings- og reguleringsadgangen benyttet i beretningsåret.

Føringstilskudd

Råfisklaget har flere forskjellige ordninger for føringstilskudd. Ordningene finansieres av offentlige midler over statsbudsjettet og ved en viss bruk av egenandeler.

Råfisklaget disponerte en samlet ramme på 25,8 millioner kroner til føringsordninger i 2013, hvorav 1,2 millioner kroner var overført som rest fra 2012.

I beretningsåret har de viktigste føringsordningene vært:

- Føring av fersk fisk fra mottaksstasjon/-anlegg til produksjonsanlegg
- Føring av taskekrabbe fra mottaksstasjon til produksjonsanlegg
- Kryssføring av hyse og små torsk fra konvensjonell industri til filetproduksjon
- Føring av fisk ut av overskuddsområder

I tillegg har Råfisklaget hatt ordninger for føring av sjøtilvirket tørrfisk, fersk kystreke, levende kongekrabbe og brønnbåtføring av sei. På grunn av den gode flyten i omsetningen, har det vært relativt lite behov for føring av fisk ut av overskuddsområder. Dette er det imidlertid vanskelig å forutse da behovet vil være tett knyttet til utviklingen i fiskeriene sammenholdt med avsetnings-situasjonen i de forskjellige regionene.

Styret vil understreke viktigheten av å ha gode føringsordninger for fiskeråstoff for å sikre en differensiert flåte- og mottaksstruktur, samt en desentralisert bosetningsstruktur langs kysten. Føringsordningene er også viktig for å kunne gjennomføre omsetningen på en mest mulig smidig måte mens fisken er tilgjengelig. Dette er svært viktig for kystflåten. Ut fra endringene i mottaks- og produksjonsstrukturen samt økte logistikk-kostnader i distriktene, er det sannsynlig at behovet for føringstilskudd vil øke snarere enn å avta.

Styret konstaterer at Fiskeri- og kystdepartementet og

senere Nærings- og fiskeridepartementet har strammet inn praksisen for justeringer av ordningene knyttet til føringstilskudd. Dette reduserer fleksibiliteten i utnyttelsen av midlene til føringstilskudd og øker risikoen for at man ikke kan utnytte disse på en optimal måte, avhengig av hvordan fangsting og leveringssituasjon utvikler seg gjennom året.

For øvrig viser styret til utfyllende detaljer om pris, omsetning og marked i virksomhetsrapporten bak i beretningen.

Økonomi

Resultat 2013

Konsernets resultatregnskap for 2013 viser et overskudd etter skatt på 26,0 millioner kroner. Tilsvarende resultat i 2012 var et overskudd på 23,4 millioner kroner.

Omsetningsverdien knyttet til førstehåndsomsetningen ga avgiftsinntekter på 51,2 millioner som er en nedgang på 5,4 millioner fra året før. Andre driftsinntekter, inkludert refunderte kostnader for aktiviteter knyttet til ressurskontroll, utgjorde 10,0 millioner kroner i 2013, en økning på 1 million fra 2012. Konsernets eiendomsdrift tilførte leieinntekter på 11,1 millioner. Konsernets samlede driftsinntekter utgjorde 72,6 millioner i 2013 mot 76,7 millioner året før.

Konsernets driftsresultat viser et underskudd på 16,2 millioner kroner. Dette er 5,5 millioner svakere enn året før. Driftsresultatet i morselskapet, der avgiftsinntektene ikke dekker driftskostnadene, medfører at konsernet i stadig større grad er avhengig av et godt finansresultat for fortsatt å vedlikeholde egenkapitalen og sikre tilstrekkelig likviditet. Styret vurderer forholdet mellom avgiftsinntektene og driftskostnadene fortløpende, og vil treffe tiltak for å balansere resultatene forsvarlig i forhold til Råfisklagets virksomhet framover. Gjennom fastsatte budsjetter oppnår styret en kontinuerlig kontroll og vurdering av driftskostnadene i forhold til planlagt aktivitetsnivå og tjenestetilbud. Styret har et særskilt fokus på å redusere kostnader. Samtidig prioriterer styret effektivitet, kvalitet, service og sikkerhet på alle tjenester Råfisklaget utfører for fiskerne og fiskerier næringen. I driftsregnskapet for 2013 ble det i likhet med de tidligere år utgiftsført betydelige beløp som anvendes til ulike aktiviteter i mange samfunn langs kysten. Samtidig prioriteres midler for å bidra til å skape et moderne, fremtidsrettet tjenestetilbud gjennom langsiktig satsning på blant annet forskning og utvikling, markedsarbeid, infrastruktur og informasjon.

Konsernets plasseringer av langsiktig overskuddslikviditet i finansmarkedet oppnådde en avkastning på 12,3 % i 2013. I 2012 var tilsvarende resultat 9,7 %. Styrets fastlagte strategi for kapitalforvaltning er fulgt.

Konsernets renteinntekter utgjorde 21,5 millioner mot 16,4 millioner året før. Markedsrenten var omtrent

på samme nivå som i 2012, men inntektsøkningen har sammenheng med en generelt svekket likviditet hos fiskekjøperne og dermed et høyere rentebærende utestående.

Foretakets datterselskaper tilførte konsernet et positivt bidrag på 7,7 millioner i 2013, mot tilsvarende bidrag på 17,2 millioner i 2012, da inkludert ekstraordinære inntekter på 9 millioner som følge av salg av aksjene i Samvirkegården AS.

Datterselskapenes resultatandeler er spesifisert i note 7.

Konsernets finansresultat i 2013 viser et overskudd på 46,7 millioner. I 2012 var tilsvarende resultat et overskudd på 39 millioner. Netto finansresultat for Norges Råfisklag ga et overskudd på 53,3 millioner i 2013.

Konsernets resultat før skatt viser et overskudd på 30,5 millioner kroner. Skattemessig resultat gir en skattekostnad på 4,6 millioner kroner av alminnelig skattemessig inntekt. Betalbar skatt utgjør 4,6 millioner kroner inkludert formueskatt på 1,7 millioner kroner, jfr. regnskapets note 2.

Den totale verdien av førstehåndsomsetningen ble på 6,328 millioner kroner, noe som er 591 millioner lavere enn i 2012.

Styret er tilfreds med konsernets resultat for 2013.

Balanse pr. 31. desember 2013

Konsernets eiendeler utgjorde 826 millioner ved utgangen av regnskapsåret, hvorav 678 millioner er knyttet til omløpsmidlene. Økningen av totalbalansen fra 2012 har i vesentlig grad sammenheng med økning i utestående fordringer på fiskekjøperne.

Kortsiktig gjeld var på 313 millioner som er en økning fra 58 millioner i 2012. Økningen er i hovedsak knyttet til kortsiktig gjeld vedrørende oppgjørsordningen der 108 millioner av innvilget kassekreditt var utnyttet.

Konsernets langsiktige gjeld utgjorde 5,4 millioner ved årets slutt. Morselskapet har ikke langsiktig gjeld.

Konsernets egenkapital etter disponering av årets resultat utgjorde ved årets slutt 507 millioner. Arbeidskapitalen utgjorde ved årets slutt 365 millioner.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen viser at netto betalingsmidler er 0. Laget utnyttet kassakreditten med 117 millioner ved inngangen på 2013, og ved årets slutt 2013 var trekkrettigheten knyttet til kassakreditt utnyttet med 108 millioner. Netto betalingsstrøm i 2013 knyttet til drift har vært positiv med 3 millioner mot tilsvarende negativ med 125 millioner i netto utbetalinger i 2012. Den positive betalingsstrømmen har sammenheng med lavere utestående fordringer på fiskekjøperne gjennom året.

Oppgjørsordning

Råfisklagets ordning for garanterte oppgjør for levert fangst er en primærtjeneste for fiskerne. Oppgaven med å forestå oppgjør for levert fangst med rask og presis betaling har høy prioritet i Råfisklagets administrasjon,

Foto: Charles A. Aas

og det brukes store ressurser, kompetanse og avansert teknologi for å utføre denne oppgaven.

I tillegg til å sikre betaling for fangstene, så medvirker oppgjørsordningen til like konkurransevilkår for kjøperne og like leveringsvilkår for fiskerne. Det er derfor viktig for ordningen at regelverket følges av både fisker og kjøper.

I 2013 ble ordningen med 14 dagers utvidet betalingsfrist for kjøperne – til 28 dager, videreført slik den ble innført i 2009 i samsvar med ønske fra industriens organisasjoner. Selv om industrien har hatt en betalingsfrist på 28 dager, har oppgjørstiden til fisker vært opprettholdt på 15 dager. Ordningen med utvidet kredittid var avhengig av statlig garanti gjennom Innovasjon Norge. Denne ekstragarantien har vært helt nødvendig for å tilføre industrien forsvarlig økonomisk kjøpskapasitet, og har medført større mulighet for bearbeiding av råstoffet. Ordningen har vært godt utnyttet av industrien, og har etter Råfisklagets mening fungert hensiktsmessig.

I 2013 var det få konkurser blant fiskekjøperne. Generelt var betalingsevnen til industrien svakere enn i 2012. Dette øker utfordringen for at oppgjørsordningen til Råfisklaget skal fungere for fiskerne gjennom sesongen når industriens betalingsevne og økonomi blir presset. Det er derfor nødvendig kontinuerlig å utvikle og følge opp rutinene knyttet til korrekt innsending av sluttsedler og kontroll med betalingsstrømmene. Det elektroniske

innsendingssystemet «Seddel på sekundet» som ble innført i 2012, har fungert godt og har bidratt til å styrke oppfølging og kontroll med landingsaktiviteten og bidrar til å redusere risikoen for tap på de stille garantier.

Opgjørsordningen krever solid likviditet, spesielt i perioder med høy omsetning og store utestående hos fiskekjøperne. Det må til enhver tid være tilstrekkelig med betalingsmidler for å kunne foreta utbetaling av oppgjør til fisker i henhold til fastsatt tidspunkt, uavhengig av betalingstidspunkt fra fiskekjøper.

Råfisklagskortet er et supplement til oppgjørsordningen, og kortet utvider funksjonaliteten i oppgjørssystemet og gir fiskerne en mulighet til å gjøre fangstens verdi tilgjengelig kort tid etter levering. Samlet sett gir kortet og oppgjørsordningen det beste oppgjørstilbudet for fiskerne, og fremover vil det satses på å forbedre dette ytterligere.

Råfisklagets egenkapital og likviditet er en forutsetning for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere, og framover er det derfor viktig at Råfisklagets resultater og forvaltning sikrer et slikt fundament.

I de siste fire årene har industrien hatt 14 dagers utvidet betalingsfrist for kjøp av råstoff. Uten Råfisklagets solide egenkapital, ville det ikke vært mulig å få etablert en slik utvidet garanti og få framskaffet tilstrekkelig med likvide

midler til så gunstige vilkår for næringa. Samtidig har fiskerne fått utbetalt sine oppgjør like raskt som tidligere, og fiskerne har slik sett vært tilnærmet uberørt av den generelle finansielle situasjonen for industrien.

Garantistillelse

Enhver fiskekjøper må stille garanti for kjøp av fisk slik salgslaget krever. Dette er hjemlet i lovgivning og forretningsregler.

For kjøp gjennom Råfisklaget kan kjøperne velge ulike former for garantistillelser. De fleste kjøperne stiller garanti gjennom å delta i en felles garantiordning basert på innbetalt depositum og et felles garantifond (spesifisert i regnskapets note 12) i tillegg til en bankgaranti. De kjøperne som deltar i den felles garantiordningen finner dette gunstig fordi kravet til størrelse på bankgaranti er redusert.

De kjøperne som ikke deltar i den felles garantiordningen, må stille fulle individuelle bankgarantier. Kjøpere som foretar innkjøp gjennom Råfisklagets auksjoner, kan stille sikkerhet gjennom kredittforsikring.

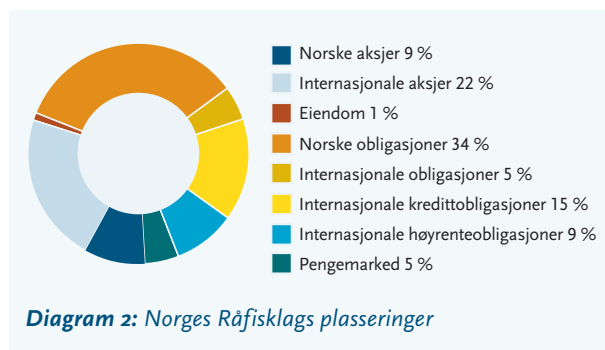
Kapitalforvaltning

Styrets strategi for forvaltning av Råfisklagets overskuddslikviditet følges innenfor de rammer styret har vedtatt. Målsettingen er å plassere formue og overskuddslikviditet i henhold til en definert langsiktig strategi for å oppnå et så godt økonomisk resultat som mulig. Strategien gir retningslinjer til administrasjonen for hvordan Råfisklagets midler skal forvaltes, og spesielt har styret lagt vekt på moderat risiko med stor spredning i investeringene.

I 2013 ble det oppnådd en avkastning på 12,3 %. Aksjemarkedene fortsatte den positive utviklingen fra 2012 og bidro sterkt til et godt finansielt resultat. Rentemarkedet ga generelt svak avkastning i 2013.

Strategien for kapitalforvaltningen har virket over mange år. Analyser over flere år viser at kapitalforvaltningen har gitt meravkastning til Råfisklaget sammenlignet med alternativ plassering

Rapport fra kapitalforvaltningen legges fram for styret på hvert styremøte med oversikt over oppnådde resultater og om forvaltningen er innenfor de av styret fastsatte rammer. Hoveddelen av kapitalforvaltningen ivaretas av eksterne forvaltere i henhold til instruks.

Porteføljen består i dag av aksjer/aksjefond og obligasjoner/obligasjonsfond i inn- og utland, pengemarkedsplasseringer og eiendomsfond. Sammensetningen pr. 31.12.2013 fremgår av diagram 2.

Eiendomsforvaltning

Drift av eiendommer gir positive bidrag til virksomheten, og er samtidig en del av den langsiktige formuesforvaltning som skal gi økt avkastning av midlene på lang sikt. I 2013 har driften gitt et positivt resultat på 7,5 millioner kroner I tillegg til løpende avkastning på eiendomsdriften vil eiendommene også oppnå en langsiktig markedsmessig verdistigning.

Drift og forvaltning av eiendommene ivaretas av Råfisklagets heleide datterselskap Fiskernes Hus AS.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styrets beretning sammen med resultatregnskap og balanse med noter gir en rettvise oversikt over resultat, status og utvikling i virksomheten. Risiko knyttet opp til fordringer mot kjøpere er sikret gjennom særskilte garantiordninger (regnskapets note 12). Virksomhetens plasseringer i verdipapirer er basert på styrets retningslinjer der det er vektlagt diversifisering gjennom forvaltningen for å oppnå moderat risiko.

Disponering av årets resultat

Styret innstiller overfor årsmøtet at konsernets overskudd for 2013 på kr 25.958.649 overføres til annen egenkapital.

Datterselskaper

Fiskernes Hus AS

Selskapet ble stiftet i 1996 og har som formål å kjøpe, selge og drive utleie av fast eiendom samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer. Selskapets aksjekapital er på 25 millioner kroner.

Selskapet eier eiendommene Stortorget 2, Sjøgata 41/43 seksjon 1 og Sjøgata 39 i sentrum av Tromsø, samt Fiskergata 22 i Svolvær. I tillegg eier selskapet 94 % av ANS Sjøgata 41/43 (øvrige 6 % eies av Råfisklaget) og 40 % i eiendomsselskapet Stortorget 1.

Samlet kapitalinnskudd fra eierne i eiendomsselskapet Stortorget 1 utgjør 72 millioner fordelt med 42 % aksjekapital og 58 % ansvarlig lån. Eierandelen til Fiskernes Hus AS er 40 % fordelt med henholdsvis 12 millioner i aksjer og 17 millioner i ansvarlig lån.

Selskapet Stortorget 1 startet i 2013 bygging av nytt bygg på tomten til Samvirkegården AS i Tromsø.

Regnskapet for 2013 viser et overskudd på 7,5 millioner etter skatt. Balansen pr. 31.12.2013 viser en egenkapital på 69,4 millioner.

Marinvest AS

Selskapet ble stiftet i 1998 og har til formål å eie andeler eller aksjer i selskaper som driver forretningsvirksomhet innen fiskerisektoren og tilknyttet virksomhet til denne, for eksempel virksomhet innen eksport, markedsføring og rådgivning. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer i selskapet. Aksjekapitalen i selskapet er på 36 millioner kroner, og egenkapitalen utgjorde ved årsskiftet 56,3 millioner kroner. Selskapets regnskap for 2013 viser et overskudd på 0,2 millioner kroner.

Kystens Hus AS

Selskapet ble i 2013 overtatt av Fiskernes Hus AS og inngår i regnskapet til Fiskernes Hus AS. Formål med selskapet er å forvalte areal til forretningsaktiviteter, felles-tjenester og informasjonsvirksomhet for profilering og utvikling av kysten og kystens næringsliv.

Aktivitetene i 2013 har vært å videreutvikle konsept og forretningsplan for å etablere Kystens Hus i det nye bygget til Stortorget 1 AS. Selskapet har engasjert en prosjektleder. Aksjekapitalen er 500 tusen kroner, mens egenkapitalen ved årsskiftet var negativ med 35 tusen kroner. Årsresultatet viser et overskudd på 266 tusen kroner.

For etablering av et attraksjons- og formidlingscenter i Stortorget 1 har Norges Råfisklag etablert Stiftelsen Kystens Hus med et kapitalinnskudd på 500 tusen kroner.

Stiftelsen fikk i 2012 tilsagn fra Troms Fylkeskommune om 17 millioner i RDA-støtte. Tilsagnet betinger tilsvarende eksterne bidrag.

Arbeidsmiljø

Det har i beretningsåret ikke vært arbeidsuhell med personskade i bedriften.

Arbeidsmiljøet i bedriften oppfattes som godt. Bedriftens arbeidsmiljøutvalg gjennomfører i samarbeid med bedriftshelsetjenesten arbeidsmiljøundersøkelse annet hvert år. Resultatet i undersøkelsene gjennomgås regelmessig, og eventuelle tiltak for forbedringer blir fulgt opp.

Sykefraværet i 2013 var på 4,6 %. Dette er en nedgang fra 2012 som er positiv for bedriften, som løpende vurderer tiltak for ytterligere forbedringer. Arbeidsgiver følger opp sykemeldte i henhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser og er registrert som IA-bedrift.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) består av to representanter fra de ansatte og to representanter fra ledelsen. Det er valgt verneombud ved alle kontorsteder, og hovedverneombud med virke fra Tromsø-kontoret. I beretningsåret har representant for de ansatte vært leder i AMU, mens representant fra ledelsen har fungert som sekretær. AMU har i beretningsåret behandlet innkomne saker, planlagt aktiviteter knyttet til bedriftshelsetjenesten og gjennomført handlingsplan for miljøarbeidet.

Foto: Øystein Ingilæ

Ved utgangen av beretningsåret var det 63 hel- og deltidsansatte i Råfisklaget, til sammen 60,1 årsverk justert for vikarer og permisjoner. Samarbeidet med de ansatte og deres organisasjoner oppfattes som konstruktivt og godt.

Redegjørelse om likestilling

Det er en målsetting at Norges Råfisklag skal være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. I den praktiserte personalpolitikken skal det legges vekt på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Selskapet har et verdigrunnlag som tilsier at det er strengt forbudt å drive diskriminering på grunn av kultur, rase eller kjønn; eller drive med psykisk, fysisk, seksuell eller verbal trakassering.

Av Råfisklagets 63 ansatte pr. 31. desember 2013 var det 30 kvinner og 33 menn. Gjennomsnittlig årslønn for menn var kr 608.000, mens den for kvinner var kr 483.000. Årsaken til at kvinnes gjennomsnittslønn er lavere enn for menn, har sammenheng med at det er færre kvinner i ledende stillinger. Arbeidstidsordninger, personaltilbud og lignende er de samme for kvinner og menn.

Bedriften vil prioritere å øke andelen kvinner i ledende stillinger. Andelen kvinner i ledende stillinger utgjorde ca 30 % i 2013. Dette er på nivå med 2012.

Ytre miljø

Konsernets selskaper forurensrer ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for kontorvirksomheter. Det gjennomføres papirinsamling ved Råfisklagets

kontorsteder, noe som bidrar til en mest mulig miljøriktig håndtering av papiravfall. Tromsøkontoret ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2009. Miljørapporten for 2013 viser at Tromsøkontoret har en reduksjon i antall papirutskrifter, forbruket av energi er redusert, og vi bruker videokonferanse aktivt for å redusere antall reiser.

I Råfisklagets kontorbygg i Tromsø og Svolvær, er det installert varmegjenvinningsanlegg som bidrar til å holde energiforbruket på et lavest mulig nivå. Kontorbygget i Svolvær benytter fjernvarme fra sjøvann til oppvarming.

Godtgjørelser og honorarer

Godtgjørelse og honorar til representantskapet, styret, kontrollkomiteen og administrerende direktør i konsernet framgår av note 16 til regnskapet. Revisors honorar framgår også av samme note 16.

Utsikter 2014

Tabell 3 viser utviklingen i kvotene for de viktigste fiskeartene Råfisklaget har omsetningsretten til.

Etter seks år med økte torskekvote nord for 62° N, fra 200.000 i 2007 til 472.000 tonn i 2013 – en økning på hele 136 %, ble det i 2014 en liten nedgang fra rekordåret 2013 på 13.000 tonn eller knappe 3 %. Fortsatt er torskekvote meget stor – den nest høyeste gjennom tidene.

Seikvota er den laveste de ti siste årene og har i løpet de seks siste årene gått ned med hele 122.000 tonn eller 54 %. Fra 2013 er nedgangen på 20.000 tonn eller 16 %. Hysekvota har de to siste årene gått ned med så mye som 70.000 tonn eller 44 %. Fra 2013 er nedgangen på 13.000 tonn eller 13 %.

Tabell 3: Kvoteutvikling torsk, sei og hyse nord for 62° N 2004-2014 (tusen tonn rund vekt)

Fiskeart nord for 62°N	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Torsk	225	226	220	200	202	244	283	337	357	472	459
Sei	154	200	176	201	225	204	183	152	145	123	103
Hyse	71	65	68	76	79	97	123	155	158	101	88
Sum torsk, sei og hyse	450	491	464	477	506	545	589	644	660	696	650

Tabell 4: Utvikling i minstepriser, vinter 2004-2014 (kroner pr. kg og prosent)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Endr. 2013-2014
Torsk over 5,0 kg (6,5 kg/6,0 kg)*					25,00	20,75	16,25	17,50	17,25	13,25	14,00	+5,7 %
Torsk 2,5-5,0 kg (-6,5 kg/-6,0 kg)*	17,00	18,25	19,25	21,50	22,00	17,25	13,25	14,50	14,50	10,50	11,25	+7,1 %
Torsk 1,0-2,5 kg	14,00	15,00	16,25	18,50	19,00	14,00	11,25	12,75	12,50	9,50	10,25	+7,9 %
Hyse over 8 hg	7,50	7,75	8,25	10,50	10,75	7,50	7,50	8,25	8,25	8,25	8,75	+6,1 %
Sei over 2,3 kg	5,00	5,00	7,50	8,00	7,50	7,00	7,50	9,50	10,00	9,25	9,00	-2,7 %
Sei 1,2-2,3 kg	4,30	4,30	5,20	5,90	5,50	5,40	5,75	7,25	8,00	8,00	7,50	-6,3 %

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

Det har de siste årene vært betydelige svingninger i kvotene for torsk, sei og hyse. Dette medfører ekstra utfordringer for aktørene i næringa, sammenlignet med om kvotene hadde vært mer stabile. Sett under ett, er det likevel en positiv kvotesituasjon for torsk, sei og hyse nord for 62° N. I 2014 er det en samlet kvote for nevnte arter på 650.000 tonn – det tredje høyeste totalkvantumet de ti siste årene.

Etter 13 uker i 2014

Hele 220.300 tonn torsk eller vel 48 % av den norske torskekvota nord for 62° N er landet og omsatt fra norske fartøy i Råfisklagets distrikt pr. uke 13 i 2014. Dette er nesten 35.000 tonn eller 19 % mer torsk omsatt enn til samme tid i 2013, 52.000 tonn eller 31 % mer enn i 2012, 81.000 tonn eller 58 % mer enn i 2011 og hele 91.000 tonn eller 70 % mer enn i 2010. Kapasiteten i førstehandsleddet og system og rutiner rundt dette, for å sikre flyt i omsetningen, blir virkelig satt på prøve i perioder med slike endringer.

Nesten 3.700 ulike fiskefartøy har sørget for vel 67.000 enkeltleveranser til et 210-talls ulike fiskekjøpere/mottak under torskefiskeriene de 13 første ukene i 2014.

Råfisklaget har også i forkant av denne vintersesongen pleiet en tett og nær dialog med øvrige næringsorganisasjoner, finansinstitusjoner og myndigheter for å legge forholdene til rette for avviklingen av sesongfiskeriene.

Under forberedelsene til vintersesongen 2013/2014 og i løpet av første kvartal 2014 ble det avviklet flere lokale og regionvise møter med fiskere og fiskekjøpere.

I løpet av første kvartal 2014 har fiskere som leverte fangst i Råfisklagets distrikt opplevd en prisøkning som i gjennomsnitt har resultert i 6 % høyere priser for torsk, 39 % høyere priser for hyse og 1 % høyere priser for sei sammenlignet med første kvartal 2013. Ombordfryste

reker til pilling har i samme periode fått en prisoppgang på 9 %.

Ser vi utviklingen over en to-årsperiode fra 1. kvartal 2012 fram til 1. kvartal 2014, så ligger fortsatt de i gjennomsnitt oppnådd torske- og seiprisene henholdsvis 25 og 13 % under, mens hyseprisene ligger 35 % over.

Etter 13 uker i 2014 er det samlet omsatt 61.100 tonn eller ca. 18 % mer fangst i Råfisklagets distrikt enn i samme periode i 2013. Verdien av den samlede fangsten ligger 530 millioner kroner eller 24 % over. Av dette har norske fartøy stått for 47.400 tonn eller 17 % av økningen. Verdien for de norske ligger 393 millioner kroner eller 22 % over, sammenlignet med 2013. For de norske fartøyene er det hovedsakelig torskelandingene som står for økningen, med 34.600 tonn i kvantum og 370 millioner kroner i verdi.

Ny Råfisklov

Forutsigbare og stabile rammebetingelser er viktig for Råfisklaget og fiskerne. Råfiskloven fra 1938/1951 har vært viktigst. Arbeidet med å endre loven har pågått i en lengre periode. Et bredt sammensatt utvalg fra næringen med sekretariat i Fiskeridepartementet fremmet en ny lov for Stortinget. Denne loven ble behandlet og vedtatt enstemmig av Stortinget i juni 2013. Loven ble gitt navnet Lov om førstehandsomsetning av villlevande marine ressurser (Fiskesalslagslova) og den tok til å gjelde fra 1. januar 2014.

Den nye loven er i form tilpasset Havressurslovens formål og begrepsbruk og fremstår som forutsigbar og moderne. De viktigste endringene er i §§ 11 og 12, hvor det er gitt bestemmelser om fastsetting av minstepris dersom partene ikke blir enige gjennom drøftelser. Ved eventuell uenighet, skal nå Riksmeklingsmannen lede en meklingsnemnd bestående av tre personer som skal søke å oppnå enighet. Dersom meklingen ikke fører fram, er

Tabell 5: Omsetning 2004-2014 i kvantum pr. uke 13 (tonn rund vekt)

		Pr. uke 13										
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Norske fartøy:	Torsk:	108.500	96.500	92.900	103.000	100.600	92.700	129.700	139.800	168.100	185.700	220.300
	Hyse:	13.400	12.900	9.700	14.300	13.300	12.900	12.100	15.900	21.400	19.400	15.500
	Sei:	23.000	20.900	22.100	20.500	17.200	13.000	15.700	10.700	12.000	12.100	13.000
	Reker:	4.300	400	5.100	400	4.000	1.000	1.100	3.200	2.900	1.900	900
Sum all fangst norske:		158.500	142.100	144.400	166.700*	168.000*	138.500*	203.900*	214.300*	250.500*	286.800*	334.200*
Utenlandske fartøy:	Torsk:	12.100	20.400	19.700	20.600	20.300	23.500	25.200	29.400	33.000	31.900	41.800
	Hyse:	2.100	4.300	3.900	6.800	5.400	7.400	9.600	10.000	10.400	5.400	6.100
	Sei:	1.000	1.200	1.300	2.000	2.400	3.000	4.300	1.200	2.400	2.600	2.100
	Reker:	600	900	300	300	0	0	0	100	900	300	600
Sum all fangst utenlandske:		21.300	32.600	36.600	34.700	33.900	41.200	49.500	51.800	64.300	59.900	73.600
Sum norske og utenlandske:		179.800	174.700	181.000	201.400*	201.900*	179.700*	253.400*	266.100*	314.800*	346.700*	407.800*

*) I «Sum all fangst norske» og i «Sum norske og utenlandske» inngår krill fisket i Sørishavet i perioden 2007-2013 pr. uke 13 med henholdsvis 14.000, 19.800, 8.700, 33.800, 20.300, 30.500, 44.600 og 51.200 tonn. I tilsvarende summer pr. uke 13 for årene 2011, 2012 og 2013 inngår alger (tare) høstet i norske farvann med henholdsvis 15.600, 7.400, 17.400 og 22.400 tonn.

det fiskesalgslagene som til slutt fastsetter minsteprisen. Dette er en viktig bestemmelse som tillegger salgslagene et betydelig ansvar.

Styret forutsetter at den nye Fiskesalgslova med tilhørende meklingsordning, sistnevnte innført som en prøveordning under tidligere Fiskeriminister Svein Ludvigsen, forblir stabile rammebetingelser og får virke over en tid.

–

Også i 2013 har det vært viktig for styret å legge Råfisklagets formål til grunn for mange av de valg og prioriteringer som måtte gjøres: «Ved organisert førstehåndsomsetning av råfisk og viltlevende marine ressurser skal Norges Råfisklag

gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskeri-næring. » I dette formålet ligger det en klar utfordring om å sikre fiskernes inntekter, men også å sørge for en effektiv omsetning og garantere fiskerne oppgjør. Som en del av dette må Råfisklaget sørge for å ha nødvendig egenkapital og likviditet for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere. Det ligger også et klart ansvar for å bidra til å balansere ulike hensyn mot hverandre.

Norges Råfisklags bærende verdier er rettferdighet, ryddighet og å sørge for en sunn og god konkurranse om fiskernes råstoff. Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar Råfisklagets styre tar på alvor.

Tromsø, 31. desember 2013
10. april 2014

Paul O. Jensen

Johnny Caspersen
Styreleder

Trygve Myrvang
Adm. direktør

Kjell Bjørnar Bakken
Nestleder

Alf Arne Hansen

Roger Hansen

Kurt Ludvigsen

John Bjørnholm

Holger Pedersen

Egil Berge

Ina Kjøl
Ansattes representant

Resultatregnskap 2013

Resultatregnskap pr. 31. desember 2013

(tall i hele tusen)

Konsern			Norges Råfisklag		
2012	2013		2013	2012	
6 918 976	6 327 869	Omsetning	6 327 869	6 918 976	3
DRIFTSINNEKTER					
56 602	51 189	Lagsavgift	51 189	56 602	3
10 103	11 061	Leieinntekter			3
10 033	10 355	Andre driftsinntekter	10 037	9 077	3
76 738	72 605	SUM DRIFTSINNEKTER	61 227	65 679	
DRIFTSKOSTNADER					
47 021	51 517	Lønn og pensjonskostnader	50 105	44 908	5,16
30 444	28 347	Andre driftskostnader	30 921	33 460	10,16,19
5 912	5 628	Bevilgninger	5 628	5 912	4
4 078	3 305	Ordinære avskrivninger	1 403	1 310	11
87 455	88 796	SUM DRIFTSKOSTNADER	88 057	85 591	
-10 717	-16 191	DRIFTSRESULTAT	-26 830	-19 912	
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER					
		Inntekt på investering i datterselskap	7 691	17 164	7
68	-272	Inntekt på investering i tilknyttede selskap	55	58	7
1 189	1 212	Aksjeutbytte	958	1 076	
16 412	21 526	Renteinntekter	20 313	15 602	
29 200	30 578	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	30 038	18 805	6
-2 900	445	Tap aksjer og grunnfondsbevis	745	-2 900	8
-3 813	-5 641	Rentekostnader	-5 381	-3 303	
-1 110	-1 107	Finanskostnader	-1 093	-1 062	
39 045	46 740	NETTO FINANSINNEKTER	53 326	45 441	
28 328	30 549	ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	26 496	25 530	
-4 967	-4 590	Skattekostnad på ordinært resultat	-537	-2 168	2
23 361	25 959	ÅRSRESULTAT	25 959	23 361	
OVERFØRINGER					
		Overført fra(-)/til annen egenkapital	25 959	23 361	15

Balanse pr. 31. desember 2013

(tall i hele tusen)

Konsern		Norges Råfisklag		
2012	2013		2013	2012
		Noter		
		EIENDELER		
		Anleggsmidler		
4 479	2 849	Utsatt skattefordel		
		2		
39 522	37 704	Varige driftsmidler	6 857	7 611
		11		
		Investeringer i datterselskap	125 737	117 745
		7		
15 181	16 708	Investeringer i andre tilknyttede selskap	528	473
		7		
27 862	28 027	Aksjer og grunnfondsbevis	16 649	16 649
		8		
13 264	10 549	Pensjonsmidler	10 549	13 264
		5		
45 767	51 703	Langsiktige fordringer	31 688	33 967
		10,14,17		
146 075	147 540	Sum anleggsmidler	192 008	189 709
		Omløpsmidler		
313 146	378 794	Tilgode fiskekjøpere	378 794	313 146
		12		
10 275	11 326	Andre kortsiktige fordringer	9 730	7 799
		10,20		
85 316	95 413	Markedsbaserte aksjer og aksjefond	95 413	85 316
		6		
188 043	192 446	Rentefond	171 946	158 083
		6		
1 927	2 539	Skattetrekk	2 447	1 886
		9		
598 708	680 519	Sum omløpsmidler	658 331	566 230
744 783	828 059	SUM EIENDELER	850 338	755 939
		EGENKAPITAL & GJELD		
		Egenkapital		
		Innskutt egenkapital		
		Andelskapital	11	11
		15		
		Opptjent egenkapital		
481 434	507 393	Annen egenkapital	507 382	481 424
		15		
481 434	507 393	Sum egenkapital	507 393	481 434
		Avsetning for forpliktelser		
		Utsatt skatt	4 139	3 602
		2		
		Sum avsetning for forpliktelser	4 139	3 602
		Langsiktig gjeld		
6 825	5 354	Pantelån		
		13		
6 825	5 354	Sum langsiktig gjeld		
		Kortsiktig gjeld		
46 607	113 677	Skyldig fiskere	113 677	46 607
		21		
5 406	4 631	Betalbar skatt	1 670	2 727
		2		
43 098	48 220	Skyldig offentlige avgifter	48 124	42 463
9 472	11 361	Inntrukne midler	11 361	9 472
		18		
32 783	27 130	Annen kortsiktig gjeld	24 037	28 526
		22		
119 158	110 293	Kassakreditt	139 938	141 109
		9		
256 524	315 312	Sum kortsiktig gjeld	338 807	270 904
744 783	828 059	SUM EGENKAPITAL & GJELD	850 338	755 939
		Garantistillelser		
6 825	5 354	Pantstillelser	1 640	2 050
		13		
		13		

 Tromsø, 31. desember 2013
 10. april 2014

Paul O. Jensen

Roger Hansen

 Ina Kjøl
 Ansattes representant

 Johnny Caspersen
 Styreleder

Kurt Ludvigsen

 Trygve Myrvang
 Adm. direktør

John Bjørnholm

 Kjell Bjørnar Bakken
 Nestleder

Holger Pedersen

Alf Arne Hansen

Egil Berge

Kontantstrømoppstilling

(tall i hele tusen)

Konsern			Norges Råfisklag	
2012	2013		2013	2012
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
5 331 879	4 819 510	Innbetalinger fra fiskekjøpere knyttet til oppgjør gjennom laget	4 819 510	5 331 879
16 362	21 484	Innbetalinger av renter fra plasseringer i verdipapirer, bankinnskudd, mv.	20 313	15 602
21 147	20 109	Innbetalinger knyttet til leieinntekter og andre driftsinntekter	8 106	10 149
-5 213 269	-4 607 791	Utbetalinger til fiskere knyttet til oppgjør gjennom laget	-4 607 791	-5 213 269
-184 795	-154 688	Utbetalinger av offentlige avgifter	-154 688	-184 795
-34 790	-28 225	Utbetalinger knyttet til andre driftskostnader	-30 080	-35 811
-48 526	-49 759	Utbetalinger knyttet til lønn og pensjoner	-47 123	-46 541
-3 714	-3 736	Utbetalinger av skatter	-1 057	-3 459
-4 878	-6 709	Utbetalinger knyttet til renter og andre finanskostnader	-6 474	-4 365
-4 668	-7 180	Utbetalinger knyttet til bevilgninger	-7 180	-4 668
-125 253	3 015	Netto kontantstrøm knyttet til operasjonelle aktiviteter	-6 465	-135 278
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
-14 912	-6 063	Inn-/utbetalinger(-) knyttet til langsiktige fordringer	1 366	-4 573
-9 328	17 290	Inn-/utbetalinger(-) i markedsbaerte aksjer, aksjefond og rentefond	7 036	-9 440
-2 692	-1 486	Utbetalinger knyttet til varige driftsmidler	-650	-2 232
-685	-1 809	Inn-/utbetalinger(-) knyttet til investeringer i aksjer og grunnfondsbevis	445	-38
-27 616	7 932	Sum utbetalinger knyttet til investeringsaktiviteter	8 197	-16 283
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-1 471	-1 471	Utbetalinger knyttet til langsiktig gjeld		
0	-117 231	Trekk knyttet til kassakreditt 01.01	-139 223	0
117 231	107 754	Trekk knyttet til kassakreditt 31.12	137 490	139 223
115 760	-10 948	Netto kontantstrøm knyttet til finansieringsaktiviteter	-1 732	139 223
-37 109	0	Netto endring i betalingsmidler	0	-12 338
37 109	0	Beholdning av betalingsmidler 01.01	0	12 338
0	0	Beholdning av betalingsmidler 31.12	0	0
		Avstemming av kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
28 328	30 549	Ordinært resultat før skatt	26 496	25 530
-3 714	-3 736	Periodens betalte skatter	-1 057	-3 459
-1 189	-1 212	Aksjeutbytte	-958	-1 076
-29 200	-30 578	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	-30 038	-18 805
2 900	-445	Tap aksjer og grunnfondsbevis	-745	2 900
4 078	3 305	Ordinære avskrivninger	1 403	1 310
-68	272	Inntekt(-)/kostnad på investering i datterselskap og tilknyttet selskap	-7 746	-17 222
-73 547	-68 375	Økning i kortsiktige fordringer	-67 580	-73 525
-50 176	70 387	Endring i kortsiktig gjeld	70 131	-48 245
-2 926	2 715	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	2 715	-2 926
261	133	Tap på fordringer	913	241
-125 253	3 015	Sum utbetalinger fra operasjonelle aktiviteter	-6 465	-135 278

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper.

Norges Råfisklag eier 100% av aksjene i Marinvest AS, Fiskernes Hus AS. I tillegg eier selskapet 6 % av andelene i ANS Sjøgata 41/43, hvor resterende 94 % eies av Fiskernes Hus AS. Fiskernes Hus AS eier også 100 % av Kystens Hus AS. Disse selskapene utgjør konsernregnskapet. Eierinteressene i Stortorget 1 AS og Kirkenesterminalen AS er klassifisert som tilknyttet selskap.

Regnskapsprinsipper for aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Egenkapitalmetoden brukes som prinsipp for vurdering og presentasjon av investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarende andelen av egenkapitalen, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte interengevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet). I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Driftsinntekter

Lagets driftsinntekter består av lagsavgift, leieinntekter og andre driftsinntekter. Driftsinntektene er vurdert til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, og inntektsføres i takt med utførelsen.

Varige driftsmidler og av-/nedskrivninger

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet. Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Aksjer og grunnfondsbevis

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre aksjer mv. Utdelinger regnskapsføres i utgangspunktet som finansinntekt, når utdelingen er vedtatt. Hvis utdelingene overstiger andel av opptjent egenkapital

etter kjøpet, føres det overskytende til reduksjon av kostprisen. For markedsbaserte aksjer, aksjefond og rentefond for kortsiktige investeringer brukes markedsverdi prinsippet. Verdien i balansen tilsvarende markedsverdien av investeringene pr. 31.12. Mottatt utbytte, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikrings-selskap. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ytelsesplaner

Ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere

faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10% av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare inntektsskatt og endring i utsatt skatt. Betalbar skatt består av skatt på alminnelig inntekt og formueskatt. Formueskatt beregnes med 0,3 % av netto ligningsmessige formue og kostnadsføres under andre driftskostnader. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Kontantstrømsoppstilling

Kontantstrømsoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard.

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Konsern			Norges Råfisklag	
2012	2013		2013	2012
Midlertidige forskjeller				
-50	-43	Omløpsmidler	-43	-50
-23 700	-23 127	Anleggsmidler	-663	-460
13 264	10 549	Pensjonsmidler	10 549	13 264
-5 619	-3 418	Andre forskjeller		
-16 105	-16 039	Midl. forskjeller som påvirker betalbar skatt	9 843	12 755
108	7 832	Forskjeller knyttet til verdipapir	7 832	108
0	-2 346	Fremførbare skattemessige underskudd	-2 346	0
-15 996	-10 553	Grunnlag for utsatt skatt	15 329	12 863
-4 479	-2 849	Utsatt skattefordel(-)/skatteforpliktelse	4 139	3 602
28 %	27 %	Anvendt skattesats	27 %	28 %

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

2012	2013	Grunnlag for betalbar skatt	2013	2012
28 328	30 549	Resultat før skattekostnad	26 496	25 530
-10 338	-22 256	Permanente forskjeller	-31 754	-17 535
17 990	8 293	Grunnlag for skattekostnad på årets resultat	-5 258	7 995
-3 956	2 281	Endring i midlertidige forskjeller	2 912	-3 526
14 034	10 573	Grunnlag betalbar skatt	-2 346	4 469

Konsern			Norges Råfisklag	
2012	2013		2013	2012
Fordeling av skattekostnaden				
3 930	2 961	Skatt på alminnelig inntekt	28 %	0
1 037	1 630	Endring i utsatt skatt	28 %	537
4 967	4 590	Årets skattekostnad		537
-1 037	-1 630	Endring i utsatt skatt	28 %	-537
1 476	1 670	Formueskatt	0,3 %	1 670
5 406	4 631	Årets betalbare skatt		1 670
				2 727

Omsetning gjennom laget presenteres for informasjonsformål på linje over driftsinntekter. Omsetningen utgjør verdi av alle førsteomsatte marine ressurser foretatt i Norges Råfisklagets geografiske virkeområde.

Lagets driftsinntektene består av lagsavgift, leieinntekter og andre driftsinntekter. Lagsavgiften beregnes av omsetningsverdien for landet fisk, og er en avgift vedtatt av årsmøtet og godkjent av Fiskeri- og Kystdepartementet.

2012	Avgiftssats	Norge	Utland	Sum
Omsetning		5 770 807	1 148 169	6 918 976
Lagsavgift:				
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc.	0,95 %	33 825	207	34 032
Ombordfrossen fisk/skalldyr, tilvirket vare	0,73 %	15 093	6 358	21 451
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning	0,30 %	353	766	1 120
Sum lagsavgift		49 271	7 331	56 602

2013	Avgiftssats	Norge	Utland	Sum
Omsetning		5 390 558	937 312	6 327 869
Lagsavgift:				
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc.	0,95 %	28 596	65	28 661
Ombordfrossen fisk/skalldyr, tilvirket vare	0,73 %	16 553	4 981	21 535
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning	0,30 %	249	744	993
Sum lagsavgift		45 399	5 791	51 189

Leieinntekter i konsernregnskapet og andre driftsinntekter er inntektsført i henhold til opptjeningsprinsippet. En vesentlig del av andre driftsinntekter er inntektsført tjenestesalg for arbeid knyttet til inndragning av fanstverdi for overfisket kvote og andre overtdredelser, samt netto gevinst knyttet til avkastning for Råfisklagskortet, som er et egenutviklet betalingskort tilbudt fiskere. I tillegg er det leid ut ressurser til Norges Råfisklags eiendomsselskap.

Konsern			Norges Råfisklag	
2012	2013		2013	2012
6 332	6 663	Tjenestesalg inndragning fangstverdi	6 663	6 332
402	1 228	Gevinst Råfisklagskortet	1 228	402
1 014	518	Utleie av arbeidskraft	1 399	1 499
2 284	1 946	Andre driftsinntekter	747	844
10 033	10 355	Sum	10 037	9 077

Foto: Arkiv/Norges Råfisklag

Note 4 Bevilgninger

Bevilgninger og bidrag gis av Norges Råfisklag til ulike formål. Fordelte midler benyttes i stor grad til støtte for lokale tiltak til fordel for fiskeribefolkningen, og kan ha stor nytte for bosettingsmønsteret. Dette gjelder spesielt støtte til velferd-, service- og mottaksstasjoner i Norges Råfisklags distrikt. Det gis også støtte til utadrettede tiltak. Videre er Norges Råfisklag delaktig i prosjekter til å markedsføre fiskeprodukter samt utvikling innenfor næringen. Det gis også studiestøtte som kan relateres til næringen. Herunder følger en oversikt over bidrag og

bevilgninger gitt av ulike utvalg til disse formål. Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder bevilgninger.

	2013	2012
Styrets bevilgninger	3 724	3 156
Markedsutvalgets bevilgninger	1 903	2 756
Sum bevilgninger	5 628	5 912

Note 5 Pensjonskostnader og netto pensjonsmidler

Selskapet og konsernet har pensjonsordninger som omfatter i alt 128 personer i selskapet og 129 personer i konsernet. Samtlige ansatte er med i en kollektiv pensjonsordning etter Lov om foretakspensjon. Ledende ansatte har også en tilleggspensjonsordning. Pensjonsordningen er inndelt i ytelsesbasert ordning og innskuddsbasert ordning, hvor ytelsesbasert ordning er lukket og at dermed alle nye ansatte meldes inn i innskuddspensjonsordning. Ytelsespensjonsordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser, som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Forpliktelsene knyttet til pensjonsordningene er dekket gjennom et forsikringsselskap. Tilleggspensjonsordningen finansieres over selskapets drift. Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Netto pensjonskostnad	2013		2012	
	Sikret	Usikret	Sikret	Usikret
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	8 698	-43	6 875	
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	5 600	8	5 114	13
Avkastning på pensjonsmidler	-3 748		-4 142	
Arbeidsgiveravgift	611	1	573	1
Ytelsesbasert pensjonskostnad	11 160	-35	8 420	14
Innskuddsbasert pensjonskostnad	317		245	
Sum pensjonskostnader	11 477	-35	8 665	14

Netto pensjonsmidler i morselskapet	2013		2012	
	Sikret	Usikret	Sikret	Usikret
Verdi av pensjonsmidler	100 059		92 846	
Nåverdi av pensjonsforpliktelse	-152 964	-73	-136 044	-225
Utsatt resultatføring av estimatavvik	62 755	-116	55 772	-66
Arbeidsgiveravgift	894	-6	1 000	-18
Netto pensjonsmidler	10 744	-195	13 573	-309
Sum pensjonsmidler oppført i balansen	10 549		13 264	

Forutsetninger som er lagt til grunn for beregningen	2013	2012
Avkastning av pensjonsmidlene	4,40 %	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,20 %
Årlig lønnsvekst	3,75 %	3,50 %
Årlig G-regulering	3,50 %	3,25 %
Regulering av løpende pensjoner	3,50 %	3,25 %

Det er kun én forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder pensjonskostnader. Dette gjelder én ansatt hvor pensjonskostnad er 47 tusen.

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder markedsbaserte aksjer og aksjefond.

Markedsbaserte aksjer og aksjefond			
Selskaps navn:	Antall	Kostpris	Bokf.verdi
Orkla ASA a-aksjer	20 000	2 227	940
Frontline Ltd	10 000	1 701	229
Eltek ASA	30 000	1 744	215
Global Eiendom Utbetaling 2007 AS	98 039	981	455
Sum aksjer egen forvaltning		6 652	1 838
Sparebanken Nord-Norge forvaltning		3 229	3 691
Sum aksjer		9 881	5 529

Selskaps navn:	Kostpris	Bokf.verdi
Realkapital EUR Opportunity Inv ord.	1 495	1 302
Storebrand Privat Investor ASA	1 292	1 163
Global Infrastruktur I AS	1 020	853
Landkreditt Kina	3 003	2 905
Aberdeen Eiendom	1 301	785
NLI Eiendomsinvest AS	3 000	3 463
Prime Office Germany AS	1 320	315
Ringnes Park Senter AS	3 201	2 945
Pareto Verdi AS	4 758	5 419
Sum aksjefond egen forvaltning	20 389	19 150
Danske Capital forvaltning	16 160	26 983
Sparebanken Nord-Norge forvaltning	17 605	21 084
Nordea forvaltning	17 989	22 667
Sum aksjefond	72 142	89 884
Sum aksjer og aksjefond	82 023	95 413

Markedsbaserte rentefond			Norges Råfisklag	
Konsern			Kostpris	Bokført verdi
Kostpris	Bokført verdi	Selskaps navn	Kostpris	Bokført verdi
10 285	10 263	DnB Frn rente		
10 349	10 236	Nordea Plan Rente		
2 000	2 052	Sparebanken Nord-Norge 09/19	2 000	2 052
1 000	1 108	Sparebank 1 SMN 10/	1 000	1 108
2 002	2 627	Danske Bank Obligasjon	2 002	2 627
25 636	26 288	Sum obligasjoner egen forvaltning	5 002	5 788
52 385	51 143	Sparebanken Nord-Norge forvaltning	52 385	51 143
3 000	2 984	Nordea forvaltning	3 000	2 984
81 021	80 414	Sum obligasjoner	60 387	59 914
49 106	57 733	Danske Capital forvaltning	49 106	57 733
44 279	43 639	Nordea forvaltning	44 279	43 639
93 384	101 372	Sum obligasjonsfond	93 384	101 372
1 757	1 731	Danske Invest Norsk Likviditet (forvaltning)	1 757	1 731
9 113	8 929	Nordea likviditet (forvaltning)	9 113	8 929
10 870	10 660	Sum pengemarkedsfond	10 870	10 660
185 275	192 446	Sum rentefond	164 641	171 946

Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler fremkommer slik:

Konsern		Norges Råfisklag	
2012	2013	2013	2012
3 849	-194	-194	3 849
194	13 390	13 390	194
-646	-1 478	365	179
1 760	9 013	7 305	-365
5 157	20 731	20 866	3 858
11 049	6 602	6 602	1 953
2 744	3 051	3 051	2 744
8 439	3 564	2 890	8 439
1 812	-3 370	-3 370	1 812
24 043	9 846	9 172	14 948
29 200	30 578	30 038	18 805

Note 7 Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap

Investeringene i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden.

Norges Råfisklag						
Selskap	EK-and.1.1	Res.andel	Utbytte	Kjøp/Salg	EK-and 31.12	Eierandel
Datterselskap						
Fiskernes Hus AS	61 925	7 494	0	0	69 420	100 %
Marinvest AS	56 120	197	0	0	56 317	100 %
Kystens Hus AS	-300	0	0	300	0	100 %
Sum datterselskap	117 745	7 691	0	300	125 737	
Tilknyttede selskap						
ANS Sjøgata 41/43	473	55	0	0	528	6 %
Sum tilknyttede selskap	473	55	0	0	528	
Konsern						
Tilknyttede selskap						
Kirkenesterminalen AS	5 302	-148		0	5 154	43 %
Stortorget 1 AS	9 878	-124	0	1 800	11 554	40 %
Sum tilknyttede selskap	15 181	-272	0	1 800	16 708	

Note 8 Aksjer og grunnfondsbevis

Norges Råfisklag				
Selskaps navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi
Hurtigruten ASA	186 819	1 868	18 134	1 868
Sparebanken Nord-Norge	403 584	20 179	10 599	10 599
Lytix Biopharma AS	3 300	14	508	508
Sinas AS	2 500	250	1 000	100
Fiskeribladet Fiskaren AS	1 670	1 670	2 390	2 390
Måsøy Næringsutvikling AS	1 000	1 000	1 000	1 000
Diverse selskap			196	184
Sum aksjer og grunnfondsbevis			33 827	16 649
Akkumulerte avskrivninger 1.1			-17 178	
Årets nedskrivning				
Bokført verdi			16 649	
Konsern				
Selskaps navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi
Hurtigruten ASA	186 819	1 868	18 134	1 868
Sparebanken Nord-Norge	403 584	20 179	10 599	10 599
Lytix Biopharma AS	3 300	14	508	508
Sinas AS	2 500	250	1 000	100
Fiskeribladet Fiskaren AS	1 670	1 670	2 390	2 390
Måsøy Næringsutvikling AS	1 000	1 000	1 000	1 000
Værøy Fryseler AS	100	100	100	100
Calanus AS	438	44	2 880	2 880
Norinnova Invest AS A-aksjer	823	823	823	823
Norinnova Invest AS B-aksjer	83	83	83	83
Kristiansund Fryseri AS	825	825	950	424
Båtsfjord Sentralfryselager AS	20	100	100	100
Hammerfest Fryseri AS	938	938	910	910
Dualog AS	930	93	1 353	582
Stella Polaris AS	512	512	7 029	3 529
Kap Nord Fond AS	1 909	1 909	1 947	1 947
Diverse andre selskap			196	184
Sum aksjer og grunnfondsbevis			50 002	28 027
Akkumulerte avskrivninger 1.1			-21 975	
Årets nedskrivning				
Bokført verdi			28 027	

Tap på anleggsaksjer

Konsern			Norges Råfisklag	
2012	2013		2013	2012
0	0	Nedskrivning andel i pensjonskassen		
0	0	Nedskrivning andre anleggsaksjer		
2 900	-445	Realisert gevinst aksjer/andeler	-745	2 900
2 900	-445	Tap/Gevinst(-) på anleggsaksjer	-745	2 900

Note 9 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter

Konsern			Norges Råfisklag	
2012	2013		2013	2012
		Bundne bankinnskudd		
1 927	2 539	Skattetrekksmidler	2 447	1 886
		Trekkrettigheter		
130 842	139 707	Ubenyttet kassekreditt	110 062	108 891

Note 10 Tap på fordringer/utlån

Fordringer og utlån er vurdert til antatt virkelig verdi og tapsføringen fremkommer slik:

Konsern			Norges Råfisklag	
Avsetning 01.01	Avsetning 31.12		Avsetning 01.01	Avsetning 31.12
50	43	Tap på kortsiktige fordringer	50	43
375	178	Tap på utlån	375	178
	-204	Endring tapsavsetning		-204
	337	Konstaterte tap 2013		1 117
	133	Netto kostnadsført 2013		913

Foto: Charles A. Aas

Norges Råfisklag				
	Transportmidler	Driftsløsøre	Fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	3 536	12 126	3 539	19 201
Tilgang	0	650	0	650
Avgang	0	52	0	52
Anskaffelseskost 31.12.	3 536	12 723	3 539	19 798
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	2 071	10 869	0	12 940
Balanseført verdi 31.12.	1 465	1 854	3 539	6 857
Årets avskrivninger	565	839		1 403
Forventet økonomisk levetid	5 år	3-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær		11 537
Konsern				
	Transportmidler	Driftsløsøre	Fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	3 536	12 252	120 032	135 820
Tilgang	0	650	837	1 486
Avgang	0	52	0	52
Anskaffelseskost 31.12.	3 536	12 849	120 869	137 254
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	2 071	10 995	86 484	99 550
Balanseført verdi 31.12.	1 465	1 854	34 385	37 704
Årets avskrivninger	565	860	1 880	3 305
Forventet økonomisk levetid	5 år	3-10 år	25-50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Fast eiendom består av næringsbygg for utleie, tomter og fritidseiendommer. Tomter og fritidseiendommer avskrives ikke, mens næringsbyggene avskrives med 4 % årlig. Det benyttes lineære avskrivninger av anskaffelseskost. Fiskernes Hus AS og ANS Sjøgata 41/43 eier næringsbyggene.

Spesifikasjon av fast eiendom

Forretningseiendom	Ansk.kost	Akk.avskr.	Påkostning	Bokført verdi
Stortorget 2, Tromsø	21 466	21 379	105	192
Sjøgata 41/43, Tromsø	6 037	5 579		458
Sjøgata 39, Tromsø	30 740	16 010	658	15 388
Fiskergt. 22, Svolvær	32 415	24 586	73	7 902
Sjøgata 41/43, seksjon 2, Tromsø	25 836	18 930		6 906
Forretningseiendom	116 494	86 484	837	30 846
Fritidseiendom				
Fritidseiendommer	3 244	0	0	3 244
Diverse tomter	295	0	0	295
Fritidseiendom	3 539	0	0	3 539
Sum fast eiendom	120 032	86 484	837	34 385

Det er en merverdi knyttet til næringsbygget i Sjøgata 41/43 seksjon 2 på 5,34 millioner som vedrører merverdi knyttet til konsernets kjøp av andelene i ANS Sjøgata 41/43.

Note 12 Tilgode fiskekjøpere

Ved førstehåndsomsetning av marine ressurser, skjer oppgjør for fangst gjennom Norges Råfisklag SA ved at verdien av fangsten avregnes og utbetales til fiskerne samt faktureres og innkreves fra fiskekjøperne. Fiskekjøperne gis en kredittid på 28 dager. Tilgode fiskekjøpere er fordringer knyttet til denne oppgjørsordningen. Det er et vilkår for å kunne kjøpe fisk at det er stillet tilstrekkelig og betryggende sikkerhet for mottatt fangst. Det er etablert ulike ordninger for garantistillelse fra fiskekjøper. Garantistillelsene er i hovedsak individuelle. I tillegg er det tidligere etablert et kollektivt garanti-fornd som kan benyttes til å dekke tap på fordringer for de fiskekjøpere som deltar i denne kollektive ordningen.

	2013	2012
Tilgode fiskekjøpere	378 794	313 146
Følgende sikkerheter er stilt ved utgangen av regnskapsåret:		
Individuelle bankgarantier	(individuell) 362 949	403 022
Statlig garantiordning	(individuell) 130 362	63 951
Kredittforsikring	(individuell) 194 000	211 050
Innbetalt depositum	(individuell) 85 022	83 281
Garantifond felles	(kollektiv) 29 634	27 451
Sum sikkerhet	801 967	788 754

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder tilgode fiskekjøpere.

Note 13 Pantelån, pantstillelser og garantistillelser

Av konsernets gjeld er 5,354 sikret ved pant. Pantelånet avdras med 1,4 millioner årlig, og skal følgelig innfris innen 5 år. Norges Råfisklag har stillet garanti for følgende:

Konsern		Norges Råfisklag	
2012	2013	2013	2012
		Garanti overfor deltakerne i ANS Sjøgata 41/43	
		1 640	2 050
0	0	Sum garantistillelser	1 640
			2 050

Note 14 Mellomværende med konsernselskap og tilknyttet selskap

Av konsernets mellomværende med tilknyttet selskap som er Stortorget 1 AS, er 17,4 millioner lagsiktig fordring og forfaller senere enn 1 år.

Konsern		Norges Råfisklag	
2012	2013	2013	2012
		Fiskernes Hus AS	70
		Kystens Hus AS	889
		Marinvest AS	4
11 880	17 438	Stortorget 1	
11 880	17 438	Sum tilgode Norges Råfisklag	963
			1 569

Note 15 Egenkapital

Egenkapitalen i laget består av innbetalt andelskapital på 11 tusen og resten opptjent egenkapital. Det er utstedt andelsbrev på fylkesfiskarlagene, Norges Kystfiskarlag, Norsk Sjømannsforbund samt Fiskebåtrederens Forbund basert på medlemstall i organisasjonene. De har andeler for hhv 5,5, 0,5, 1,5 og 3 tusen. Medlemstall i organisasjonene kan variere, og andelskapitalen varierer da tilsvarende. Følgende oppstilling viser spesifikasjon over egenkapitalen samt egenkapitalendringer.

Norges Råfisklag og konsern			
Årets endring i egenkapital	Andelskapital	Annen EK	Sum EK
Egenkapital 01.01.	11	481 424	481 434
Årets resultat		25 959	25 959
Egenkapital 31.12.	11	507 383	507 393

Note 16 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

Norges Råfisklag hadde ved utgangen av inntektsåret 63 ansatte fordelt på 60 årsverk. Lønnskostnadene i laget kan spesifiseres som herunder:

Konsern		Norges Råfisklag		
2012	2013	2013	2012	
35 162	36 881	Lønnskostnader	35 664	33 200
2 975	2 959	Arbeidsgiveravgift	2 840	2 872
8 725	11 483	Pensjonskostnader	11 443	8 678
159	195	Øvrige personalkostnader	158	158
47 021	51 517	Sum lønnskostnader	50 105	44 908
62	62	Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært	60	60

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret	Kontrollkomite
Lønn	1 599	1 710	227
Pensjonsutgifter	200	114	15
Annen godtgjørelse	16	0	0

Lån til daglig leder på 966 har gjenstående nedbetalings- tid på 8 år. Rentesatsen er lik normalrentesatsen fastsatt av Stortinget og var 2,25 % ved utgangen av 2013.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	Norges Råfisklag	Konsern
Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	352	470
Andre attestasjonstjenester	29	29
Sum	381	499

Note 17 Langsiktige fordringer

Norges Råfisklag yter lån til lagets ansatte. Maksimalt lånebeløp er 100% av lånetakst og ikke høyere enn 2.200.000 pr. ansatt. Avdragstiden kan avtales individuelt, men kan ikke være lengre enn 30 år. Det forlanges pant i fast eiendom og rentebetingelsene er de samme for alle ansatte. I 2013 har rentesatsen vært på 2,25 %. I tillegg er det gitt lån til datterselskapet Kystens Hus AS som er renteberegnet med 3 mnd nibor + 1,8 %. Herunder følger en spesifisering over saldo på utlån.

Konsern		Norges Råfisklag		
2012	2013	2013	2012	
1 087	966	Lån adm.direktør	966	1 087
31 755	30 187	Lån gitt øvrige ansatte (40)	30 187	31 755
		Lån datterselskap	713	1 500
11 880	19 118	Lån tilknyttet selskap		
1 420	1 611	Lån andre		
46 142	51 881	Sum lån	31 866	34 342
-375	-178	Avsetning til tap	-178	-375
45 767	51 703	Sum langsiktige fordringer	31 688	33 967

Note 18 Inntrukne midler

Inntrukne midler er overtredelser av havressurslovens og råfisklovens bestemmelser. Ved overttredelser, faktureres fiskerne og fordringene som oppstår motregnes i senere oppgjør for fangst eller kreves innbetalt. Ubetalte fordringer ved utgangen av regnskapsåret er ikke inkludert i netto inntrukne midler. Midlene administreres av laget og benyttes til å dekke kostnader ved kontrollaktivitet samt ordninger som tilskudd til føring av fisk. Regnskap over inntrukne midler rapporteres årlig til Fiskeri- og kystdepartementet og de godkjenner også dekning av kostnader til kontrollarbeid. Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet og følgende oppstilling viser oversikt over inntrukne midler:

	2013	2012
Inngående balanse 1.1	9 472	7 386
Inntrukket i 2013	8 552	8 434
Omkostninger/tilskudd etc		-16
Anvendt til lagets kontrollaktivitet (se note 3)	-6 663	-6 332
Inntrukne midler 31.12	11 361	9 472

Note 19 Transaksjoner med nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 16, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 14. Følgende transaksjoner er foretatt til selskapsets eierorganisasjoner for 2013:

	2013	2012
Tjenestekjøp for oppnevning til årsmøte i Norges Råfisklag	1 000	1 000
Støtte til drift og investering i Velferdsstasjoner	560	523
Prosjektsamarbeid (herunder IWMC)	123	112
Sum overføringer til eierorganisasjonene	1 683	1 635

Konsernets transaksjoner med øvrige nærstående parter:

Konsern		Norges Råfisklag	
Tjenestesalg	Tjenestekjøp	Tjenestesalg	Tjenestekjøp
			<i>Datterselskap</i>
		882	4 168
			<i>Tilknyttede selskap</i>
62			Samvirkegården AS
			<i>Andre selskap</i>
200			Fiskarlaget Nord

Note 20 Andre kortsiktige fordringer

Konsern		Norges Råfisklag	
2012	2013	2013	2012
217	266	266	217
413	619	619	413
		603	69
2 927	2 072	2 072	2 927
983	1 415	1 367	983
5 784	6 996	4 846	3 240
-50	-43	-43	-50
10 275	11 326	9 730	7 799

Note 21 Skyldig fiskere

Ved førstehåndsomsetning av marine ressurser, skjer oppgjør for fangst gjennom Norges Råfisklag SA ved at verdien av fangsten avregnes og utbetales til fiskerne samt faktureres og innkreves fra fiskekjøperne. Oppgjørstid for fiskerne er 15 dager. Omsetningen i desember varierer fra år til år, og det vil derfor oppstå reduksjon eller økning i skyldig fiskere avhengig av omsetningsstørrelsen siste uker av regnskapsåret. Dette synliggjøres også på fordringene knyttet til fiskekjøperne, jfr note 12. Norges Råfisklag garanterer oppgjør til fiskerne uavhengig om fiskekjøperne kan betale for fakturert fangst.

Note 22 Annen kortsiktig gjeld

Konsern		Norges Råfisklag	
2012	2013	2013	2012
8 309	2 439	2 439	8 309
4 285	4 822	4 822	4 285
1 449	585	585	1 449
3 986	4 013	4 013	3 986
7 520	9 361	6 401	3 382
3 858	4 073	3 940	3 738
3 377	1 837	1 837	3 377
32 783	27 130	24 037	28 526

Norges Råfisklag er sammen med andre aktører eier av et prosjekt som skal utvikle en metode for å kunne utarbeide et miljøregnskap hos produsentene av torsk og hyse (f.eks Co2-utslipp). Prosjektet går under navnet "Whitefish", og har søkt og mottatt støtte fra EU. Betaling fra EU går direkte til prosjektkoordinator som er Nofima. Som deltaker i EU's forskningsprosjekt - "Whitefish"-prosjektet, godkjente Norges Råfisklag i mars 2013 betaling av 1,4 millioner Euro til forskningsorganisasjonen Nofima. Denne godkjennelsen er obliatorisk for denne type prosjekter og at arbeid knyttet til dette prosjektet har betydning for Norges Råfisklags virksomhet. Ingen deler av denne betalingen har noen gang vært innom bankkontoer knyttet til Norges Råfisklag, og ingen deler er tilbakeholdt eller tilbakebetalt til Norges Råfisklag.

Kontrollkomitéens beretning

I beretningsåret 2013 har kontrollkomitéen gjennomført kontroller i henhold til instruks og egen vurdering. Kontrollkomitéen har gjennomgått saksdokumenter og protokoller fra styret og arbeidsutvalget (AU). Styrets beretning for 2013 er gjennomgått.

Det er gjennomført statusmøter med Råfisklagets ledelse. I tillegg er det gjennomført statusmøter vedrørende Råfisklagets heleide datterselskaper Fiskernes Hus AS, Marininvest AS og Kystens Hus AS. Det er også lagt vekt på å opprettholde en god dialog med ansatte.

Det er ikke funnet at noen av de aktuelle organer har fattet vedtak eller foretatt disposisjoner som er i strid med Norges Råfisklags vedtekter, forretningsregler eller vedtak fattet av representantskapet. Styret har fulgt opp representantskapets vedtak i aktuelle saker.

Etter det kontrollkomitéen har erfart har både styret og administrasjonen utført et godt arbeid for fiskerne som omsetter sine fangster i Råfisklagets distrikt.

Heleide datterselskaper:

Fiskernes Hus AS - ingen merknader.

Marinvest AS - ingen merknader.

Kystens Hus AS - ingen merknader.

Tromsø 22. april 2014

Henrik Henriksen

Geir Roger Benonisen

Ole Morten Fjukstad

Revisors beretning

Til innmøtet i Norges Råffisklag SA

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Råffisklag SA som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 25 958 812, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 25 058 812. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av viktige områder regnskapsprinsipper og andre notisopplysninger.

Styret og daglig lederes ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge, og for slik internkontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av ufullstendighet eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterleier et etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger fra uavhengige revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors tilgjeng, kriterier vurderingen av risikoen for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes ufullstendighet eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utførelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utføre revisjonshandlingene som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilfredsstillende og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet i gjelt samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapet og konsernet Norges Råffisklag SA finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Prøvekontrollreguleringen AS, Svingev 2, Postboks 6208, NO-0604 Drammen

T: 02376 400, fax: 02376 400 777, www.pwc.no

Statautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorförning og autorisert regnskapsførerselskap

Etatslige og øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen i en årregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistent med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISA 6100) "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet årsverksevaluering av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets transaksjonsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Trondheim, 9. april 2018
PricewaterhouseCoopers AS

Kent-Erling Holst
Statsautorisert revisor

Virksomhetsrapport

Viktige arter/produkter

Torsk	45	Kongekrabbe	61
Hyse	54	Taskekrabbe	63
Sei	56	Vågekvall	65
Reker	58	Sjølproduksjon av tørrfisk	67
Blåkveite	60		

Hovedtall for omsetning

Norges Råfisklag er fiskernes egen salgsorganisasjon og driver en velfungerende og moderne markeds plass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. De viktigste artene er torsk, sei, hyse og reker som leveres langs kysten fra og med Finnmark til og med Nordmøre.

Råfisklagets virksomhet omfatter førstehåndsomsetning av viltlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale som fastsatt i Havressurslova. Omsetningen inkluderer fangster både fra norske og utenlandske fiskefartøy. De utenlandske fartøyene er hovedsakelig russiske trålere.

I 2013 endte den samlede verdien av fangst omsatt gjennom Norges Råfisklag på 6.328 millioner kroner. Dette er en høy omsetningsverdi – den femte høyeste totalverdien i Råfisklagets historie, målt i løpende kroner (ikke inflasjonskorrigert). Kun 2011 med 6.954, 2012 med 6.919, 2007 med 6.586 og 1999 med 6.560 millioner kroner har hatt høyere totalverdi.

Totalverdien på omsetningen i 2013 innebærer en nedgang på 591 millioner kroner eller 9 % fra 2012. Nedgangen fordeler seg med 380 millioner kroner eller 7 % for norske fiskere og 211 millioner kroner eller 18

% for utenlandske fiskere. De utenlandske fangstene utgjorde kun 15 % av totalverdien i 2013 – den laveste andelen siden de to første årene med utenlandske landinger – 1990 med 5 % og 1991 med 11 %. Rundt årtusenskiftet sto utenlandske landinger for over 30 % av totalverdien i Råfisklagets distrikt.

I 2013 ble det i Råfisklagets distrikt innrapportert et fangstkvantum på hele 948.000 tonn rund vekt. Kvantumet er 56.000 tonn eller vel 6 % høyere enn i 2012. Aldri tidligere er det registrert et større totalkvantum i Råfisklagets distrikt.

De åtte siste årene er et stort kvantum krill inkludert i omsetningstallene. Fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt har drevet et betydelig fiske etter krill i Sørishavet. Fangstene produseres om bord og produktene blir landet i Sør-Amerika. Slik fangst og omsetning av krill kommer inn under råfiskloven og fiskesalgslagene enerett til omsetning. Fra 2011 ble også alger (tare) høstet i norske farvann innlemmet i den organiserte omsetningen som Råfisklaget har ansvar for. I nedre del av tabell 7 er krill og alger holdt utenfor av hensyn til sammenligning med tidligere år.

De ti siste årene har det vært en relativt stabil fordeling

Tabell 6: Total omsetningsverdi med fordeling på norske og utenlandske fiskefartøy 2004–2013 (millioner kroner og prosent)

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totalverdi	4.851	5.167	5.872	6.586	6.158	5.163	5.671	6.954	6.919	6.328
Norske fartøy verdi	3.945	4.147	4.617	5.074	4.782	4.186	4.746	5.779	5.771	5.391
Utenlandske fartøy verdi	906	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148	937
Norske fartøy (%)	81	80	79	77	78	81	84	83	83	85
Utenlandske fartøy (%)	19	20	21	23	22	19	16	17	17	15

Verditalle er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigert for inflasjon.

Tallene som fremgår av denne årsberetningen er basert på avstemte årskvantum og -verdier for fangster omsatt på første hånd mellom fiskere og kjøpere i Norges Råfisklags distrikt, men også for fangster som på annen måte kommer inn under fiskesalgslagets enerett til omsetning av villlevende marine ressurser. Omsetningen omfatter i all hovedsak torskefisk, skalldyr, bløtdyr, alger, kval mv. levert av norske og utenlandske fiskefartøy på strekningen fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Unntak fra dette er angitt.

Tall i virksomhetsrapporten kan bli justert fra en årsberetning til en annen. Dette har blant annet sammenheng med at det tar tid før endelige avstemte tall foreligger for omsetning og eksport. Det blir foretatt korreksjoner med tilbakevirkende kraft både av Statistisk sentralbyrå/Norges sjømatråd, Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene. Av fiskesalgslagene blir det blant annet foretatt registreringer (korreksjoner) når lagrede ombordfrysede fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

mellom hva norske og utenlandske fiskefartøy har omsatt av fangst på første hånd i Råfisklagets distrikt. Det er likevel verd å merke seg, at andelen fra utenlandske fartøy på 17 % av kvantumet i 2013 er den laveste andelen siden de to første årene med utenlandske landinger – 1990 med 4 % og 1991 med 9 %. Rundt årtusenskiftet sto utenlandske landinger for rundt 30 % av totalkvantumet i Råfisklagets distrikt.

Det totale kvantumet fra norske og utenlandske fartøy, krill og alger (tare) holdt utenom, besto i 2013 av 53 % ferskt og 47 % ombordfrost råstoff. Dette er omtrent som i 2011 og 2012, da fordelingen var henholdsvis 52 % og 48 %. Ser vi de norske landingene for seg, så var fordelingen 64 % ferskt og 36 % ombordfrost både i 2012 og 2013. I 2011 var fordelingen 65 % ferskt og 35 % ombordfrost. Utenlandske fiskefartøy leverte tilnærmet 100 % ombordfrysede fangster både i 2011, 2012 og 2013.

Vel 147.000 sluttседler (enkeltfangster) ble meldt inn til Råfisklaget i 2013. Det var 4.859 ulike fiskefartøy som sto bak disse landingene. Av disse var 56 utenlandske. På landsiden var 179 registrerte fiskekjøpere og 62 mottaksstasjoner med anlegg i Råfisklagets distrikt i aktivt kjøp.

Sammenlignet med 2012 viser status for 2013 ca. 13.000 færre enkeltfangster, et 420-talls flere fiskefartøy, 4 færre kjøperanlegg og 18 færre mottaksstasjoner. Økningen i antall fiskefartøy skyldes at fritidsfartøy i 2013 i stor grad ble registrert enkeltvis (økning på ca. 660 fartøy fra 2012), men at antall rene fiskefartøy ble redusert med ca. 240 fra 2012.

Kvantums- og verdiutvikling

De samlede landingene av fisk i Råfisklagets distrikt økte fra 2012 til 2013 med 25.300 tonn eller nesten 4 %. Verdien av fiskelandingene gikk i samme periode ned med 502 millioner kroner eller 8 %. Landingene av torsk økte med hele 104.000 tonn. Dette kompenserte for reduserte landinger av hyse med 65.000 tonn og sei med 14.000 tonn – til sammen 79.000 tonn, slik at de samlede fiskelandingene i 2013 likevel økte.

Økt samlet verdi for torsk med 30 millioner kroner og i motsatt retning redusert verdi for hyse og sei med henholdsvis 301 millioner og 163 millioner – til sammen 464 millioner kroner, er viktige forklaringer bak verdinedgangen. Også andre store arter var med på verdifallet i 2013 – blåkveite, brosme, steinbit, lange og breiflabb. Til tross for at samlet landet kvantum av de siste nevnte arter er rimelig stabilt (- 5 %), fikk de en samlet verdinedgang på hele 71 millioner kroner eller 18 %.

Fangstgruppen skalldyr og bløtdyr fikk fra 2012 til 2013 en nedgang på 6.100 tonn eller 25 % i kvantum og 118 millioner kroner eller 23 % i verdi. Forklaringen til nedgangen er først og fremst at reker ble redusert i kvantum med 6.600 tonn og i verdi med hele 88 millioner

Tabell 7: Totalt omsatt kvantum med fordeling på norske og utenlandske fiskefartøy 2004–2013 (tonn rund vekt og prosent)

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt*	531.000	527.000	561.000	596.000	579.000	592.000	750.000	844.000	892.000	948.000
Totalt uten krill og alger*			552.000	543.000	516.000	535.000	635.000	686.000	712.000	731.000
Herav norske fartøy kvantum	433.000	422.000	436.000	412.000	395.000	425.000	515.000	546.000	575.000	605.000
Herav utenlandske fartøy kvantum	98.000	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000	126.000
Norske fartøy (%)	82	80	79	76	77	79	81	80	81	83
Utenlandske fartøy (%)	18	20	21	24	23	21	19	20	19	17

* Krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norskekysten

Krill: I 2006 startet fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt med fiske etter krill i Sørishavet. Fangstene produseres om bord og produktene blir landet i Sør-Amerika. Kvantumstallene for norske fartøy og totalkvantum, må sees i lys av at det i perioden 2006-2013 i det enkelte år ble innmeldt henholdsvis 9, 53, 63, 57, 115, 79, 105 og 124 tusen tonn med krill. Krillen gjør mindre utslag i førstehåndsverdi, med en beskjeden samlet verdi de samme årene på 3, 17, 20, 18, 37, 26, 34 og 44 millioner kroner.

Alger (tare): Fra 2011 ble alger høstet i norske farvann også innlemmet i den organiserte omsetningen av villlevende marine ressurser. Taretråling/sanking langs kysten i Råfisklagets distrikt kom inn i omsetningen i 2011 med 79 tusen tonn, 2012 med 75 tusen tonn og 2013 med 93 tusen tonn. Alger gjør som krill mindre utslag i førstehåndsverdi, med 15 millioner i 2011, 14 millioner i 2012 og 19 millioner kroner i 2013.

Det må tas hensyn til landingene av krill og alger ved sammenligning med tidligere år.

kroner, og at kongekrabbe tilsvarende ble redusert med ca. 100 tonn og 37 millioner kroner.

Fangst av småkval økte fra 2012 til 2013 med hele 214 tonn eller 41 % i kvantum, og økte tilsvarende med 7 millioner kroner eller 39 % i verdi. Sel kom inn som en ny art i Råfisklagets omsetning i 2012 med 88 tonn til ca. 1 million kroner i verdi. I 2013 økte selomsetningen til 271 tonn og ca. 3 millioner kroner i verdi.

Biprodukter som fangstgruppe endte i 2013 med et samlet kvantum på 19.000 tonn, en økning på 2.000 tonn eller vel 1 % fra 2012. Verdien av biproduktene utgjorde

87 millioner kroner i 2013, en økning på 4 millioner kroner eller nesten 5 % fra 2012.

Omsetningen i 2013 fordelte seg slik på de ulike fangstgruppene (2012-tall i parentes):

Fisk	711.600 tonn (686.300)	5.744 millioner kroner (6.246)
Skalldyr/bløtdyr*	18.000 tonn (24.100)	406 millioner kroner (524)
Småkval	737 tonn (523)	25 millioner kroner (18)
Sel	271 tonn (88)	3 millioner kroner (1)
Biprodukter	19.000 tonn (17.000)	87 millioner kroner (83)

* Eksklusive krill fra Sørishavet.

Tabell 8: Kvantums-, verdi- og faktisk oppnådd prisendring for fisk, skalldyr/bløtdyr, kval og totalt for omsetningen i Norges Råfisklags distrikt 2012-2013 (prosent)

	Kvantumsendring (%)	Verdiendring (%)	Prisendring (%)
Fisk	+ 3,7	- 8,0	- 11,3
Sjøtilvirket tørrfisk	- 1,8	- 28,2	- 26,9
Skalldyr/bløtdyr*	- 25,5	- 22,5	+ 4,0
Kval	+ 40,9	+ 38,9	- 1,5
Totalt for omsetningen**	+ 2,6	- 8,8	- 10,3

* Eksklusive krill fra Sørishavet. ** Eksklusive krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norskekysten.

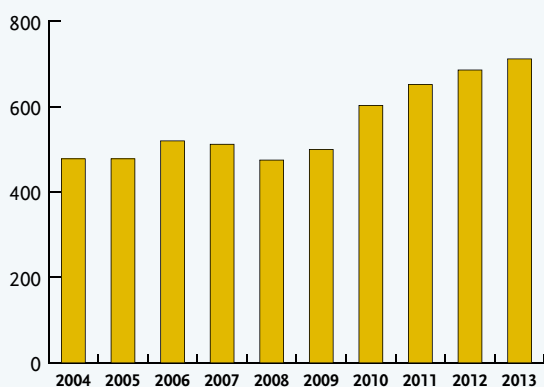

Diagram 3: Kvantumsutvikling fisk 2004-2013 (tusen tonn rund vekt)

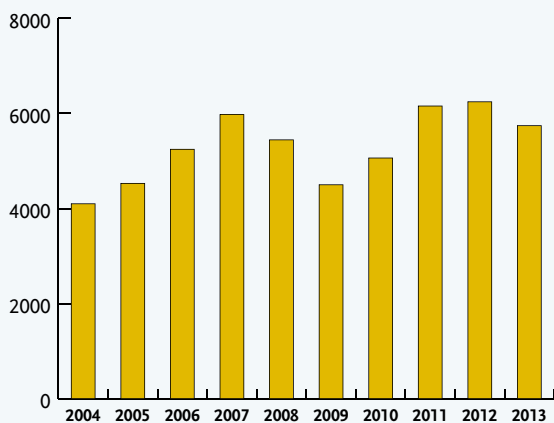

Diagram 4: Verdiutvikling fisk 2004-2013 (millioner kroner)

Tabell 9: Minstepriser for utvalgte fiskearter/vektklasser sløyd uten hode i januar 2012 og januar/desember 2013 (kroner pr. kg)

Fiskeslag/størrelse/kvalitet	Jan. 2012	Jan. 2013	Des. 2013
Torsk over 6,0 kg	17,25	13,25	14,00
Torsk 2,5-6,0 kg	14,50	10,50	11,25
Torsk 1,0-2,5 kg	12,50	9,50	10,25
Torsk under 1,0 kg	10,00	8,00	9,00
Hyse over 8 hg, snørefanget	10,75	10,50	11,00
Hyse over 8 hg	8,25	8,25	8,75
Hyse under 8 hg	5,50	5,50	6,00
Sei over 2,3 kg	10,00	9,25	9,00
Sei 1,2-2,3 kg	8,00	8,00	7,50
Sei under 1,2 kg	6,25	6,25	5,50
Kvitlange over 2,0 kg	8,50	8,50	8,00
Brosme over 2,0 kg	8,25	8,25	8,00
Flekksteinbit over 3,0 kg	10,00	10,00	10,00
Blåkveite over 2,0 kg	21,50	23,00	21,00
Blåkveite 1,0-2,0 kg (japankuttet)	19,70	21,50	19,10
Uer, rund over 7,0 hg	9,50	9,50	9,50

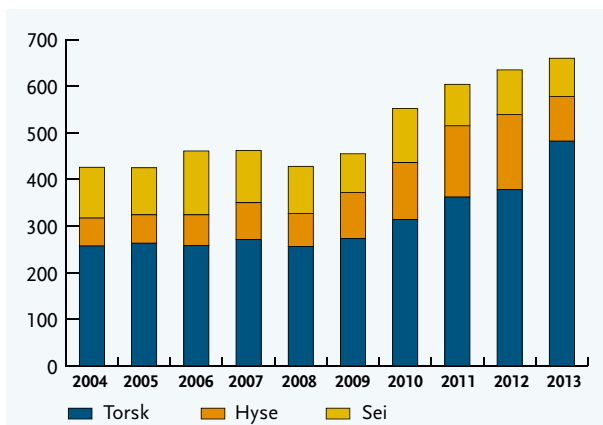

Diagram 5: Kvantumsutvikling torsk, hyse og sei 2004–2013 (tusen tonn rund vekt)

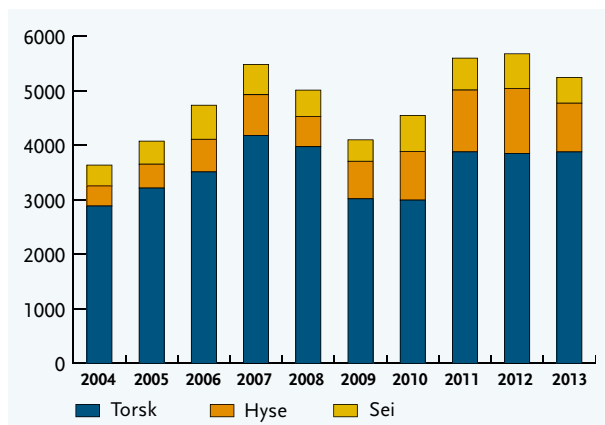

Diagram 6: Verdiutvikling torsk, hyse og sei 2004–2013 (millioner kroner)

Tabell 10: Distriktsvis kvantums- og verdiutvikling i landinger av torsk, hyse og sei – samlet, fordelt på norske og utenlandske fartøy 2009–2013 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

År		2009		2010		2011		2012		2013	
		Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.
Finnmark	Kvantum	98	55	141	56	142	53	151	55	157	48
	Verdi	818	481	1.012	425	1.216	437	1.260	442	1.161	341
Troms	Kvantum	117	33	142	35	162	63	178	52	194	59
	Verdi	1.088	264	1.351	256	1.700	471	1.706	383	1.791	387
Nordland	Kvantum	129	8	145	13	157	6	171	13	181	5
	Verdi	1.255	80	1.251	100	1.555	57	1.647	111	1.409	43
Trøndelag	Kvantum	4	0	4	0	5	0	4	0	5	0
	Verdi	28	0	30	0	36	0	30	0	29	0
Nordmøre	Kvantum	6	5	8	8	9	7	7	6	8	5
	Verdi	44	39	56	60	62	61	48	46	44	36

Omsetningsformer

Norges Råfisklag driver en velfungerende og moderne markedsplass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. Råfisklaget tilbyr fiskere og fiskekjøpere flere ulike salgsopplegg og måter å kjøpe fangster på. Alternativene er i utgangspunktet basert på frivillighet, men tar utgangspunkt i et etablert regelverk og et minsteprissystem som definerer laveste pris for god vare. I hovedsak kan fiskerne selv velge den salgsmåten de finner hensiktsmessig i forhold til egen drift. Fiskekjøperne har flere alternative måter å skaffe seg råstoff på, og det eksisterer ingen kjøplikt. De ulike formene for omsetning er:

Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere

Dette er den største og viktigste omsetningsformen i Norges Råfisklags distrikt. Råfisklagets forretningsregler og prisbestemmelser danner et viktig fundament for denne omsetningen.

Direkteavtalene er en tradisjonsrik omsetningsform som er godt tilpasset strukturen på kysten. Denne omsetningen har klare fortrinn når over 4.800 fiskefartøy og

ca. 240 kjøperanlegg og mottaksstasjoner skal samhandle. Lange avstander til alternative kjøpere utelukker ofte auksjon, samtidig som fiskernes tilhørighet ofte medvirker til at de foretrekker å levere lokalt. Mange fiskere ønsker å ivareta gode forbindelser til faste kjøpere selv om det periodevis finnes alternative bedre betalende avtakere. Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere vil fortsatt være en hovedomsetningsform, med et åpent og frivillig tilbud om ekstra service og bistand fra Råfisklaget.

Auksjon

Lagerauksjon er en frivillig omsetningstjeneste og -form som tilbys den delen av fiskeflåten som fryser fangstene ombord. Fangstene landes ved nøytrale fryselaagre der kvantum og størrelsessammensetning blir registrert. Dette danner grunnlaget for det tilbudet som presenteres for kjøperne. Fangstene er også tilgjengelige for kjøpere utenfor Råfisklagets distrikt, noe som bidrar til økt konkurranse om råstoffet og dermed bedre priser. Lagerauksjonene foregår elektronisk via en internettbasert tjeneste.

Kjølauksjoner er et tilbud som mest har blitt benyttet

Tabell 11: Fordeling av verdi på omsetningsformer for norske fartøy, verdi for utenlandske fartøy og samlet omsetningsverdi 2004–2013 (millioner kroner)

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Direkteavtaler mellom fiskere og kjøpere	2.760	2.867	3.131	3.615	3.514	2.685	2.867	3.525	3.609	3.005
Auksjon, formidling, kontraktsalg m.v.	940	1.104	1.281	1.281	1.087	1.255	1.524	1.950	1.831	2.014
Egenovertakelser	245	176	205	178	181	246	355	304	331	372
Sum norske fangster	3.945	4.147	4.617	5.074	4.782	4.186	4.746	5.779	5.771	5.391
Utenlandske fangster	906	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148	937
Samlet omsetningsverdi	4.851	5.167	5.872	6.586	6.158	5.163	5.671	6.954	6.919	6.328

Tabell 12: Antall utenlandske fartøy som landet fangst 2004–2013, herunder antall sluttседler og fartøy med skalldyr

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall fartøy totalt	194	160	133	130	104	106	78	59	52	56
Antall sluttседler totalt	856	981	1.045	1.088	913	877	865	895	829	776
Antall fartøy med skalldyr	21	17	12	20	6	6	5	5	7	6

Tabell 13: Utenlandske landinger 2004–2013 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum	98.000	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000	126.000
Verdi	906	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148	937

Tabell 14: De viktigste arter landet av utenlandske fartøy 2004–2013 (tonn rund vekt)

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Torsk	68.000	73.000	79.000	87.000	83.000	71.000	76.000	86.000	82.000	91.000
Hyse	14.000	15.000	19.000	28.000	24.000	23.000	29.000	35.000	34.000	17.000
Sei	3.000	3.000	6.000	5.000	5.000	7.000	7.000	7.000	9.000	9.000
Reker	5.000	5.000	2.000	3.000	5.000	4.000	4.000	5.000	5.000	3.000

Tabell 15: Utvikling i kvantum for utenlandske landinger, totalt og for enkelte kategorier/ansendelser 2004–2013 (tonn rund vekt)

Utenlandske landinger	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt kvantum	98.000	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000	126.000
Fersk iset alle arter	4.000	3.000	4.000	3.000	1.000	4.000	500	0	2.300	800
Fersk iset torsk	3.000	2.000	3.000	2.000	800	3.000	400	0	2.100	700
Ombordfryst sløyd fisk	68.000	73.000	80.000	103.000	105.000	91.000	96.000	116.000	104.000	94.000
Ombordfryst sløyd torsk	51.000	56.000	59.000	72.000	68.000	58.000	59.000	70.000	61.000	65.000
Ombordfryst filet alle arter	16.000	17.000	23.000	15.000	19.000	15.000	23.000	24.000	30.000	31.000
Ombordfryst torskefilet	13.000	14.000	17.000	12.000	14.000	10.000	17.000	17.000	19.000	25.000
Saltfisk	400	300	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 16: Distriktsvis fordeling av landinger av fisk fra utenlandske fartøy 2009–2013 (tonn rund vekt)

År	Torsk					Hyse					Sei				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Øst-Finnmark	22.900	23.200	19.600	19.100	25.200	6.700	7.400	7.600	8.100	4.600	800	1.100	100	1.600	1.500
Vest-Finnmark	18.000	14.200	17.400	17.300	12.400	5.700	9.000	6.900	7.400	3.000	800	1.200	1.000	1.200	900
Troms	20.300	24.100	39.400	33.500	44.700	7.800	7.700	17.800	13.800	8.000	4.600	3.100	5.500	4.800	5.800
Vesterålen	6.100	8.600	4.700	9.200	4.700	1.400	2.900	1.100	3.300	500	600	1.500	200	500	200
Nordmøre	3.200	5.400	5.200	3.100	3.700	1.100	2.400	1.900	1.800	700	100	300	100	800	700

i Råfisklagets sørlige område. Dette er auksjoner hvor råstoffet blir lagt ut for salg til kjøpere mens fartøyet er på vei fra fangstfeltet. I Råfisklagets nordlige områder har dette tilbudet blitt lite benyttet.

På grunn av at man i 2001 suspenderte minsteprisene for fryste råreker, foregår denne omsetningen gjennom obligatorisk auksjon, alternativt gjennom formelle langsiktige leveringsavtaler.

Norges Råfisklag tilbyr også fiskeflåten å formidle salg av fangster, der fartøyet oppgir i hvilket område de ønsker å levere, og Råfisklagets salgsmedarbeidere innhenter det beste tilbudet hos kjøpere i dette området. Fartøyet leverer da fangsten i henhold til de opplysningene som er gitt til den kjøperen som gir det beste tilbudet.

Kontraktsalg

Kontraktsalg er en salgsform hvor ombordfryst fangst landes ved nøytrale fryselagre etter egne avtaler (kontrakter) om pris etc. mellom reder/fisker og kjøper.

Egenovertakelser

Egenovertakelse er en omsetningsform hvor et fartøy får godkjenning til å overta egen fangst for å produsere og/eller selv å selge fangsten videre i markedet. Slik omsetning skjer oftest i tilfeller hvor fangstene er bearbeidet til produkter ombord.

Utenlandske landinger

De utenlandske landingene av fangst var på topp i Råfisklagets distrikt med 184.000 tonn og 2.080 millioner kroner i førstehåndsverdi i 2000. Landingene gikk deretter gradvis tilbake til 98.000 tonn i 2004. Etter dette økte landingene igjen, og fra 2006 og fram til og med 2013 – de åtte siste årene, har landingene variert med årlige kvantum på mellom 110.000 og 140.000 tonn. I 2013 ble sluttresultatet 126.000 tonn fangst til verdi 937 millioner kroner.

Totalt 56 ulike utenlandske fartøy leverte fangst i Råfisklagets distrikt i 2013. Dette utgjorde 776 enkeltleveranser. Tilsvarende var 52 fartøy med 829 leveranser i 2012. Av fartøyene i 2013 var det 6 som leverte skalldyr, registrert med 24 leveranser. Tilsvarende var 7 fartøy med 28 leveranser i 2012.

Øst-Finnmark har hatt en sterk posisjon i forhold til landinger av fangst fra utenlandske fiskefartøy. Etter at disse leveransene kom i gang tidlig på 1990-tallet, tok Øst-Finnmark årlig i mot fra 31.000 til høyest 53.000 tonn med torsk pr. år fra denne flåtegruppen. En beregning for perioden 1992-2008 gir hele 43.000 tonn i årlig gjennomsnitt. Tidlig på 1990-tallet var det hovedsakelig snakk om ferske fangster som gikk rett i produksjon i den lokale fiskeindustrien. Det skjedde så en gradvis omlegging fra ferskt til fryst råstoff, og de senere årene har det nesten utelukkende blitt levert ombordfryste fangster.

I 2013 leverte utenlandske fartøy 25.200 tonn med torsk

i Øst-Finnmark. Dette er 6.100 tonn mer enn i 2012. Også 4.600 tonn med hyse og 1.500 tonn med sei ble landet der i 2013, henholdsvis 3.500 og 100 tonn mindre enn i 2012.

Vest-Finnmark har også vært et viktig område for landinger av utenlandske fangster. I de beste årene – perioden 1997-1999, ble det årlig landet over 30.000 tonn med torsk. I 2013 endte det opp med 12.400 tonn torsk og 3.000 tonn hyse. Dette er henholdsvis 4.900 og 4.400 tonn mindre enn i 2012.

Troms, Vesterålen og Nordmøre har også tradisjoner som landingsområder for utenlandsk råstoff.

Troms har vært viktigst av disse, og i perioden 1995-2002 ble det i 7 av 8 år levert mer enn 40.000 tonn torsk fra utenlandske fartøy. I 2013 ble også dette nivået passert i Troms, med 44.700 tonn torsk i tillegg til 8.000 tonn hyse og 5.800 tonn sei. Dett er henholdsvis 11.200 tonn mer torsk, 5.800 tonn mindre hyse og 1.000 tonn mer sei enn i 2012.

Vesterålen nådde en topp i 1997 med 27.000 tonn torsk fra utenlandske fartøy. I 2013 var landingene av torsk og hyse på 4.700 og 500 tonn.

Nordmøre har de siste årene variert litt i betydning som landingsområde for utenlandsk råstoff. Det var en topp i 2010 med 5.400 tonn torsk og 2.400 tonn hyse. I 2013 ble resultatet 3.700 tonn torsk, 700 tonn hyse, i tillegg til 700 tonn sei.

Rekekvantumet fra utenlandske fartøy ble mer enn halvert i Råfisklagets distrikt fra 8.700 tonn i 2002 til knappe 3.800 tonn i 2003. Deretter har det årlige kvantumet variert mellom høyest 5.400 tonn og lavest 2.000 tonn i perioden 2004-2012. I 2013 endte rekekvantumet fra utenlandske fartøy på 3.400 tonn, ca. 1.500 tonn ned fra 2012.

Hoveddelen av de utenlandske leveransene kommer fra den russiske flåten.

Omsetning av ombordfryst fisk landet ved nøytrale fryselagre

Norges Råfisklag gjennomfører auksjoner og legger til rette for omsetningen av betydelige mengder med ombordfryst fisk fra den havgående norske flåten. Størstedelen av denne fisken kommer fra trålere (70 %) og autolinefartøy (25 %). Fartøy som drifter med snurrevad, men også noen garnbåter, står for resten (5 %). Enkelte av de sistnevnte kystfartøyene veksler mellom å levere fersk fisk til ordinære kjøpere og ombordfryst fisk til nøytrale fryselagre.

Fangstene losses ved et av de 12 godkjente nøytrale fryselagrene i Råfisklagets distrikt. En stor andel kommer til de to fryselagrene i Tromsø, men også lagrene i Kirkenes, Båtsfjord, Hammerfest, Senjahopen, Myre, Melbu og Sortland

tar sin del. De nøytrale fryselagrene har en viktig funksjon i distribusjonslinjen mellom fartøy og kjøper. De sørger for korrekt veiing og fyller ut landingsedler, som igjen danner grunnlag for den videre omsetning av fangstene. Landingsedlene overføres elektronisk til Råfisklaget, som forestår omsetningsoppgaver på vegne av rederiene.

Det er frivillig for fartøyene om de vil benytte seg av vårt web-baserte auksjonssystem – NR Auksjon, eller om de ønsker en kontrakt direkte med en godkjent kjøper. Det er også mulig etter søknad å overta egen fangst. Råfisklaget sørger for det praktiske rundt registrering og omsetning.

I 2013 ble det losset totalt 675 fangster med ombordfrost fisk ved de nøytrale fryselagrene. Dette er omtrent det samme antall som forrige år.

Omsetningen av ombordfrost fisk fra norske fartøy økte fra ca. 187.000 tonn rund vekt i 2012 til 212.000 tonn i 2013, en økning på 13 %. Flere priser fikk et løft i 2013 – spesielt hyse ble godt betalt utover høsten. Økte priser på en del av torsken og svært gode priser på hyse, i tillegg til generelt økt kvantum, resulterte i at verdien av ombordfrost fisk omsatt via nøytrale fryselagre økte fra kr 1.652 millioner i 2012 til kr 1.893 millioner i 2013, en økning på 15 %. Legger vi til egenovertakelse av ombordfrost fisk, i verdi 240 millioner kroner, kommer vi opp i totalt 2.133 millioner kroner. Dette utgjør 40 % av verdien på Råfisklagets totale omsetning fra norske fartøy i 2013.

Det ble en markant økning både i omsatt verdi og kvantum. Større kvoter bidro sterkt til dette. Refordelingene som skjedde mot slutten av året bidro også, og årets siste måned ble årets beste. Verdien på frost fisk omsatt via fryselagrene var på hele 343 millioner kroner i desember 2013.

Flere nye store fartøy med lengde opp mot 60-70 meter har blitt bygget de siste årene. Dette har blant annet ført til at den enkelte fangst som losses er større enn noen gang, ofte opp mot 700 tonn produktvekt pr. landing.

Når vi ser på fordelingen mellom fiskeartene i kvantum i 2013, utgjorde torsk 65 %, hyse 20 % og sei 9 %. Tilsvarende andeler var henholdsvis 43, 40 og 10 prosent i 2012.

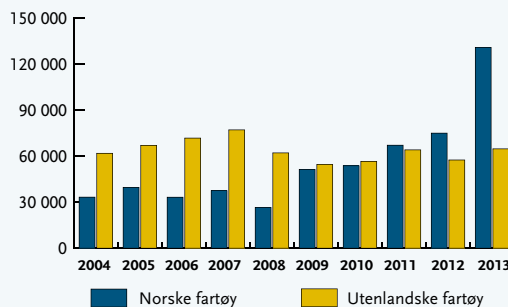

Diagram 7: Utviklingen i landet kvantum ombordfrost torsk ved nøytrale fryselagre fra norske og utenlandske fartøy 2004–2013 (tonn rund vekt)

Fangstene som omsettes via NR Auksjon tilbys kjøpere over hele landet. Totalt var det rundt 90 aktive kjøpere i 2013. Noen av de største kundene har kjøpt for over 200 millioner kroner. Stor torsk går gjerne til klippfiskindustrien på Møre. Ellingsøy og Ålesund er et viktige salgsmråder for denne typen fisk. En stor del mellomtorsk, småtorsk og hyse går til produksjon i Kina. Omsetningen har stort sett gått som normalt, bortsett fra at det ble importstopp høsten 2013 til Russland. Dette skapte problemer særlig for frost lever og rund uer.

De nøytrale fryselagrene benyttes også av den utenlandske flåten som losses sin fangst i Norge og selger fangstene via direkteavtaler med norske importører. I tillegg losses EU-fartøy, og fangstene går i transitt gjennom disse lagrene.

I 2013 ble det i Råfisklagets distrikt innrapportert et kvantum på til sammen 605.000 tonn rund vekt fangst fra norske fiskefartøy, krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norske farvann holdt utenom. Ca. 219.000 tonn (36 %) av dette var ombordfryste fangster. Sammenstilles disse opplysningene med tabell 18 og 214.600 tonn i samlet kvantum for norske fangster losset ved nøytrale fryselagre, førstehåndsomsatt gjennom Råfisklaget, fremkommer det

Tabell 17: Gjennomsnittspriser på auksjon for trålfanget ombordfrost fisk i 2013 og i de tre mest aktive månedene i året – oktober, november og desember 2012 og 2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	Gjennomsnittspriser på auksjon			Endring okt.-des. 2012-2013
	Hele 2013	Okt.-des. 2012	Okt.-des. 2013	
Torsk over 6,0 kg	17,08	20,52	17,73	- 2,79
Torsk 2,5-6,0 kg	14,15	14,76	14,58	- 0,18
Torsk 1,0-2,5 kg	14,67	13,73	15,37	+ 1,64
Torsk under 1,0 kg	15,04	13,12	15,38	+ 2,26
Sei over 2,3 kg	11,43	12,73	13,75	+ 1,02
Sei 1,2-2,3 kg	11,57	11,66	13,55	+ 1,89
Sei under 1,2 kg	9,23	8,18	10,50	+ 2,32
Hyse over 8 hg	19,41	11,16	23,51	+ 12,35
Hyse under 8 hg	16,20	10,26	23,55	+ 13,29

for 2013 at hele 98 % av de norske ombordfrysede fangstene tok veien om nøytrale fryselaagre. I 2012 lå denne andelen på 96 %.

Kjøpere

Over flere tiår har det vært en negativ utvikling og betydelig nedgang i antall aktører knyttet til førstehåndsomsetning av villfanget fisk og skalldyr i Norge. Både på sjø- og landsiden er det gjort store omstruktureringer. Det har blitt færre fiskere og fiskefartøy, men også færre kjøperanlegg og industribedrifter. En konsekvens av dette, på grunn av at kvoter og fangstnivå har vært relativt stabilt og har vært økende de siste årene, er at færre og større enkeltleveranser blir omsatt til færre og større kjøpere. Tall for Norges Råfisklags distrikt viser også en slik utvikling.

Utviklingen i aktivitet og antall aktører har vært noe variabel i perioden 2009-2013. I 2009 ble det registrert 134.000 enkeltfangster (sluttsedler), mens nivået i 2010, 2011 og 2012 steg til henholdsvis 151.000, 155.000 og 160.000. I 2013 gikk antallet noe tilbake igjen til 147.000.

Svingninger er det også i antall fartøy som har levert fangst i Råfisklagets distrikt – 4.264 i 2009, 4.365 i 2010, 4.372 i 2011, 4.434 i 2012 og nå siste 4.859 i 2013.

Økningen i antall fiskefartøy fra 2012 til 2013 skyldes at fritidsfartøy i 2013 i stor grad ble registrert enkeltvis (økning på ca. 660 fartøy fra 2012), mens antall rene fiskefartøy i samme periode ble redusert med ca. 240.

Det har i perioden 2009-2013 heller ikke vært en normalsituasjon med entydig negativ utvikling i antall kjøperanlegg i Råfisklagets distrikt. Antallet kjøpere ved årets slutt var i årene 2009-2011 henholdsvis 184, 185 og 187, mens det i 2012 og 2013 ble en liten nedgang til 183 og nå sist 179.

Det er viktig for utviklingen av sesonger og fiskerier at det er likeverdige forhold og en sunn og god konkurranse mellom aktører på sjø og land. Utviklingen i antall aktører, men også aktørenes samarbeid, avtaler og eierskap, er av stor betydning for gjennomføringen av omsetningen.

Av tabell 19 fremgår det at 17 % av kjøperne sto for 71 % av totalverdien på omsetningen i Råfisklagets distrikt i 2013. Det vil si at et 30-talls kjøpere var svært sentrale for avtaket i beretningsåret.

Når antallet kjøperanlegg med produksjon går så mye ned som det har gjort de siste tiårene, blir mottaksstasjoner et stadig viktigere supplement for å opprettholde omsetningen på kysten. Ved slike strukturelle endringer,

Tabell 18: Fordeling av førstehåndsomsatte fangster gjennom Norges Råfisklag, losset ved nøytrale fryselaagre 2009–2013 (tonn rund vekt og tusen kroner)

År		Norske					Utenlandske				
		2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Fisk – tilvirket:	– kvantum	11.300	15.400	4.400	8.800	5.500	14.100	23.000	24.000	30.300	31.100
	– verdi	104.800	157.100	48.100	100.700	57.300	129.600	205.200	205.700	255.400	247.000
Fisk – utilvirket:	– kvantum	123.400	137.200	157.400	178.900	201.500	83.700	89.600	102.700	93.500	90.600
	– verdi	1.164.100	1.441.700	1.775.600	1.795.300	2.079.700	694.400	650.900	820.100	743.500	618.900
Skalldyr:	– kvantum	15.500	15.000	14.900	9.800	7.500	2.000	1.500	500	700	1.100
	– verdi	204.900	213.100	249.000	170.500	142.300	48.600	18.200	6.000	10.000	21.500
Kval:	– kvantum		20	20	23	75					
	– verdi		770	640	740	2.510					
Sum:	– kvantum	150.200	167.620	176.700	197.500	214.600	99.800	114.100	127.200	124.500	122.800
	– verdi	1.473.800	1.812.670	2.072.700	2.066.500	2.281.700	872.600	874.300	1.031.800	1.008.900	887.400

Vi gjør spesielt oppmerksom på at tallene i tabell 18 kan bli justert fra en årsberetning til en annen. Dette kan skje fordi det blir foretatt registreringer (korreksjoner) med tilbakevirkende kraft når lagrede ombordfrysede fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

Tabell 19: Andel av kjøpere fordelt etter omsetning 2009–2013

Mottatt kvantum	Prosentandel av kjøpere					Prosentandel av omsetningsverdi				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
rund vekt										
0-600 tonn	51	51	48	49	50	4	4	5	4	4
601-1.500 tonn	19	16	15	15	12	10	6	6	6	5
1.501-2.500 tonn	7	7	9	7	8	6	5	8	6	5
2.501-3.500 tonn	7	7	9	9	7	10	8	11	11	6
3.501-4.500 tonn	4	5	4	5	6	5	8	6	7	9
over 4.500 tonn	12	14	15	15	17	65	69	64	66	71

er det av stor betydning at de statlige bevilgningene og rammene til føring av fangst opprettholdes, og at rammene eventuelt utvides i takt med økt behov for føring.

I tillegg til foran nevnte kjøperanlegg var 62 mottaksstasjoner i aktivitet i Råfisklagets distrikt i 2013. Av disse tok 40 i mot fisk og 22 var i aktivitet under taskekrabbefisket.

Sjømateksport fra Norge

Hovedtall

Norsk sjømateksport var i 2013 på kr 61 milliarder, en økning på 17,2 % eller 1,8 milliarder kroner målt mot 2012. Det ble eksportert 2,3 millioner tonn sjømat, som er en nedgang på 221.200 tonn sammenlignet med 2012, viser tall fra Norges sjømatråd.

Norsk eksport av torskfisk, inklusiv klippfisk, saltfisk og tørrfisk kom på totalt 10 milliarder kroner i 2013. Verdien har holdt seg rundt 10 milliarder de siste årene, bortsett fra rekordåret 2011, der eksportverdien kom på over 11 milliarder. Volummessig har torskfisk hatt en oppgang på 12 %. Samtidig med den store økningen i torskeeksporten på 38 % har det vært en nedgang i hyseeksporten på 27 %. Prismessig gikk torskfisk ned med 11,5 %, bestående av en nedgang i torskeprisen fra 33,30 til 25,10 og en oppgang i hyseprisen fra 15,30 til 18,70. Fersk/kjølt torskfisk øker volummessig med 27 %, fryst med 10 % og konvensjonell sektor med 5,5 %. Konvensjonell sektor tar den største prismessige nedgangen på nesten 16 %.

Det ble eksportert klippfisk av torskfisk for 3,1 milliarder kroner i 2013, en nedgang på 13 %. Dette er på linje med 2009 som også var et krevende år. Eksportverdien av klippfisk av torsk gikk ned med 373 millioner kroner, tilsvarende en nedgang på 18,7 % fra 2012, til 1,6 milliarder kroner i 2013. Dette er en videreføring av nedgangen fra året før, og er på nivå med 2009. For klippfisk av sei gikk eksporten ned med 2 % fra 2012 til 1,2 milliarder kroner i 2012. Brasil og Portugal er de største markedene

for klippfisk og står hver for like under en tredjedel av totalverdien.

Eksporten av alle saltfiskprodukter kom på totalt 773 millioner kroner i 2013. Det var en ytterligere nedgang på 6 % fra 2012, etter en nedgang på 20 % året før. Det største saltfiskproduktet er hel saltet torsk hvor eksportverdien kom på 660 millioner kroner, 5,4 % ned fra 2012. Portugal er største marked for saltfisk og 57 % av saltfiskeksporten fra Norge gikk til Portugal.

Tørrfiskeksporten, både hel fisk og filet, endte på 567 millioner kroner i 2013. Dette er 15 millioner mindre enn 2012. Italia er det største tørrfiskmarkedet både volum- og verdimessig, foran Nigeria der volumet av tørkede hoder er over 5.100 tonn og i betydelig økning.

Eksporten av fersk torskfisk endte på 1,9 milliarder kroner i 2013, en oppgang på 10 % eller 178 millioner. Fersk hel torsk har en betydelig oppgang på 297 millioner kroner eller 49 %, til totalt 809 millioner i 2013. Hel torsk fra havbruk har en tilbakegang i 2013 på 41%, eller 47 millioner, til totalt 68 millioner kroner. Dette er en fortsettelse av nedgangen som var året før. Det ble eksportert fryst filet av torskfisk for 718 millioner kroner i 2013. Det er en verdireduksjon på 21 % fra 2012.

Omsetning av viktige arter/produkter

Torsk (*Gadus morhua*)

En kraftig økning i torskekvota nord for 62° N fra 2012 til 2013, der totalen økte fra 772.000 til 1.021.000 tonn inkludert 21.000 tonn murmanskorsk og 21.000 tonn norsk kystorsk. Totalkvota økte dermed med 32,3 %, noe som medførte prispress på våre torskeprodukter umiddelbart etter at den økte kvota ble antydnet av ICES i juni 2012.

Den norske torskekvota nord for 62° N økte fra 357.196 tonn i 2012 til 472.340 tonn i 2013, det vil si prosentvis samme økning som totalkvota. Etter fratrukk for 7.000 tonn avsatt til forskning og undervisning, 7.000 tonn til ungdoms- og rekreasjonsfiske, 3.000 tonn til oppfølging av kystfiskeutvalget og 600 tonn til innblanding i loddefisket, var disponibel norsk kvote til fordeling på gruppekvoter 454.740 tonn i 2013. 1.000 tonn av dette var avsatt til levendefiskbonus og 2.200 tonn tilgodesett konvensjonelle havfiskefartøy på grunn av manglende bilateral fiskeritavtale med Færøyene. Den tradisjonelle trålstigen ga 148.348 tonn (33 %) til trålere og 305.392 tonn (67 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper. Ifølge tall fra Fiskeridirektoratet ble tilnærmet hele den norske torskekvota oppfisket både i 2012 og 2013. Mot slutten av året måtte Fiskeridirektoratet imidlertid reforede kvoter mellom kyst- og havgående flåte for å sikre at totalen ble tatt.

Omsetning i torskfisket

Omsetningen av torsk gjennom Norges Råfisklag utgjorde 482.100 tonn i 2013, hvorav 90.700 tonn kom fra utenlandske fartøy. Førstehandsverdien av torsk var kr 3.875

Tabell 20: Antall registrerte og aktive kjøperanlegg, fordelt distriktvis pr. 31. desember 2009-2013

Distrikt	Kjøperanlegg				
	2009	2010	2011	2012	2013
Øst-Finnmark	17	18	16	16	13
Vest-Finnmark	17	18	16	15	13
Troms	31	33	32	34	34
Vesterålen	12	11	13	13	12
Lofoten/Salten	61	58	59	59	60
Helgeland	7	9	9	8	9
Nord-Trøndelag	7	6	7	7	6
Sør-Trøndelag	16	17	19	16	18
Nordmøre	16	15	16	15	14
Totalt	184	185	187	183	179

millioner, hvorav kr 660 millioner utgjorde landinger fra utenlandske båter. Kvantumsmessig representerte totalen en økning på 104.200 tonn eller 28 % fra 2012, hvorav økningen fra norske fartøy var på 95.700 tonn, fra 295.700 til 391.400 tonn, mens landingene fra utenlandske fartøy økte fra 82.300 til 90.700 tonn. Kvantumet omsatt fra norske båter er det høyeste noensinne i Råfisklagets 75-årige historie. Som følge av kraftig reduserte priser, økte imidlertid totalverdien av torskeleveransene marginalt, fra kr 3.845 millioner i 2012 til kr 3.875 millioner i 2013, og var med det nøyaktig lik torskeverdien i 2011, da med et omsatt kvantum på totalt 362.400 tonn. Verdimelessig utgjorde omsetningen av torsk 61 % av Råfisklagets totale omsetningsverdi i 2013, opp fra 56 % året før. For norske fiskere økte verdien av torskelandingene fra kr 3.104 millioner i 2012 til kr 3.216 millioner i 2013, og utgjorde med det 60 % av totalomsetningen for norske fiskere, mot 54 % året før.

Landingene av torsk fra utenlandske båter kom i all hovedsak fra russiske trålere. Av de 90.700 tonnene torsk levert fra utenlandske fartøy i 2013 kom 75.300 tonn fra 37 russiske trålere, samtlige med ombordfryst fisk. Ellers var det 8 russiske autolinebåter som leverte 6.500 tonn fryst torsk. For de russiske båtene utgjorde dette økte landinger for begge redskapsgrupper, sammenlignet med 2012. I tillegg var det 2 grønlandske trålere, med totalt 7.000 tonn fryst torsk, og en spansk frysetrøler med 1.100 tonn torsk. En engelsk, en tysk og en irsk trøler, alle med fersk leveranser, landet totalt 700 tonn torsk. Av kvantumet fra de utenlandske båtene var 25.100 tonn torsk fryst filet, omregnet til rundvekt.

36 %, eller 139.200 tonn av totalt 391.400 tonn omsatt torsk fra norske båter var ombordfryst. 252.200 tonn var fersk torsk. Andelen fryst torsk gikk dermed opp fra 28 % året før. Trål sto for det meste av landingene av fryst råstoff, med 98.900 tonn i 2013. Denne flåtegruppen hadde i tillegg leveranser av 18.600 tonn fersk torsk, hvilket innebærer at fordelingen fersk/fryst har endret seg i disfavør av fersk, fra 23 % i 2012 og videre til 16 % i 2013. I tillegg kom 28.300 tonn fryst torsk fra autolineflåten, 8.800 tonn fryst

torsk var levert fra snurrevadbåter, og 2.700 tonn var tatt på garn. Det fryste kvantumet kom fra 38 trålere, 40 autolinebåter, 3 garn- og 12 snurrevadbåter. Totalt 10 trålere leverte fersk torsk, av dem var det 7 som leverte både fersk og fryst, det vil si at det var kun 3 rene ferskfisktrålere blant totalt 41 trålere med leveranser i 2013.

Inkludert i tallene for fersk torsk fra norske båter, var 930 tonn torsk, omregnet rundvekt, levert som sjøtilvirka tørrfisk, til en verdi av kr 9,1 millioner. Produktvekta av dette utgjorde 165 tonn tørrfisk. 170 sjøprodusenter sto for disse leveransene, hvorav 20 båter hadde en omsetning av tørrfisk torsk for mer enn kr 100.000.

Som følge av god fisketilgjengelighet og stor deltakelse i fisket, innførte arbeidsutvalget i Norges Råfisklag omsetningsregulering av fisket i perioden 4. februar – 15. mai 2013. Fisket ble da regulert med turkvoter på 40 tonn samlet for alle fiskeslag for kvanta ilandført rund. Begrensningen gjaldt ikke kvanta som ble ilandført sløyd. Reguleringsvedtaket var begrunnet i avtakssituasjonen, og sekundært av kvalitetshensyn.

Redskapsfordelingen av torsk levert fersk/fryst fra norske fartøy framgår av tabell 21.

Fisket fikk en noe tregere start enn året før. Men godt fiske nord i havet de første ukene der bare sløye- og innfrysingskapasiteten til autolineflåten og trålerne begrenset fisketakten, bar bud om at skreiinnsiget var på gang. Omsetningen av fryst torsk holdt seg på 4.000-7.000 tonn pr. uke til begynnelsen av februar, for så å avta. Den havgående flåten kom inn i fisket i nord igjen etter påske og holdt seg gjennom sommeren på et nivå opp mot 2.000-4.000 tonn pr. uke, for så å øke utover høsten til 5.000 tonn pr. uke i oktober/november og med ukekvanta omsatt helt opp i 8.000 tonn på det meste. I desember ble det landet opp mot 10.000 tonn på det meste fra den havgående flåten i en enkelt uke, noe av dette ble omsatt de første ukene av 2014.

Leveransene av fersk torsk kom som nevnt tregere i gang enn året før. Kvantumet tok seg gradvis opp i løpet av januar til 8.800 tonn omsatt i uke 4, der det meste var levert i Troms og Vesterålen. Fisket flyttet seg deretter

Tabell 21: Omsetning av torsk fra norske fartøy, redskapsfordelt 2013 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	23.730	—	23.730	10,86	—	172
Line	26.360	426	26.786	11,33	16,85	204
Snurrevad	76.202	8.811	85.014	10,89	13,33	631
Garn	105.784	2.685	108.469	11,11	12,58	806
Autoline	1.227	28.316	29.544	14,60	15,88	312
Trål	18.627	98.907	117.535	11,62	14,32	1.088
Annet	143	71	213	11,00	13,25	2
Ruser	144	—	144	15,41	—	1
Sum	252.218	139.216	391.434	11,10	14,55	3.216

mer og mer mot Vesterålen og Lofoten. Toppukene kom i ukene 11 og 12 med 23,300 tonn fersk torsk omsatt hver av de ukene, da 10.400 og 10.900 tonn var levert til kjøpere i Lofoten. Etter påsken i uke 13 holdt kvantumet seg godt oppe de to første ukene, med 14.200 tonn omsatt hver av de ukene. 7.000 tonn var levert i Lofoten i uke 14, deretter redusert til 5,300 tonn i uke 15. Etter påske forskjøv fisket seg til Finnmark, i Vest-Finnmark tok det seg opp fra 3.000 tonn i uke 14 til 3,700 tonn i uke 15. Fisket i

Vest-Finnmark dabbet gradvis av til 2.100 tonn levert i uke 18, for så å bli forskjøvet med hovedtyngden av landingene i Øst-Finnmark.

Omsetningen under vintersesongen var geografisk fordelt med 64.800 tonn levert i Lofoten, 43.700 tonn i Vesterålen, 39.200 tonn i Troms, 37.200 tonn i Vest-Finnmark, 16.600 tonn i Øst-Finnmark, og vel 4.000 tonn i området Helgeland-Nordmøre. Lofoten nådde toppkvantum i mars med 33.600 tonn, og hadde toppuka

Tabell 22: Kvantums- og verdiutvikling for torsk 2004–2013 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum	256.980	262.852	258.110	271.283	256.487	273.390	313.957	362.410	377.983	482.149
Verdi	2.884	3.213	3.509	4.175	3.971	3.016	2.992	3.876	3.845	3.875

Tabell 23: Minsteprisutvikling for torsk vinter 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*					25,00	22,50	16,25	17,50	17,25	13,25
Torsk 2,5-5,0 (-6,5/-6,0) kg*	17,00	18,25	19,25	21,50	22,00	19,00	13,25	14,50	14,50	10,50
Torsk 1,0-2,5 kg	14,00	15,00	16,25	18,50	19,00	16,00	11,25	12,75	12,50	9,50

* Se under tabell 24

Tabell 24: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst torsk omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fersk torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*				26,56	26,93	21,37	16,36	18,01	17,69	13,41
Fersk torsk 2,5-5,0 (-6,5/-6,0) kg*	17,58	19,67	21,23	24,44	25,05	17,92	13,45	15,50	15,21	10,82
Fersk torsk 1,0-2,5 kg	15,24	16,77	19,04	22,00	22,76	14,27	12,01	14,13	13,50	10,24
Ombordfryst torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*				33,28	32,35	25,30	27,51	28,31	24,18	17,83
Ombordfryst torsk 2,5-5,0 (-6,5/-6,0) kg*	23,13	23,11	26,92	29,26	27,12	19,25	21,10	22,46	18,17	14,19
Ombordfryst torsk 1,0-2,5 kg	18,86	19,97	23,72	26,12	23,97	15,38	17,13	18,84	15,86	14,92

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

Tabell 25: Distriktsvis omsetning av torsk 2009–2013 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Øst-Finnmark	50,6	49,9	52,1	54,1	74,1	517,1	465,5	542,4	533,5	593,2
Vest-Finnmark	48,8	58,6	61,1	60,6	66,6	532,7	519,0	605,7	591,6	495,6
Troms	79,6	98,0	128,6	129,0	184,4	882,2	1.002,9	1.428,2	1.317,9	1.560,2
Vesterålen	41,7	48,3	51,3	64,3	75,6	470,9	469,0	565,8	668,0	619,5
Lofoten/Salten	44,7	47,9	58,2	61,5	72,4	526,4	435,2	627,5	652,2	539,5
Helgeland	1,8	2,7	2,8	2,6	2,4	19,9	23,7	26,9	25,2	16,9
Nord-Trøndelag	1,3	1,4	1,4	1,3	1,5	14,3	11,9	13,7	12,6	11,6
Sør-Trøndelag	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	4,3	3,8	4,1	2,9	1,6
Nordmøre	4,5	6,7	6,4	4,3	4,7	48,5	60,6	61,5	40,7	35,6
Sum	273,4	313,9	362,4	378,0	482,1	3.016,4	2.991,6	3.875,7	3.844,5	3875,3

i uke 12 med 10.900 tonn. Vesterålen nådde sin topp i februar med 16.800 tonn, hvor største uka var uke 6 med 5.100 tonn, men også der holdt fisket seg godt oppe fram mot påske. I Troms var størst kvantum levert i januar og februar med 11.700 og 12.000 tonn, og med størst ukekvanter i uke 5 og uke 6 med 4.000-4.100 tonn i hver av ukene. Leveransene i Troms tok seg igjen opp de to ukene før påske. I Vest-Finnmark holdt leveransene seg jevnt fra midten av januar til midten av mars med ukekvanter 1.500-2.000 tonn, for så å øke de to ukene før påske og de 4 første ukene etter påske, med en topp i uke 15 på 3.700 tonn. I Øst-Finnmark var det mer på det jevne fram til midten av mars med ukekvanter opp mot 1.000 tonn, for deretter å øke de to ukene før påske og det holdt seg deretter godt oppe til langt uti juni. Toppuka her kom i uke 15 med 1.900 tonn.

I løpet av de fire første månedene av året ble 205.700 tonn fersk torsk omsatt til verdi kr 1,5 milliarder, dvs. 82 % av totalen for året. De neste fire månedene nådde omsetningen av fersk torsk 24.700 tonn, mens 20.900 tonn fersk torsk ble omsatt i september-desember. Fisket utover høsten ble mye værhindret. Dette sammen med et noe for stramt nasjonalt reguleringsopplegg første halvår medvirket til at kystflåten ikke fikk tatt hele sin kvoteavsetning.

Førstehåndsmarkedet for torsk ble godt hjulpet av at

store kvanta ble sendt ut fersk, men til lave priser. Skreimerket torsk ble godt mottatt i markedet. Havflåtens økte andel av totalkvota førte til at andelen som ble eksportert fryst sløyd/hodekappet økte tilsvarende som for fersk, og dermed fikk markedet for klippfisk/saltfisk redusert betydning.

Diagram 8 illustrerer den markante toppen i torskelandingene i februar/mars. Vi fikk imidlertid ikke tilsvarende spisse topp i omsetningen i 2013 som året før. Uke 11 og 12 var jevnstore med 23.800 og 23.900 tonn til verdi kr 180 millioner pr. uke. Tilsvarende topp året før kom i uke 12 med 28.000 tonn, da med verdi på godt og vel kr 300 millioner, for øvrig det største torsk kvantum omsatt gjennom Norges Råfisklag noensinne i løpet av ei uke.

Fersk torsk fra kystflåten vintersesongen 2013 besto av 16 % torsk over 6,0 kg og 73 % i størrelsesgruppen 2,5-6,0 kg. Sammenlignet med året før, var det en reduksjon for stortorsken fra 18 %, mens størrelsen 2,5-6,0 kg økte fra 69 til 73 %. Som vanlig bestod garnflåtens leveranser av gjennomgående større fisk, med et gjennomsnitt for vintersesongen 2013 på 20 % over 6,0 kg og 77 % 2,5-6,0 kg.

Redskapsfordelingen av torsk omsatt gjennom Norges Råfisklag fra norske båter i 2013 framgår av diagram 8 og tabell 21. Garn beholdt sin sterke posisjon, med 108.500 tonn torsk totalt i 2013, opp 15.400 tonn fra året før.

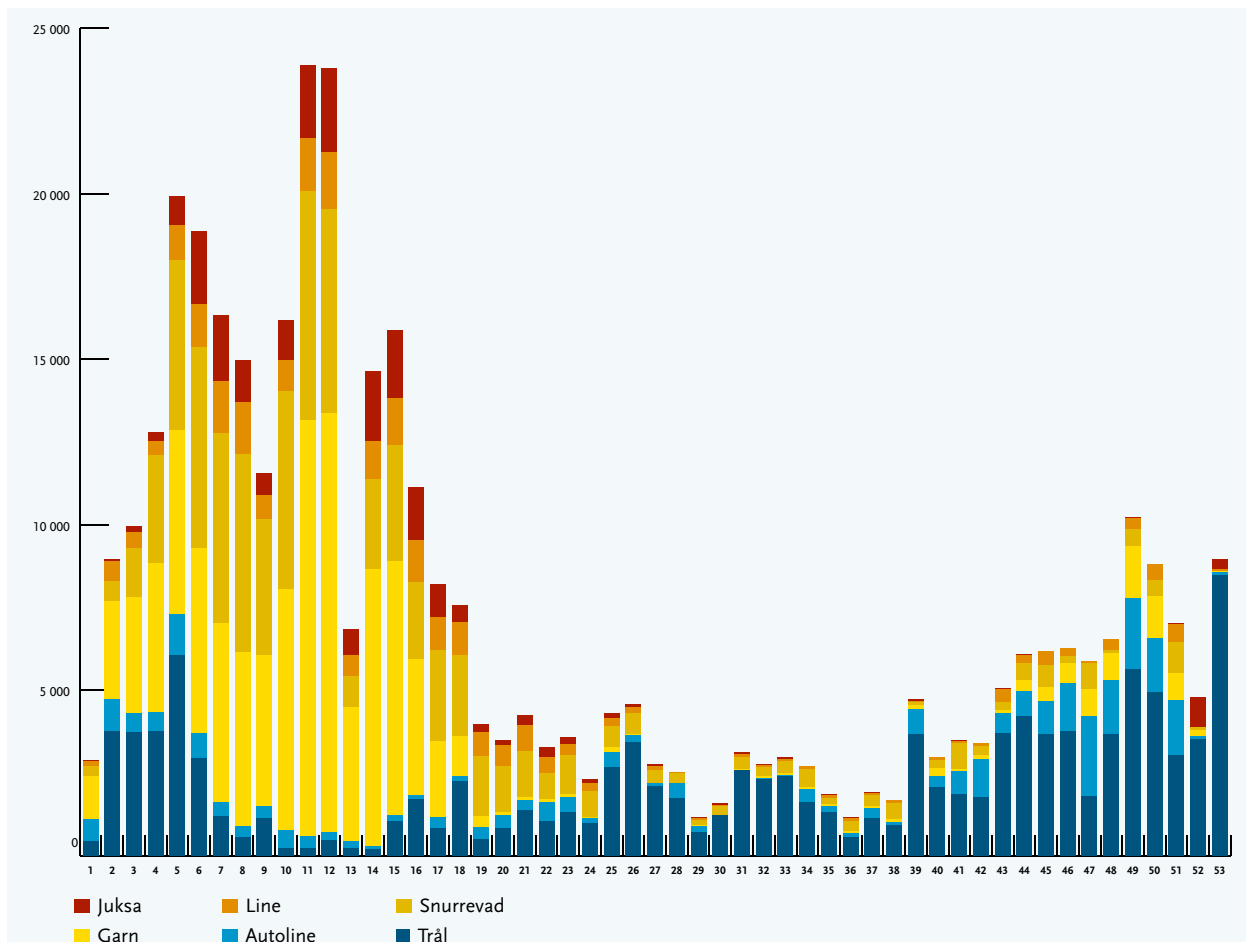

Diagram 8: Samlet og redskapsfordelt omsetning av fersk og ombordfryst torsk fra norske fartøy 2013 (tonn rund vekt)

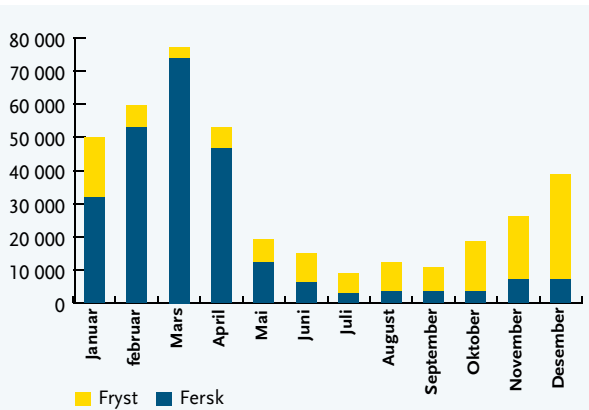

Diagram 9: Samlet omsetning av torsk pr. måned fra norske fartøy fordelt på fersk og fryst 2013.

Garnfisket er enda mer sesongpreget enn totalen for kystflåten. 90 % av torskekvantumet tatt på garn ble omsatt i de fire første månedene av året. I mars ble hele 39.400 tonn garntorsk omsatt, da med vel halvparten levert i Lofoten. Som vanlig dominerte garnfisket først på året i Troms, med 6.500-9.000 tonn torsk levert i hver av månedene januar-mars, men i mars og april foregikk det meste av garnfisket i Lofoten, som nådde toppen i mars med 21.700 tonn. Garnfisket i Troms tok seg opp igjen i november/desember konsentrert om torsk som beitet på sild i fjordene på yttersida av Kvaløya. I Vest-Finnmark holdt garnkvantumet seg i januar og februar på 1.700-1.900 tonn hver av månedene, for så å øke til 5.800 tonn i mars og videre til 6.000 tonn i april. Totalt for året var 38.400 tonn fersk garntorsk levert i Lofoten, 27.800 tonn i Troms og 19.100 tonn i Vest-Finnmark.

For kystflåtens del kom snurrevad som en god nr. 2, med 85.000 tonn torsk omsatt i 2013, hvilket var hele 26.500 tonn mer enn året før. Av dette var 8.800 tonn ombordfryst, opp fra 5.300 tonn året før. Av ferskkvantumet var 23.900 tonn levert i Vesterålen og 18.900 tonn i Vest-Finnmark. Deretter fulgte Øst-Finnmark med 12.100 tonn, Lofoten med 11.000 tonn og Troms med 9.800 tonn. Snurrevadflåten nådde toppen i sitt fiske i februar og mars med 21.500 tonn levert i hver av månedene, hvorav 9.000 tonn levert hver av månedene i Vesterålen. For øvrig var vel 4.000 tonn levert i februar og mars i Vest-Finnmark, mens leveransene i Lofoten økte fra 3.400 tonn i februar til 5.100 tonn i mars. I Troms kom toppen i februar med 3.700 tonn, mens Øst-Finnmark nådde toppen i april med 3.100 tonn. 10 snurrevadbåter omsatte 1.650 tonn levende torsk. Omsetningen gikk til 9 kjøpere, der en av dem tok imot halvparten av totalen. Omsetningen pågikk fra februar til november, med en topp i mai og juni med henholdsvis 570 og 450 tonn omsatt.

Omsetningen av fersk torsk fra line- og juksaflåten har i motsetning til garn og snurrevad endret seg lite de siste årene. Linekvantumet økte riktignok fra 22.500 tonn i 2012 til 26.400 tonn i 2013, mens juksakvantumet i samme periode ble redusert fra 25.300 tonn til

23.700 tonn. Av juksakvantumet var 8.900 tonn omsatt i Lofoten og 5.500 tonn i Vest-Finnmark. Største kvantum ble levert i mars og april med vel 7.000 tonn i hver av månedene mot 11.500 tonn i toppmåneden mars året før. Linekvantumet av torsk var størst i Øst-Finnmark der 10.200 tonn av årskvantumet ble levert, etterfulgt av Lofoten med vel 6.500 tonn. Linefisket holdt seg godt oppe på 5.100-5.300 tonn pr. måned i februar-april da hovedkvantumet var levert i Lofoten og Vesterålen. Deretter dabbet det av til 3.200 tonn i mai da fisket i Øst-Finnmark tok over, og det ble deretter redusert til 1.000 tonn i juni og til et minimum de neste månedene får så å øke til 1.200 tonn både i november og desember.

Et forhold som ble viet mye oppmerksomhet under vinterfisket i 2013 var rund fisk levert for sløyning på land. Mange av kjøperne har de siste årene modernisert mottaket og installert nye sløyelinjer, noe som er brukt aktivt som et konkurransefortrinn for å knytte til seg båter for levering. På denne måten sikres også håndtering av biproduktene. Det er ikke noe nytt at fisken ilandføres rund for sløyning på land, men noen av disse sløyelinjene er innrettet mot at råstoffet innveies og føres på sluttseddel i rund tilstand. Under vintersesongen i perioder med åte i fisken, og når torsken er full av rogn/lever, oppstår et misforhold mellom kvanta innveid rund og det kvantum kjøper står igjen med etter sløyning som går inn i produksjonen. Det ble framsatt påstander om at kjøpere foretok omregning av innveid rundkvantum for å kompensere for dette utbytetetapet. Gjeldende regelverk tillater ikke noen form for kvantumskorrigerings knyttet til fiskens kondisjonsfaktor. Nevnte prosedyre ble dermed en hovedsak i en myndighetsgjennomgang etter sesongen, der det ble nedsatt et utvalg som skulle gjennomgå omgørelser av regelverket. Utvalget kom med sin innstilling senhøstes, men regelverket knyttet til nevnte forhold ble ikke endret og videreføres dermed inn i 2014-sesongen. Under vintersesongen 2013 der 205.700 tonn fersk torsk var levert, ble 45.200 tonn (22 %) seddelført i rund tilstand. Tilsvarende året før var 26.300 tonn (15 %) av totalen det året på 175.700 tonn.

Omsetningen av torsk fra norske trålere utgjorde 117.500 tonn i 2013, herav var 18.600 tonn levert fersk. Totalen økte kraftig fra året før, opp fra 78.500 tonn, det vil si 39.100 tonn som utgjorde praktisk talt en 50 % økning, og gjorde sitt til at trål overtok som redskapsgruppen med størst torskekvantum omsatt gjennom Norges Råfisklag. Omsetningen av fersk tråltorsk var størst i januar og første del av februar, med 3.000 tonn omsatt i januar og 1.100 tonn i februar, for så å bli redusert til 700-800 tonn pr. måned i mars-mai. Deretter økte månedskvantaene til 1.400-1.900 tonn resten av året, med unntak av november når kvantumet nådde 2.200 tonn fersk tråltorsk. Av trålkvantumet levert fersk var 4.100- 4.800 tonn omsatt til kjøpere i hver av sonene Øst-Finnmark, Vest-Finnmark, Troms og Lofoten, og 1.100 tonn i Vesterålen. Når det gjelder fryst torsk fra

norske trålere, gikk vi inn i året med et stort kvantum fryst torsk omsatt, hele 14.100 tonn i januar, for deretter å avta til 4.700 tonn i februar og 1.100 tonn i mars. Så kom trålerne tilbake i april med 4.000 tonn fryst torsk omsatt, og holdt seg deretter på 5.000-8.000 tonn pr. måned ut september. Mot slutten av året tok det seg kraftig opp, til 10.300 tonn i oktober, 11.300 tonn i november og hele 24.000 tonn i desember. Prisene for fryst tråltorsk tok seg opp utover året fra en bunn i januar, med priser i desember på kr 18,00-18,50 pr. kg for torsk over 6 kg, 14,50-15,00 for 2,5-6 kg, og 15,50-16,00 for de to minste torskestørrelsene. Prisen på størrelsen 2,5-6 kg holdt seg lavt og lavere enn de to minste størrelsene, og dette gjaldt særlig kvanta sortert 2,5-4 kg der det var vanskelig å oppnå priser over kr 13,50-14,00 pr. kg.

Et autolinekvantum på 28.300 tonn fryst torsk i 2013 var 11.500 tonn høyere enn året før. Her hadde vi som vanlig en topp i omsetninga de tre første og de tre siste månedene av året, med januar som toppmåned først på året da 3.500 tonn torsk ble omsatt fra denne flåten, mens det kulminerte mot slutten av året med 6.200 tonn omsatt i november. I tillegg var 1.200 tonn torsk levert fersk fra en håndfull mindre autolinebåter og tilsvarende antall havgående autolinebåter, der sistnevnte deltok i en bonusordning der ferskleveranser ga kvotetillegg.

Prisen på fersk torsk holdt seg stort sett på minstepris gjennom vintersesongen. Et fåtall kjøpere hadde riktignok avtalt etterbetaling for å tiltrekke seg båter, men dette gir ikke nevneverdig utslag i den store sammenhengen. Utover sommeren og høsten tok prisene seg gradvis opp, og minsteprisen ble korrigerert opp 25 øre pr. kg i september og ytterligere opp med 50 øre pr. kg i desember. De siste 4 månedene av året var gjennomsnittsprisen for torsk 2,5-6 kg ca. kr 12,50 pr. kg. Minsteprisen i det meste av perioden var kr 10,75 pr. kg.

Vi startet 2013 med minstepriser på torsken på kr 13,25/10,50/9,50/8,00 henholdsvis for størrelsene over 6,0 kg, 2,5-6,0 kg, 1-2,5 kg og under 1 kg. Dette

innebar en reduksjon på kr 4,- pr. kg for de to største størrelsene sammenlignet med vinterprisene i 2012 og medførte kraftige protester fra fiskerhold, herunder flere av Råfisklagets eierorganisasjoner med krav om nye prisdrøftelser eller ekstraordinært årsmøte. Disse minsteprisene ble imidlertid opprettholdt fram til høstperioden, der minsteprisene gjeldende fra 23. september innebar en forsiktig økning med 25 øre pr. kg for de tre største størrelsene og 50 øre pr. kg for torsk u/1 kg. I desember, med virkning fra 16. desember 2013 ble minsteprisene igjen økt, denne gang med 50 øre pr. kg, til henholdsvis kr 14,00/11,25/10,25/9,00 pr. kg for de nevnte størrelser. Økningen av minsteprisene i september og desember ble gjennomført uten enighet med kjøpernes organisasjoner som er motpart i prisdrøftelsene.

Fisket i Vesterålen og Lofoten

Fisket i Vesterålen startet allerede i begynnelsen av januar med snurrevadfanger opp i 20 tonn, mest torsk. Torskeandelen i fangstene steg utover i januar, med snurrevadfanger opp i 46 tonn mens garnfangster var opp i 14 tonn rund vekt. I slutten av januar og begynnelsen

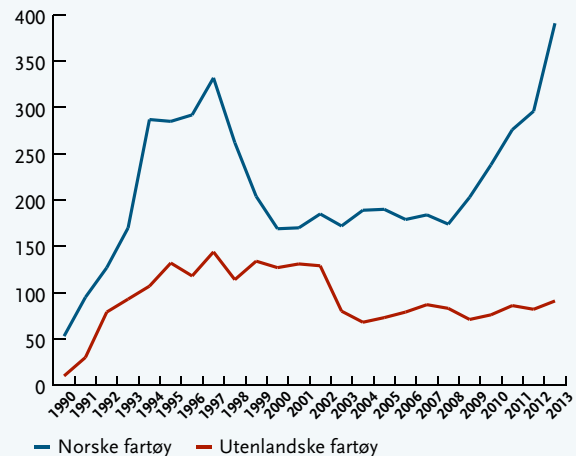

Diagram 10: Landinger av torsk fra norske og utenlandske fartøy 1990–2013 (tusen tonn rund vekt)

Tabell 26: Landinger av Lofotskrei og øvrig torsk i kvantum og verdi 2004–2013 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

År	Lofotskrei		Torsk forøvrig		Sum all Lofotskrei/torsk		Herav torsk fra utenlandske fartøy	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
2004	45	506	212	2.378	257	2.884	68	700
2005	37	477	226	2.736	263	3.213	73	797
2006	37	543	221	2.966	258	3.509	79	960
2007	31	519	240	3.656	271	4.175	87	1.160
2008	31	559	225	3.412	256	3.971	83	1.101
2009	35	442	238	2.574	273	3.016	71	721
2010	39	368	275	2.624	314	2.992	76	658
2011	48	535	314	3.341	362	3.876	86	801
2012	52	567	326	3.278	378	3.845	82	740
2012	52	567	326	3.278	378	3.845	82	740
2013	62	471	420	3.405	482	3.876	91	659

Tabell 27: Kvantums- og verdiutvikling for torsk i Vesterålen og Lofoten/Salten 2004–2013 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum	85.036	77.405	75.761	72.187	67.775	86.405	96.252	109.554	125.795	148.076
Verdi	976	994	1.056	1.171	1.129	997	904	1.193	1.320	1.159

Tabell 28: Minsteprisutvikling for torsk vinter 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*					25,00	22,50	16,25	17,50	17,25	13,25
Torsk 2,5-5,0 (-6,5/-6,0) kg*	17,00	18,25	19,25	21,50	22,00	19,00	13,25	14,50	14,50	10,50
Torsk 1,0-2,5 kg	14,00	15,00	16,25	18,50	19,00	16,00	11,25	12,75	12,50	9,50

* Se under tabell 29

Tabell 29: Gjennomsnittlig oppnådde priser i perioden januar-april for fersk torsk sløyd uten hode i Vesterålen og Lofoten/Salten 2004-2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fersk torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*					26,89	21,46	16,32	18,19	17,95	13,27
Fersk torsk 2,5-5,0 (-6,5/6,0) kg*	17,40	19,72	21,31	24,42	25,45	17,80	13,39	15,77	15,61	10,69
Fersk torsk 1,0-2,5 kg	14,75	16,93	18,68	22,20	23,37	14,54	11,97	14,31	13,62	9,91

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år..

Tabell 30: Kvantum og verdi for torsk, hyse og sei i Vesterålen og Lofoten/Salten 2013 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	Vesterålen		Lofoten/Salten		Totalt	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
2013						
Torsk	75.642	619	72.434	539	148.076	1.159
Hyse	11.708	115	5.492	39	17.199	155
Sei	8.690	63	7.491	49	16.180	112
Totalt	96.039	798	85.417	627	181.455	1.425

Tabell 31: Antall deltakende fartøy i Lofotfisket etter redskapsgruppe i perioden 2004-2013

Redskap	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Garn	799	618	550	505	460	479	440	472	563	538
Line	195	181	162	152	147	148	143	123	113	108
Juksa	473	426	362	290	305	296	296	427	492	527
Snurrevad	143	120	126	87	85	77	66	70	71	78
Sum	1.610	1.345	1.200	1.034	997	1.000	945	1.092	1.239	1.252

Tabell 32: Kvantum torsk/Lofotskrei til henging i Lofoten og gjennomsnittlig oppnådd pris for torsk/Lofotskrei til denne anvendelse 2004-2013 (tonn rund vekt og kroner pr. kg)

Anvendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Henging	21.101	20.668	21.420	17.811	17.540	19.654	14.533	18.510	18.358	21.117
Gjennomsnittspris (sløyd uten hode)	17,19	19,44	21,04	24,29	25,81	17,87	13,39	16,10	16,00	10,92

av februar var det et oppsving i torskefisket og kjøperne begynte å sette begrensninger i størrelsen på fangstene.

Ukefangstene begynte å øke fra uke 3 hvor de var på 2 000 tonn. Fangstene stabiliserte seg i uke 5, 6 og 7 på rundt 5 000 tonn. Deretter var det ujevnt som følge av flere væravbrudd i fisket. Utover i sesongen ble det fisket svært godt på alle fangstredskap. Fra uke 13 var det en merkbar nedgang i fisket. Omsetningen gikk høvelig greit, uten de helt store problemer.

Fram til utgangen av april, var 43.700 tonn torsk levert fersk til kjøpere i Vesterålen. Dette var opp fra 32.000 tonn året før. Verdien gikk ned fra kr 337 til kr 328 millioner. Godt og vel halvparten av kvantumet i 2013 var tatt på snurrevad, med 23.700 tonn. Deretter fulgte garn med 10.500 tonn, og lina og juksa med henholdsvis 4.700 og 4.400 tonn. I tillegg inngikk 400 tonn tråltorsk i totalen.

I det tradisjonsrike lofotfisket ble det i 2013 landet 62.200 tonn skrei til en førstehåndsverdi på kr 471 millioner. Her er skrei definert som torsk tatt på konvensjonelle redskap og levert til kjøpere i lofotkommunene under vinterfisket. Tilsvarende tall i 2012 viste 52.000 tonn skrei til en førstehåndsverdi på kr 567 millioner. Det deltok 1.252 fartøy under lofotfisket i 2013, mot 1.239 i 2012.

17.400 tonn av totalen var omsatt til kjøpere på Røst, 6.800 tonn på Værøy, 7.600 tonn i Moskenes, 9.400 tonn i Flakstad, 11.200 tonn på Vestvågøy og 9.800 tonn i Vågan. Kvantumet økte for samtlige kommuner i Lofoten. Av årets kvantum ble 28 % ilandbrakt på Røst, mens Vestvågøy som nummer to hadde 18 % av landingene.

I januar var det beskjedne kvanta som ble landet i Lofoten. I begynnelsen av februar var de fleste landanleggene kommet i kjøp i Lofoten. Fra uke 6 steg kvantumet raskt fra 3.000 tonn til 10.700 tonn i uke 12. Herfra begynte det å gå gradvis ned med bunn i uke 18 på 146 tonn.

Fisket foregikk i starten for det meste på yttersida av Lofoten, kun mindre fangster i Øst-Lofoten. I uke 6 gikk kvantumet rett opp i 3.000 tonn, for så å øke jevnt og trutt de tre neste ukene fra 3.000 til 7.000 tonn. Midt i

mars tok fisket helt av i Lofoten med godt innsig også på innersida, og i uke 11 og 12 ble over 10.000 tonn omsatt i hver av ukene til kjøpere i Lofoten. I følge fiskere var det slik som i 2012 store mengder skrei på alle feltene. Dette minnet også om et Lofotfiske av den gode gamle sorten ifølge fiskerne.

Vel 37.100 tonn av totalkvantumet skrei i 2013 var tatt på garn. Deretter fulgte snurrevad med 10.300 tonn, juksa med 8.500 tonn og lina med 6.300 tonn. I forhold til året før var det kraftig opp for snurrevad og garn med henholdsvis 25 % for snurrevad og vel 21 % for garn, mens juksa hadde nedgang fra 2012. For lina var det en økning med vel 17 %.

Etter påske var fisket fortsatt meget godt i Lofoten, selv om mange ble ferdige med sine kvoter til påske. Gyteprosessen var nå kommet godt i gang. Det sto skrei nesten over alt i Lofotbassenget. På gamle fiskeplasser som Austnesfjorden, var det også store konsentrasjoner med skrei. På tampen av april var det meste av lofotfisket over. På yttersida foregikk det ennå noe fiskeri på torsk som var ferdig gytt, og som var begynt på sin vandring mot Barentshavet.

I Vesterålen ble det hele året i 2013 landet 75.642 tonn torsk, mot 64.323 tonn året før. I Lofoten/Salten ble det i 2013 landet 72.434 tonn torsk, mot 61.472 tonn året før.

Torskefisket i Troms

61.600 tonn torsk fra norske båter ble landet i Troms de fire første månedene av året, til verdi kr 507 millioner. Av dette var 22.800 tonn tatt på trål og autoline, hvorav 20.500 tonn var ombordfryst. De resterende 38.800 tonn var levert av kystflåten som drifter med konvensjonelle redskaper, hvorav 1.800 tonn var ombordfryst. De fleste av disse tallene innebærer økning i forhold til 2012, med unntak av fryst torsk tatt på snurrevad. Troms har tradisjonelt vært et garnfylke, og kvantumet tatt på garn og levert fersk i fylket økte fra 23.100 tonn i 2012 til 24.400 tonn i 2013. Videre var 10.100 tonn (8.600 tonn fersk) tatt på snurrevad, mot 8.200 tonn året før, 2.400 tonn på håndegnet line, opp fra 1.950 tonn året før, og 1.600 tonn på juksa, ned fra 3.150 tonn året før.

Leveransene av fersk torsk fra kystflåten tok seg opp fra 1.000 tonn levert første uka til 4.100 tonn i uke 6, for deretter å avta gradvis ned mot 1.600 tonn i uke 10. Deretter økte landingene igjen i ukene før påske, til 3.000 tonn i uke 11 og 3.600 tonn i uke 12. Etter påske kom kvantumet opp i 1.700 tonn i uke 15 og 1.500 tonn i uke 16, for deretter gradvis å reduseres mot slutten av april. 20. april regnes av mange som datoen når siste rest av torsk forsvinner fra kysten.

Mot slutten av året, en måneds tid fra midten av november, kom det i likhet med de to foregående årene i gang et fiske på torsk som beiter på sild i fjordene på yttersida av Kvaløya. Fisken stod da konsentrert helt opp mot land, og fisket som for det meste foregikk med garn måtte

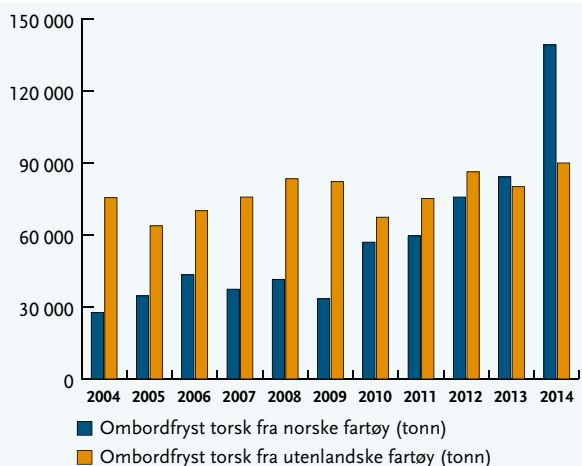

Diagram 11: Landinger av ombordfryst torsk fra norske og utenlandske fartøy 2004–2013

gjennomføres med begrenset bruksmengde og kort fiske-
tid. 700 tonn ble levert pr. uke i ukene 48-50.

Vårtorskefisket i Finnmark

Leveransene av fersk torsk fra kystflåten i Finnmark økte i østfylket til et nivå på 750-900 tonn i perioden fra uke 5 til uke 10, bare med et unntak i uke 9 da fisket var værhindret og kvantumet ble halvert. De to ukene før påske økte kvantumet til 1.200-1.300 tonn pr. uke, og økte ytterligere etter påske opp mot 1.900 tonn i uke 15. Deretter gikk kvantumet gradvis ned uke for uke, til 500 tonn levert i uke 26. Linefisket dominerte fram mot slutten av februar, da snurrevad og garn tok over. Etter påske kom lina inn i fisket igjen, og da kom også juksafisket i gang, mens garnfisket gradvis avtok og var helt avsluttet mot slutten av april. Linefisket var godt ispedd med hyse, spesielt gjaldt det i begynnelsen av februar og fra midten av mai når fløylinefisket så smått kom i gang. Også i snurrevadfisket var det gode innslag av hyse etter påske, med ukekvanta på vel 500 tonn utover i mai. Totalt for 1. halvår var det omsatt 25.000 tonn fersk torsk i Øst-Finnmark, hvorav 1.200 tonn tatt på trål. Av 23.800 tonn tatt på konvensjonelle redskaper var 9.500 tonn tatt på snurrevad, 6.700 tonn på lina,

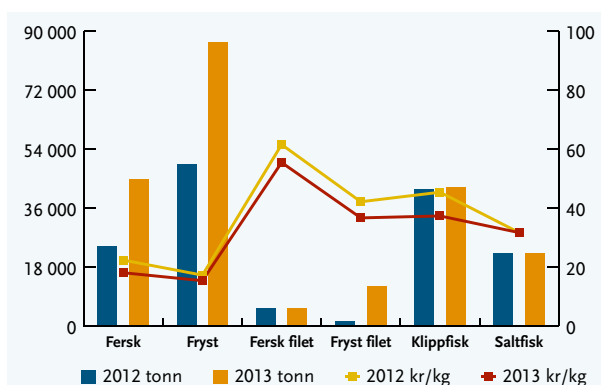

Diagram 12: Eksportutvikling hovedprodukter torsk 2011-2012 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

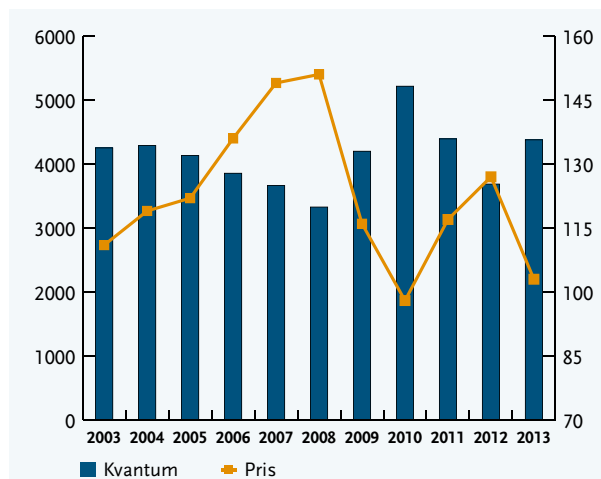

Diagram 13: Eksportutvikling tørrfisk torsk 2003-2013 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

5.200 tonn på garn og 2.200 tonn på juksa. Kvantumet var opp fra 20.000 tonn året før, hvorav da 17.800 tonn var tatt på konvensjonelle redskaper. Det ble økt kvantum for snurrevad, fra 6.000 til 9.500 tonn, og lina, fra 3.900 til 6.700 tonn, mens kvantumet på garn og juksa gikk ned.

I Vest-Finnmark kom landingene av fersk torsk 1. halvår 2013 opp i 42.600 tonn. Herav var 1.200 tonn tråltorsk, mens 18.100 tonn var tatt på snurrevad, 16.000 tonn på garn, 5.500 tonn på juksa og 1.700 tonn på lina. Tilsvarende tall fra 2012 var 34.700 tonn totalt, hvor 2.200 tonn var tatt på trål. Snurrevad stod for 13.100 tonn, garn 11.800 tonn, juksa 6.000 tonn og lina 1.300 tonn. Det ble økt kvantum i 2013 altså for snurrevad, garn og lina, mens juksa og trål hadde reduksjon. Leveransene tok seg opp i løpet av januar og holdt seg på rundt 2.000 tonn i februar til midten av mars med snurrevad som dominerende redskap. I midten av mars økte garnfisket kraftig og holdt seg godt oppe til midten av april. Fisket dabbet av utover i mai, bare snurrevadfisket holdt seg på 300-500 tonn pr. uke, med innslag av hyse på inntil 250 tonn i uke 22.

Markedet for torsk

Eksporten av torskereprodukter fra Norge økte med 63.282 tonn, hele 38 % fra 2012 til 2013, til et kvantum på 231.000 tonn. Totalverdien økte med 208 millioner til kr 5,8 milliarder. Gjennomsnittsprisen for alle torskereprodukter var kr 25,10 pr. kg i 2013. Dette utgjør en nedgang på 24,7 % fra 2012. Nedgangen består både av reell nedgang i torskereprisene og en vridning i produktsammensetningen mot større andel sløyd hodekappet fisk. Gjennomsnittsprisen på eksporterte torskereprodukter er med dette halvert siden 2007.

Klippfisk, saltfisk og tørrfisk utgjorde 47 % av den samlede torskereeksporten målt i verdi, en nedgang på ti prosentpoeng fra året før. Det ble eksportert 43.483 tonn klippfisk av torsk i 2013, som er stabilt sammenlignet med året før. Det er fremdeles Portugal som er det dominerende markedet for klippfisk med 24.000 tonn, etterfulgt av Brasil. Prismessig fortsatte nedgangen på klippfisk torsk med 18 %. Eksportert volum saltfisk hadde en oppgang på 4.900 tonn til 26.000 tonn, til en verdi av kr 660 millioner. Gjennomsnittsprisen pr. kg gikk ned med 22,5 % fra kr 31,36 i 2012 til kr 24,54 i 2013. Det ble eksportert 4.378 tonn tørrfisk, en økning på 700 tonn fra året før. Prisen gikk ned med 19 % til kr 103 pr. kg.

Utviklingen av eksporten av de forskjellige kategoriene torsk framgår av diagram 12.

Hyse (*Melanogrammus aeglefinus*)

Omsetningen av hyse gjennom Norges Råfisklag utgjorde 95.000 tonn i 2013, hvorav 15.900 tonn kom fra utenlandske fartøy. Førstehåndsverdien av hyse var kr 893 millioner, hvorav kr 98 millioner utgjorde landinger fra utenlandske båter. Kvantumsmessig representerte totalen en nedgang på 66.300 tonn eller 41 % fra 2012,

hvorav nedgangen fra norske fartøy var på 47.800 tonn, fra 126.900 til 79.090 tonn, mens landingene fra utenlandske fartøy ble redusert fra 34.400 til 15.900 tonn. Som følge av økte priser for fryst hyse ble imidlertid totalverdien av hyseleveransene ikke redusert i samme grad som kvantumet, fra kr 1.194 millioner i 2012 til kr 893 millioner i 2013. Verdimessig utgjorde omsetningen av hyse 14 % av Råfisklagets totale omsetningsverdi i 2013, ned fra 17 % året før. For norske fiskere ble verdien av hyselandingene redusert fra kr 1.002 millioner i 2012 til kr 795 millioner i 2013, og utgjorde med det 15 % av totalomsetningen for norske fiskere, mot 17 % året før.

Den norske kvota for hyse (nordøst-arktisk hyse) nord for 62° N gikk ned fra 158.453 tonn i 2012 til 101.107 tonn i 2013. I 2012 var kvota på fartøynivå på 156.153 tonn. Det var en dramatisk nedgang for fartøyene. Nedgang i hysekvota samtidig som en hadde rekordhøy torskekvote medførte at mange fiskefartøy slet med å holde seg innenfor hysekvota, og for flere flåtegrupper ble hysa kun et

bifangstfiske. I følge tall fra Fiskeridirektoratet gjenstod det vel 1.500 tonn hyse av Norges totalkvote ved årets slutt.

Kystfartøy som drifter med konvensjonelle redskaper har over flere år tatt beskjedne andeler av sine tildelte kvoter, og overføringer til trålerne har vært nødvendig for å få fisket opp totalkvota. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at trålernes andel av totalkvota i mange år har ligget over sine fast tildelte 38 %. I 2009 ble over 60 % av det norske hysekvantumet tatt av trål. I 2012 endte trålernes andel på knappe 42 % mens trålerne i 2013 kun fisket sin egen gruppekvote og hadde 37 % av kvantumet. Også konvensjonell havfiskeflåte har tidligere fått overfiske sine kvoter. I 2012 ble 29.300 tonn fisket av denne gruppen av en kvote på 17.430 tonn. Dette endret seg også i 2013 og de konvensjonelle havfiskefartøyne holdt seg innenfor sin gruppekvote på 11.000 tonn.

Redskapsfordelingen av hyse levert fersk/fryst fra norske fartøy framgår av tabell 36. Gjennomsnittspriser pr. redskap og tilstand framkommer også av samme tabell. Her ser en at den fryste hysa ble gjennomsnittlig betalt

Tabell 33: Kvantums- og verdiutvikling for hyse 2004–2013 (tonn og millioner kroner)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum	59.812	61.098	66.100	79.005	71.290	98.589	122.459	153.416	161.320	95.000
Verdi	368	437	597	749	554	687	889	1.133	1.194	893

Tabell 34: Minsteprisutvikling for hyse vinter 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hyse over 8 hg, snørefanget	8,50	9,50	10,50	12,50	12,75	10,50	10,50	10,75	10,75	10,50
Hyse over 8 hg	7,50	7,75	8,25	10,50	10,75	8,50	7,50	8,25	8,25	8,25

Tabell 35: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst hyse omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2004-2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fersk hyse over 8 hg	8,53	9,57	11,15	12,84	12,19	9,49	9,72	10,12	10,06	9,94
Fersk hyse under 8 hg	6,09	6,69	8,13	9,56	8,00	5,82	6,41	7,51	7,56	6,99
Ombordfryst hyse over 8 hg	10,97	14,17	18,75	18,88	14,08	12,08	13,21	13,61	13,14	20,19
Ombordfryst hyse under 8 hg	8,38	10,97	16,26	17,66	11,91	10,91	12,36	12,15	12,08	17,24

Tabell 36: Omsetning av hyse fra norske fartøy, redskapsfordelt 2013 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi	
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst		
Juksa		114	–	114	10,22	–	1
Line	15.496		99	15.595	10,83	27,12	122
Snurrevad	16.333		6.291	22.624	7,50	15,34	156
Garn	2.258		–	2.258	8,08	–	13
Autoline	2.029		10.890	12.919	11,59	21,37	183
Trål	2.086		23.411	25.496	7,32	18,47	320
Sum	38.399	40.691	79.090	9,09	18,78	795	

med kr 18,78 pr. kg i 2013. Hvis en ser på 2. halvår isolert er snittprisen enda høyere, da prisene for ombordfryst hyse steg mye høsten 2013 til over kr 25 pr. kg. Autoline oppnådde høyest gjennomsnittspris for hele 2013 med kr 21,37 pr. kg for den ombordfryste hysa. Til sammenligning ble den fryste hysa i 2012 gjennomsnittlig betalt med kr 12,26 pr. kg, da autoline hadde en gjennomsnittspris på kr 16,12 pr. kg. For den ferske hysa var det liten endring i gjennomsnittsprisene mellom de to årene.

Etter flere år hvor andelen ombordfryst hyse har økt snudde denne trenden i 2013 hvor 51 % av hysa omsatt gjennom Norges Råfisklag var ombordfryst, mot 61 % i 2012. Årsaken til dette er at kystflåten fisket en større andel av sin egen kvote og mindre ble overført til havgående flåte. I tillegg var det kun fartøy med hjemmelslengde under 11 meter som hadde fritt hysefiske i 2013 mens de større kystfartøyene som de siste årene har hatt fritt fiske, ble kraftig regulert i 2013.

Etter flere år med tilnærmet fritt hysefiske for mange flåtegrupper har hysefisket endret sesonginndeling de siste årene med veldig store landinger i perioder med god tilgjengelighet. I 2013 var hysekvantumet mer fordelt utover året, med noen perioder med høyere fisketakt. Riktig nok var det større landinger av fryst hyse i første halvår 2013 enn 2012, noe som skyldes økte torskekvoter og dermed større landinger av hyse som tas som bifangst. Det ble levert vel 400 tonn hyse til Murmansk i 2013, mot kun 40 tonn i 2012. Det tradisjonelle fløylinefisket i Øst-Finnmark har tatt seg opp de senere årene med økte kvoter og dette fortsatte til dels i 2013, med vel 700 tonn i uke 27 som den beste uka.

Ukekvantaene av fersk hyse i januar og februar i 2013 lå i gjennomsnitt på 900 tonn, med line (autoline og håndegnet) og snurrevad som viktigste redskap. I mars økte dette kraftig og i uke 12 ble det omsatt 3.900 tonn hyse, hvorav landinger av fersk hyse fra snurrevadbåter sto for nær halvparten. Deretter kom trålerne inn med økende kvanta, på det høyeste med 1.800 tonn i uke 17. I dette vårfisket gjorde også snurrevad seg gjeldende, med størst kvantum som nevnt allerede i uke 12. Etter dette dabbet fisket av og en fikk ikke det samme rekordfiskeriet som en hadde i

2011. Utover våren var det lite hyse tilgjengelig på kysten for snurrevadflåten. En del fartøy gikk derfor til Bjørnøya og fisket hyse der for produksjon til saltet rygghyse.

Markedet for hyse

Eksporten av hyseprodukter gikk tilbake med 27 % fra 2012 til 69.718 tonn i 2013. Hysekvantumet var da tilbake på 2009-nivå etter tre år med betydelig høyere kvantum. Gjennomsnittlig eksportpris økte med 22 % til kr 18,72 pr. kg. Som et resultat av den store kvotenedgangen og inngåtte avtaler på fryst hyse, delte markedet for fersk og fryst hyse seg. Mens fersk hyse hadde en nedgang på 3,8 % til 19.900 tonn og en prismessig økning på 60 øre, hadde fryst hyse en nedgang på 32,5 % til 44.000 tonn og en prismessig økning på kr 5,60 pr. kg.

Sei (*Pollachius virens*)

Omsetningen av sei gjennom Norges Råfisklag utgjorde 82.336 tonn i 2013, hvorav 9.072 tonn kom fra utenlandske fartøy. Førstehåndsverdien av sei var kr 472 millioner, hvorav kr 50 millioner utgjorde landinger fra utenlandske båter. Kvantumsmessig representerte totalen en nedgang på 13.700 tonn eller 14 % fra 2012, hvorav nedgangen fra norske fartøy var på 14.000 tonn, fra 87.266 til 73.264

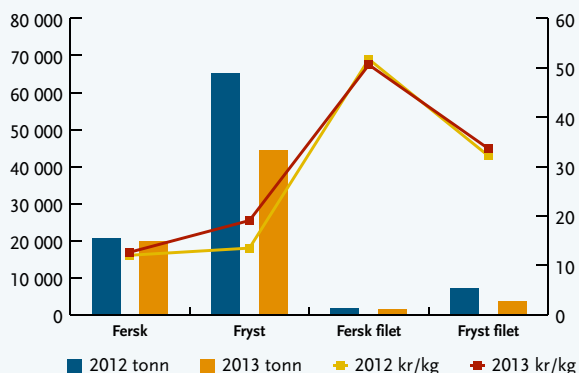

Diagram 14: Eksportutvikling hovedprodukter hyse 2012-2013 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

Tabell 37: Distriktsvis omsetning av hyse 2009-2013 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Øst-Finnmark	14,1	22,9	31,0	32,6	27,5	84,0	150,4	211,9	226,3	216,6
Vest-Finnmark	11,1	19,2	19,8	22,5	9,7	62,2	107,0	116,1	135,8	71,5
Troms	46,0	48,4	71,4	70,5	39,1	347,6	400,0	562,9	566,1	434,9
Vesterålen	18,6	20,7	21,5	25,2	11,7	135,5	161,0	177,6	193,9	115,9
Lofoten/Salten	6,6	7,6	6,7	7,5	5,5	42,7	48,1	42,6	51,0	38,7
Øvrige områder	2,2	3,7	3,0	2,9	2,3	15,0	22,4	22,3	20,6	15,7
Sum	98,6	122,5	153,4	161,3	95,9	687,0	888,9	1.133,4	1.193,8	893,3

tonn, mens landingene fra utenlandske fartøy økte med knappe 300 tonn. Totalverdien av seileveransene ble redusert fra kr 635 millioner i 2012 til kr 472 millioner i 2013. Verdimessig utgjorde omsetningen av sei 8 % av Råfisklagets totale omsetningsverdi i 2013, ned fra 9 % året før. For norske fiskere ble verdien av seilandingene redusert fra kr 585 millioner i 2012 til kr 423 millioner i 2013, og utgjorde med det 8 % av totalomsetningen for norske fiskere, mot 10 % året før.

Seien nord for 620 N forvaltes som en nasjonal ressurs. I motsetning til bestanden av torsk, har seibestanden utviklet seg negativt, med reduksjon i årlig totalkvote fra 250.000 tonn i toppåret 2008, hvorav 225.000 tonn var avsatt til norske fiskere, til 140.425 tonn i 2013 der Norge hadde 122.625 tonn. Denne ble fordelt etter vanlig mønster, med 38 % til fartøy som drifter med konvensjonelle redskaper, 37 % til trål og 25 % til not.

Som følge av en svak utvikling i fisket med konvensjonelle redskaper, fikk notflåten fiske ut over sin tildelte kvote. Totalt for året ble det landet vel 32.300 tonn sei tatt med not, hvor kvota opprinnelig var på 29.750 tonn.

For trål gjenstod det 2.340 tonn av en gruppekvote på 41.689 tonn, mens det ble tatt 36.340 tonn med konvensjonelle redskaper av en avsetning på 45.220 tonn. Totalt ble det landet 113.643 tonn sei av de tre fartøygruppene som altså hadde en totalkvote på 122.625 tonn. Fangsten av sei i 2013 var ca. 30.000 tonn lavere enn året før mens kvota for de norske fartøyene gikk ned med ca. 23.000 tonn, ifølge tall fra Fiskeridirektoratet.

Kvanta omsatt fra norske fartøy gjennom Norges Råfisklag framgår av tabell 41. Dette er naturlig nok i all hovedsak sei tatt nord for 620 N. Av totalt 73.264 tonn var 900 tonn tatt sør for 62-graden.

Det framgår også av tabell 41 at det meste av seien for norske båter fiskes på redskapene not, trål og garn. Enkelte snurrevadbåter fisket brukbart med sei i perioder, og det var dessuten et juksafiske ut over sommeren og høsten som også må regnes med.

Notfisket ble gjennomført uten behov for dirigering/regulering fra Råfisklagets side. Fisket strakte seg over en lang periode, men hvor hovedtyngden av fisket forgikk i perioden mai til juli. Den første fangsten i 2013 ble levert

Tabell 38: Kvantums- og verdiutvikling for sei 2004–2013 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum	109.172	101.103	137.019	111.538	101.494	82.576	116.480	88.602	96.061	82.336
Verdi	382	423	625	555	483	394	662	585	635	472

Tabell 39: Minsteprisutvikling for sei vinter 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Over 2,3 kg	5,00	5,00	7,50	8,00	7,50	7,00	7,50	9,50	10,00	9,25
1,2 – 2,3 kg	4,30	4,30	5,20	5,90	5,50	5,40	5,75	7,25	8,00	8,00

Tabell 40: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst sei omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2004-2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fersk sei over 2,3 kg	5,15	5,88	8,07	8,05	7,41	7,24	8,62	10,06	10,29	8,93
Fersk sei 1,2-2,3 kg	4,55	5,11	6,30	6,47	6,07	6,22	7,28	8,40	8,54	7,57
Ombordfryst sei over 2,3 kg	6,55	10,07	13,00	10,43	9,81	10,69	13,57	14,37	13,81	11,42
Ombordfryst sei 1,2-2,3 kg	6,32	8,02	8,49	8,06	8,91	10,15	12,63	13,70	13,02	11,49

Tabell 41: Omsetning av sei fra norske fartøy, redskapsfordelt 2013 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	3.683	–	3.684	8,38	–	23
Line	1.350	–	1.350	8,34	–	8
Snurrevad	6.120	329	6.450	7,53	10,06	37
Garn	13.560	630	14.184	8,67	10,97	92
Autoline	181	60	241	8,12	10,80	2
Trål	716	17.238	17.954	7,12	10,50	138
Not	29.384	6	29.390	5,68	6,19	124
Sum	55.000	18.260	73.264	6,9	10,52	423

av Liaholm 21. mars til Atlantic Dawn på Smøla. Dette var den eneste fangsten i mars, mens det til sammenligning ble fisket vel 1.000 tonn sei med not fra 7 fartøy i mars i 2012. I april ble det landet vel 2.100 tonn notsei i Råfisklagets distrikt, der alt var fisket fra Helgeland og sørover. Toppkvantumet kom i juli med 10.400 tonn, hvorav hele 7.900 tonn ble levert i Vest-Finnmark. Dette er for øvrig tilnærmet likt månedskvantum for juli som i 2012. I uke 27 hadde vi størst aktivitet i notfisket med 3.130 tonn i ukekvanter fisket av 25 fartøy. Den uka ble 2.660 tonn levert til kjøpere i Vest-Finnmark. Totalt 29.390 tonn notsei ble omsatt gjennom Norges Råfisklag i 2013 mot 37.810 tonn året før. Av 2013-kvantumet ble 16.690 tonn omsatt til kjøpere i Vest-Finnmark, 5.534 tonn i Troms, 6.535 tonn i området Helgeland-Nordmøre og 235 tonn i Øst-Finnmark og 390 tonn til Murmansk. For fisket i sør var dette en økning på 700 tonn fra året før, Troms hadde en nedgang med 2.800 tonn sammenlignet med 2012, mens det i Vest-Finnmark og Øst-Finnmark ble en nedgang på 4.560 tonn og 1.614 tonn. Av totalen ble 25.823 tonn levert rund i bulk og 3.600 tonn ble levert sløyd med hode. Det ble ikke seddelført låssatt sei som ble levert levende med brønnbåt i 2013. Deltakelsen i seinotfisket økte fra 67 fartøy i 2012 til 70 i 2013. Ser en på gjennomsnittstørrelsen på en seinotfangst var den i 2013 på 50,2 tonn, i 2012 var den på 48,8 tonn.

Prisene på notseien gikk kraftig ned sammenlignet med 2012. Gjennomsnittet for rundsei levert i bulk var kr 4,30 pr. kg sesongen sett under ett, mot kr 5,50 pr. kg året før. Totalt for sesongen har størrelsen på omsatt notsei utviklet seg positivt i forhold til året før, med 69 % under 1,6 kg i 2013 mot 75 % året før. En kan også tilføye at andelen under 1,6 kg var oppe i 78 % i 2010. Videre var 28 % ført som 1,6-3,2 kg i 2013 mot 22 % året før, mens andelen stor sei over 3,1 kg gikk ned til 1,2 % i 2013 mot 1,9 % i 2012. Negativ prisutvikling og redusert kvantum medførte at verdien av notseien ble redusert med 206 millioner kroner i 2012, til 124 millioner i 2013.

Trålfisket etter sei i Råfisklagets distrikt fikk en kvantumsmessig nedgang i 2013, etter at 2012 hadde vært et bra år. Trålerne klarte ikke å ta sin gruppekvote i 2013, og det gjenstod 2.340 tonn av gruppekvote på 44.030 tonn ved årets slutt. Omsetningen av trålseien gjennom Norges Råfisklag endte på 17.954 tonn i 2013 mot 19.344 tonn i 2012.

Markedet for sei

Verdien av seieksporten gikk ned med 7 %, fra kr 1.790 millioner i 2012 til kr 1.670 millioner i 2013. Kvantumsmessig var det en oppgang på 2,6 % til nesten 81.000 tonn, ifølge statistikk fra Norges Sjømatråd.

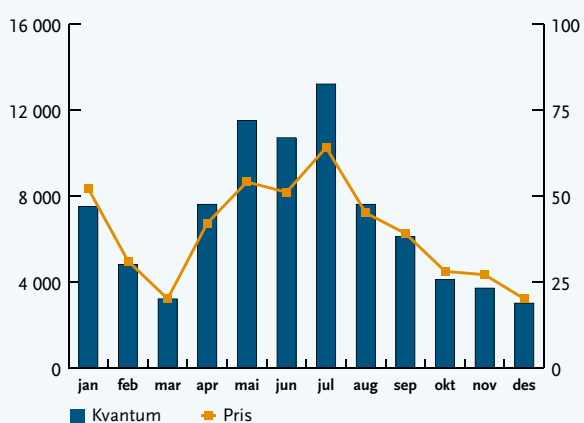

Diagram 15: Omsetning av sei i kvantum og verdi, månedsfordelt 2013 (tonn rund vekt og millioner kroner)

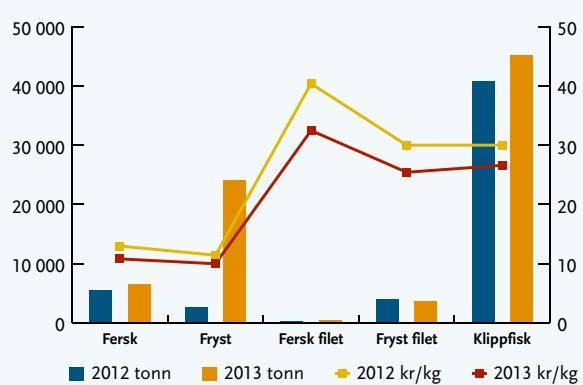

Diagram 16: Eksportutvikling hovedprodukter sei 2012–2013 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

Tabell 42: Distriktsvis omsetning av sei i kvantum og verdi 2009–2013 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Øst-Finnmark	3,1	3,8	4,3	7,0	4,5	14,5	20,0	25,5	42,8	25,5
Vest-Finnmark	25,3	42,8	26,5	29,0	22,0	88,9	175,4	150,4	171,6	100,0
Troms	24,2	30,4	25,1	30,0	28,3	121,7	204,1	179,6	205	177,1
Vesterålen	12,0	16,8	9,7	10,8	8,7	77,1	128,5	84,0	86,6	62,8
Lofoten/Salten	10,4	12,0	9,3	8,0	7,5	53,8	73,2	66,9	60,8	48,9
Øvrige områder	7,6	10,7	13,7	11,2	11,2	38,2	60,5	78,1	73,3	59,8
Sum	82,6	116,5	88,6	96,01	82,3	394,2	661,7	584,6	635,0	472,3

Klippfisk utgjør hele 72 % av seimarkedet verdimesig. I 2013 ble det eksportert vel 45.000 tonn, som er tilbake på normalnivå for perioden etter en nedgang i 2012. Verdien var på kr 1.200 millioner mot kr 1.222 millioner året før. Gjennomsnittsprisen på klippfisk sei gikk ned med 11,5 %, fra kr 30,00 pr. kg i 2012 til kr 26,60 pr. kg i 2013. Brasil er vårt største marked for klippfisk av stor sei, og vi eksporterte i 2013 nesten 13.000 tonn til verdi kr 355 millioner. Dette var kvantumsmessig en nedgang på 13,1 % og verdimesig en nedgang på rundt 24 % fra året før. Gjennomsnittsprisen gikk ned fra kr 31,70 pr. kg i 2012 til kr 27,80 pr. kg i 2013.

Nest etter klippfisk kom fryst sei med 24.000 tonn til en verdi av nesten kr 240 millioner i 2013. Etter en stor nedgang året før, gikk eksporten av fryst sei ytterligere ned med nesten 7 % i volum og 18,5 % i verdi. Kina er en betydelig mottaker av norsk fryst sei og deler av eksporten

dit skipes og registreres via Nederland. Eksportstatistikken viser en liten nedgang til Kina, men økning til Nederland.

Prisutviklingen for sei var negativ for alle produkter.

Reker (*Pandalus borealis*)

Det ble fisket og omsatt 11.900 tonn reker i Norges Råfisklags distrikt i 2013, inkludert 3.400 tonn fra utenlandske fartøy. Dette er en nedgang på 6.600 tonn fra 18.500 tonn i 2012. Verdien var kr 268 millioner.

Hovedsesongen var perioden fra mars til august, hvor det ble landet 5.400 tonn. Prisene for frysede industrireker varierte over året fra kr 16,50 pr. kg til 20,05 pr. kg.

Gjennomsnittsprisen på reker til pilling var kr 17,47 pr. kg i 2013, mot kr 16,92 pr. kg i 2012. Det vil si en prisoppgang på kr 0,55 eller 3,3 %. Kvantumet gikk ned fra 11.400 tonn i 2012 til 6.700 tonn i 2013.

Tabell 43: Deltakelse i rekefisket fordelt etter fartøyets registreringssted 2009–2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Finnmark	6	7	7	5	11
Troms	33	32	32	39	35
Nordland	26	26	26	25	24
Trøndelag	8	7	5	4	5
Møre	16	17	17	12	7
Øvrig			2		1
I alt	89	89	89	85	83

Tabell 44: Norske og utenlandske landinger av reker fordelt på fangstfelt i 2012 og 2013 (tonn)

	2012		2013	
	Norske	Utenlandske	Norske	Utenlandske
Kyst	3 186	769	2 087	409
Barentshavet	3 852	2 343	1 205	2 782
Hopen	1 769	824	1 689	22
Svalbard	4 752	1 005	3 499	207
Totalt	13 559	4 941	8 480	3 420

Tabell 45: Norsk eksport av reker. Gjennomsnittlig eksportverdi pr. kg 2004–2013 (kroner) (Kilde: Norges sjømatråd)

Produkt/marked	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pris råreker til pilling	10,79	8,61	9,33	12,75	11,96	12,96	13,39	16,58	16,76	17,72
Frysede pillede reker	37,82	37,05	37,91	41,59	43,89	45,5	44,06	49,27	57,67	56,29*
Pillede reker i lake	61,68	61,23	59,06	59,44	61,32	63,57	64,42	68,18	77,72	80,25
Frysede kokte reker m/skall/Norden	31,88	31,36	31,05	36,59	31,55	26,73	40,40	42,54	35,46	43,27
Ferske kokte reker m/skall/Sverige	42,90	53,01	54,70	49,97	50,33	54,91	72,13	88,77	95,01	99,18

* Pris pr. mai 2013. Eksportprisene for frysede pillede reker er unntatt offentlighet etter dette.

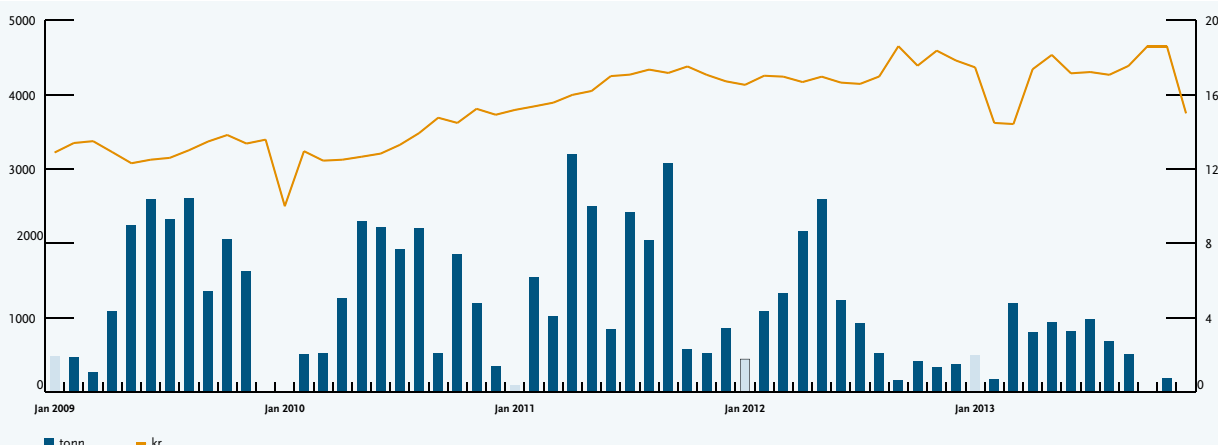

Diagram 17: Frysede reker til pilling pr. måned. Kvantum og gjennomsnittspriser 2009–2013 (tonn og kroner pr. kg)

For kokte skallreker til konsum økte gjennomsnittsprisen fra kr 60,29 pr. kg i 2012 til 65,34 pr. kg i 2013, det vil si en prisoppgang på kr 5,05 eller 8,4 %. Kvantumet gikk opp fra 762 tonn i 2012 til 766 tonn i 2013.

Det var 83 ulike fartøy, fordelt på 6 frysetrålere og 77 ferskrekefartøy som landet reker i 2013. Dette var en nedgang på 5 frysetrålere fra 2012.

Ombordfrysede reker fra norske fartøy ble i 2013 omsatt gjennom obligatoriske auksjoner eller langsiktige leveringsavtaler. Det ble gjennomført kun to auksjoner i 2013. Fangstene ble solgt til to ulike kjøpere.

I Råfisklagets distrikt gikk kvantumet av ferske reker til pilling ned fra 581 tonn i 2012 til 294 tonn i 2013. Kvantumet av ferske kokte reker til handpilling/laking gikk ned fra 56 tonn i 2012 til 51 tonn i 2013.

Norges Råfisklags arbeidsutvalg vedtok i 2013 å sette opp minsteprisen for kokte reker til konsum fordelt på 2 perioder; 20.05.-11.08: kr 73,50 pr. kg og 12.08.-18.05: kr 60,00 pr. kg.

Markedet for reker

Utviklingen i eksportprisene i 2013 var positiv for alle viktige produktgrupper av reker samtidig som eksportert volum falt på grunn av den redusert tilførselen av råstoff fra Barentshavet.

Hovedmarkedene for pillede reker er Sverige og Finland, mens hjemmemarkedet tar unna det aller meste av de ferske kokte skallrekene. Prisutviklingen er

preget av økte tilførsler fra Oregon i USA som særlig har påvirket markedssituasjonen i UK hvor norske reker er nesten fraværende. Ferske kokte skallreker har en positiv prisutvikling på grunn av fortsatt lave kvoter og fangst i Nordsjøen/Skagerak.

Gjennom Informasjonsutvalget for reker (IFR) har det totalt blitt brukt kr 0,6 millioner til ekstra markedstiltak i 2013. Aktivitetene gjennomføres som samarbeidsprosjekter med næringsaktørene og Sjømatrådet, og dette er typisk produktpresentasjoner eller fagseminarer for profesjonelle innkjøpere/beslutningstakere. Vi deltar også aktivt i International Cold Water Prawn Forum hvor Norge har 2 representanter i styringsgruppa.

Hovedaktivitetene har vært som følger:

- Oppfølging og vedlikehold av sertifikater og miljødokumentasjon av rekefiskeriene samt veiledning og koordinering for fiskebåter og pilleindustri.
- Markedsovervåkning og rapportering til rekefiskere, fiskesalgslag, faglag, finansinstitusjoner og markedsaktører.
- PR-aktivitet og mediekontakt vedrørende produksjon og markedsforhold.
- Planlegging og gjennomføring av rekeseminarer og produktpresentasjoner sammen med produsenter, eksportører og Sjømatrådet.
- Kontakt og samarbeid med fiskerorganisasjoner i andre produsentland rundt Nord-Atlanteren om markeds- overvåkning, dokumentasjon og rapportering.

Blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*)

Det framgår av tabell 46 at samlet kvantum og verdi av blåkveite omsatt gjennom Norges Råfisklag i 2013 fikk en nedgang sammenlignet med 2012. Etter flere år med pris- og kvantumsøkning fikk en i 2013 en prisnedgang og en liten nedgang i kvantum. Selv med denne nedgangen ble 2013 verdimesig et bra år og verdien endte på kr 176 millioner. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at i 2013 kom 4.834 tonn fra kystflåtens direktefiske, opp fra 4.540 tonn året før. Tar en med bifangst av blåkveite, er kvota på 4.700 tonn i det direkte kystfisket etter blåkveite overfisket med 240 tonn. Hoveddelen av kystflåtens blåkveitekvantum ble omsatt gjennom Norges Råfisklag. Norske trålere fisket og leverte 2.003 tonn blåkveite, hvorav 1.420 tonn ble omsatt gjennom Norges Råfisklag. Konvensjonelle havfiskefartøy endte opp på vel 1.700 tonn, og rundt 1.000 tonn av denne gruppens kvantum ble omsatt gjennom Norges Råfisklag. Totalt fisket norske fartøy 9.300 tonn blåkveite i 2013 og av dette ble i underkant av 7.700 tonn omsatt gjennom Norges Råfisklag.

3.230 tonn blåkveite til en verdi på kr 46 millioner ble levert av utenlandske fartøy, noe som er en nedgang fra 2012 da utenlandske fartøy leverte 4.070 tonn til en verdi av kr 64 millioner.

Direktefisket etter blåkveite var som vanlig forbeholdt fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskaper. Som i 2012 var fisket ikke begrenset til et fiske sør for 71°30' N. 4.700 tonn var avsatt til direktefisket i 2013, fordelt på to perioder med 3.100 tonn i første periode og 1.600 tonn i andre periode. Første periode startet 27. mai og varte til 10 juni, og andre periode startet 30. juli til periodekvota var beregnet oppfisket 2. september. Fisket var regulert med maksimalkvoter pr. fartøy på henholdsvis 12,5 / 15 / 17,5 tonn rundvekt avhengig av fartøylengde.

På bakgrunn av funn av for høye verdier av fremmedstoffer i blåkveite ble to områder stengt for fiske etter blåkveite i 2013. Som i 2011 og 2012 var det et område sørvest for Trænadjupet som ble stengt, samt et område noe lenger nord.

Tall fra Fiskeridirektoratet viser at 420 kystfartøy leverte

Tabell 46: Kvantums- og verdiutvikling for blåkveite 2004–2013 (tonn og millioner kroner)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum	10.482	10.361	7.939	7.345	5.943	6.949	8.021	8.960	11.487	10.918
Verdi	173	174	147	117	96	111	138	167	214	176

Tabell 47: Minsteprisutvikling for blåkveite sommer 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Blåkveite, over 2,0 kg	19,00	20,00	22,00	21,00	18,50	18,50	20,00	21,50	23,00	21,00

Tabell 48: Gjennomsnittlig oppnådd pris for fersk og ombordfryst blåkveite sløyd uten hode 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Blåkveite, over 2,0 kg	20,81	21,42	23,32	21,75	18,75	18,52	20,53	23,25	24,26	21,10

Tabell 49: Kvantums- og verdiutvikling for kvitlaks, breiflabb og noen andre fiskearter 2004–2013 (tonn og millioner kroner)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvitlaks, kvantum	10.806	15.401	18.711	10.294	10.633	10.030	10.260	10.115	10.713	10.773
Kvitlaks, verdi	30	40	52	38	38	35	29	38	34	34
Breiflabb, kvantum	1.933	1.888	3.121	3.408	3.056	3.366	4.678	4.547	3.211	2.446
Breiflabb, verdi	44	43	74	82	66	64	91	94	65	49
Uer, kvantum	6.254	6.293	6.248	7.190	6.206	7.526	9.069	6.330	5.170	5.059
Uer, verdi	47	53	56	54	50	49	76	60	45	40
Lange, kvantum	5.309	3.593	4.234	4.675	4.721	3.295	4.248	3.600	3.989	4.115
Lange, verdi	61	35	45	46	42	24	30	27	32	28
Brosme, kvantum	5.511	3.732	4.794	5.431	5.505	3.995	4.816	4.295	5.275	3.830
Brosme, verdi	35	22	32	40	38	23	31	28	35	23
Steinbit, kvantum	1.870	2.006	2.430	3.270	2.566	3.841	3.751	5.089	4.735	6.112
Steinbit, verdi	13	14	18	28	21	26	25	42	38	44
Kveite, kvantum	559	712	1.024	1.221	1.359	1.291	1.571	1.596	1.812	1.667
Kveite, verdi	22	29	42	50	49	42	50	54	62	58

blåkveite i 2013, mot 441 fartøy i 2012. Den reelle deltakelsen i direktefisket var noe lavere, siden en del fartøy kun leverte blåkveite tatt som bifangst. 164 fartøy fisket opp kvotene sine, i tillegg til 45 fartøy som fisket utover kvotene sine grunnet refordelingene i andre periode. Deltakelsen og fisketakten i første periode var relativt høy og fisket ble stoppet 10. juni. Sammenliknet med 2012 var deltakelsen omtrent på samme nivå i første periode. Fiske- takten i andre periode var betraktelig lavere, og for å sikre at periodekvota ble oppfisket ble maksimalkvotene økt 12. august (50 %) og 20. august (25 %). Fisket ble stoppet med virkning fra 2. september. I 2012 var deltakelsen og fiske- takten meget høy i andre periode, da fisket ble stoppet 7.

Kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*)

Økt totalkvote og et svakere marked førte til en lavere pris i 2013 i forhold til 2012. Gjennomsnittsprisen til fisker i kvoteregulert område gikk ned fra kr 86,23 pr. kg i 2012 til kr 68,87 pr. kg i 2013. I gjennomsnitt for all kongekrabbe omsatt i Råfisklagets distrikt gikk prisen ned fra kr 81,45

pr. kg i 2012 til kr 61,43 pr. kg i 2013. Totalt omsatt kvan- tum kongekrabbe gikk ned fra 1.436 tonn i 2012 til 1.324 tonn i 2013, hovedsakelig på grunn av innstramming i bifangstregler. Verdien av kongekrabbe gikk også ned fra 2012 til 2013, fra kr 118 millioner til kr 81 millioner.

Totalt deltok 633 fartøy i det norske fisket. De landet 1.313 tonn kongekrabbe til en verdi av vel kr 80 millioner.

Kvotebelagt fiske i Øst-Finnmark

Det kvotebelagte kongekrabbefisket ble i sesongen 2013/2014 gjennomført uten endringer i reguleringene i forhold til de foregående årene.

Totalkvota i 2013/2014 ble økt noe i forhold til 2012/2013. Totalkvota ble satt til 900 tonn hannkrabber, samt 50 tonn hokrabber og 100 tonn skadde hannkrabber. Av dette kvantumet ble det avsatt 30 tonn hannkrabber til forskningsformål, 3 tonn hannkrabber til fritidsfiske og 2 tonn hannkrabber til turistfiske. Fartøykvotene for 2013/2014 ble satt til 2 tonn lytefri hannkrabbe for fartøy med eier på blad B i fiskermanntallet. For fartøy med eier

Tabell 50: Minsteprisutvikling vinter og årlig gjennomsnittlig pris for kvitlaks, breiflabb og noen andre fiskearter 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvitlaks over 300 g til konsum, minstepris*	3,25	3,55	3,55	3,60	3,60	3,60	3,55	3,70	3,90	3,80
Kvitlaks under 300 g til konsum, minstepris*	2,75	2,50	2,60	2,70	2,70	2,70	2,70	2,90	3,00	2,80
Kvitlaks alle størrelser, gj.snitt oppnådd	2,88	2,70	2,80	3,67	3,59	3,51	2,83	3,71	3,17	3,13
Breiflabb-haler over 1,0 kg, minstepris	58,00	58,00	58,00	58,00	58,00	58,00	54,00	54,00	58,00	58,00
Breiflabb-haler over 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	61,57	62,87	63,93	64,95	61,83	56,51	56,16	59,62	59,66	58,86
Uer, rund minst 7 hg, minstepris	6,50	7,50	8,00	9,00	9,00	8,00	8,00	8,50	9,50	9,50
Uer, rund alle størrelser, gj.snitt oppnådd	7,87	9,06	10,03	8,98	9,16	8,32	8,80	10,41	9,79	8,86
Kvitlange over 2,0 kg, minstepris	11,00	9,50	9,00	10,00	10,00	9,50	6,50	7,50	8,50	8,50
Kvitlange over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	16,87	13,92	15,18	13,86	12,48	10,03	9,65	10,51	10,99	9,65
Brosme over 2,0 kg, minstepris	8,60	8,40	7,75	8,50	9,00	8,50	7,50	7,50	8,25	8,25
Brosme 1,0-2,0 kg, minstepris	6,50	6,30	5,75	6,50	7,00	6,50	5,50	5,50	6,25	6,25
Brosme over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	10,16	8,29	9,09	9,90	10,17	9,49	9,84	10,16	9,96	8,96
Brosme 1,0-2,0 kg, gj.snitt oppnådd	8,63	8,33	9,75	10,76	9,58	7,79	8,84	9,42	9,68	8,73
Flekksteinbit over 3,0 kg, minstepris	10,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	10,00	10,00	10,00	10,00
Gråsteinbit over 1,0 kg, minstepris	9,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	9,00	9,00	9,00	9,00
Flekksteinbit over 3,0 kg, gj.snitt oppnådd	12,63	13,08	15,42	15,55	14,61	11,32	12,37	14,65	14,82	12,37
Gråsteinbit over 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	10,67	11,13	11,56	10,82	10,83	9,55	9,00	10,00	9,58	9,07

*) Vektgrensen for kvitlaks var 400 g til og med sesongen 2007. Fra og med sesongen 2010 ble den minste vektclassen for kvitlaks splittet i under 220 gram og 220-300 gram

**) Fra 13. desember 2012 ble det opprettet en egen vektclassen for store breiflabb-haler over 4,0 kg. Fra samme dato ble størrelsen over 1,0 kg endret til breiflabb-haler 1,0-4,0 kg. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning mellom de ulike år

Tabell 51: Kvantums- og verdiutvikling for kongekrabbe 2004–2013 (tonn og millioner kroner)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum	1.466	1.571	1.733	1.627	5.245	6.112	1.931	1.785	1.436	1.324
Verdi	100	100	119	98	142	155	89	154	118	81

på blad A i fiskermanntallet, ble kvotene satt til 1 tonn lytefri hannkrabbe. Fartøy kunne fange og lande inntil 9 % skadede hannkrabber og 5 % hokrabber, beregnet av fartøyet fangst av lytefri hannkrabbe pr. uke.

Ved fiske med bunngarn eller -line med fartøy registrert i merkeregisteret, var det i 2013 adgang til å ha inntil 1 % bifangst av kongekrabbe i de enkelte fangster og ved landing. Dette var en nedgang fra tidligere inntil 5 %. Nedgangen fikk betydning for hvor mye kongekrabbe som totalt ble landet i 2013.

Pris

Prisdrøftelsene med Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL), for sesongen 2013/2014, ble gjennomført en uke etter fangststart. For sesongen 2013/2014 ble det ikke gjort endringer i størrelsesklassene. I drøftelsene kom partene ikke til enighet om pris, og Norges Råfisklag fastsatte minsteprisene.

Fisket

Fra norske fartøy som deltok i det kvotebelagte fisket ble det fra 1. august til 31. desember 2013 landet 846 tonn utilvirket fersk kongekrabbe. På grunn av at flere kjøpere i starten av sesongen ikke ville kjøpe kongekrabbe, men vente på at kvaliteten skulle bli bedre, var det flere fiskere som ikke fikk levert så mye som de ønsket i august. Av diagram 20 ser man at det ble landet et betydelig mindre kvantum kongekrabbe i august 2013 enn i august 2012, mens det ilandførte kvantumet i september 2013 er større enn september 2012. I hele beretningsåret ble det landet 983 tonn utilvirket fersk kvotebelagt kongekrabbe til en verdi av kr 68 millioner. I dette kvantumet inngår et kvantum på 137 tonn som er en del av det kvotebelagte fisket for 2012/2013 der fangstperioden varte ut juli 2013. Det ble

registrert landinger fra 520 fartøy i det kvotebelagte fisket i hele 2013.

Kongekrabbefisket utenfor det kvotebelagte området

I fisket utenfor det kvotebelagte området ble det i 2013 landet til sammen 330 tonn kongekrabbe, mot tilsvarende tall i 2012 på 284 tonn. Verdien av fisket i 2013 var kr 13 millioner, mot tilsvarende tall i 2012 på kr 18 millioner. I det frie fisket utenfor det kvotebelagte området ble det registrert landinger fra 196 fartøy i 2013.

Tabell 52: Gjennomsnittlig oppnådd pris for kongekrabbe utenfor det kvotebelagte fisket 2009–2013 (kroner pr. kg)

Art	2009	2010	2011	2012	2013
Kongekrabbe	19,45	26,26	54,15	62,55	40,29

Tabell 53: Minsteprisutvikling for kongekrabbe landet under det kvotebelagte fisket og i det frie fisket sesongene 2012–2013 (kroner pr. kg)

Art	2012	2013
Hannkrabbe over 3,2 kg	86,-	82,-
Hannkrabbe 2,2-3,2 kg	67,-	63,-
Hannkrabbe 1,6-2,2 kg	40,-	38,-
Hannkrabbe 0,8-1,6 kg (kun i uregulert fiske)	20,-	20,-
Hokrabbe over 0,8 kg (over minstemål i regulert fiske)	30,-	38,-
Skadd hannkrabbe over 3,2 kg	41,-	27,-
Skadd hannkrabbe 2,2-3,2 kg	30,-	21,-
Skadd hannkrabbe 1,6-2,2 kg	23,-	12,-
Skadd hannkrabbe 0,8-1,6 kg	13,-	20,-
Krabbe hann og ho under 0,8 kg (kun i uregulert fiske):	Fri prisdannelse	Fri prisdannelse

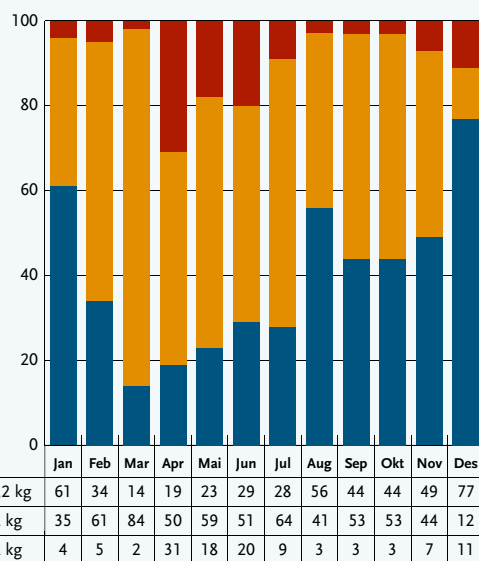

Diagram 18: Størrelsessammensetning for kongekrabbe, hann, i det kvotebelagte fisket 2013 (prosent)

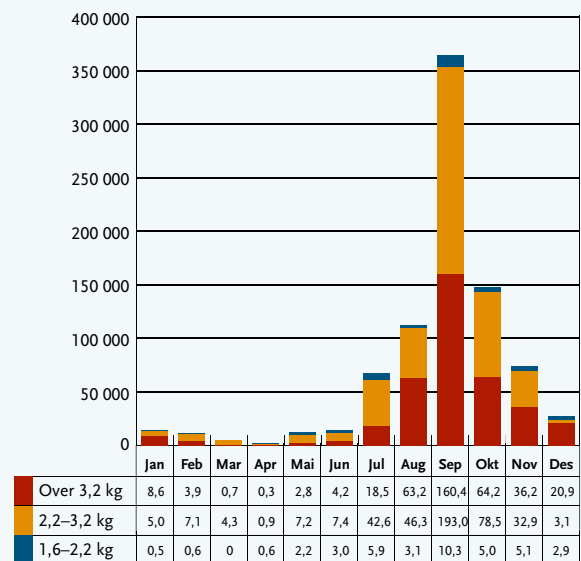

Diagram 19: Fangst pr. måned etter størrelse på krabben i det kvotebelagte fisket 2013 (kg)

Markedet for kongekrabbe

Gjennomsnittsprisen ved eksport av fryst kongekrabbe falt fra kr 179,25 pr. kg i 2012 til kr 164,03 pr. kg i 2013. Eksportert volum holdt seg uforandret fra året før med totalt 629 tonn fryst kongekrabbe. Japan falt nesten helt bort som marked, men en tilsvarende positiv utvikling for USA veide opp for det tapte volumet til Japan. Eksporten av levende krabbe hadde en svært positiv utvikling hvor volumet økte fra 117 tonn i 2012 til hele 331 tonn i 2013.

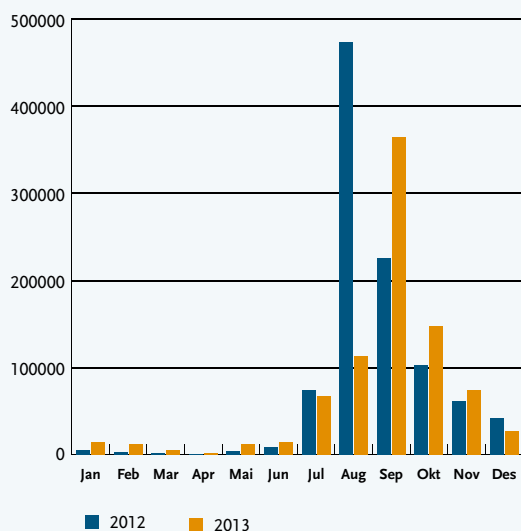

Diagram 20: Fangst pr. måned i det kvotebelagte fisket 2012 og 2013 (kg)

Sør-Korea sto for nesten hele volumveksten med økning fra 7 tonn til 221 tonn på kun ett år.

Tilførslene av kongekrabbe fra Russland hadde en uventet stor økning vinteren 2012/2013 og prisnivået i den internasjonale handelen med fryst kongekrabbe viste et fall i størrelsesorden 20 % for de viktigste størrelsene. Denne situasjonen holdt seg fram mot oppstarten av det norske kvoteregulerte fisket. Dette selv om importstatistikk for Japan og USA i løpet av sommermånedene indikerte at markedet var i ferd med å snu i en positiv retning med reduserte tilførsler fra Russland. Denne markedssituasjonen er mye av forklaringen til den endrede markedsfordelingen for norsk kongekrabbe, med sterk økning for levende til Sør-Korea, økning for fryst til USA og bortfall av Japan som viktig marked. Det er grunn til å berømme de eksportselskapene som har bidratt til å utvikle den totale verdiskapingen gjennom eksport av levende krabbe.

Taskekrabbe (*Cancer pagurus*)

Taskekrabbefisket i Råfisklagets distrikt foregår fra Averøy på Nordmøre i sør til Vesterålen i nord. Taskekrabbefisket hadde en positiv økning i kvantum på 4 prosent fra 3.379 tonn i 2012 til 3.517 tonn mot 3.379 tonn i 2013.

Verdien i 2013 endte på kr 32 millioner, mot kr 30 millioner i 2012. Krabbefisket er fortsatt et fritt fiske uten reguleringer. Salget gikk meget bra både innenlands og på eksport, og etterspørselen etter ferske og frysede

Tabell 54: Gjennomsnittlig oppnådd pris for fryst kongekrabbe fra det regulerte fisket og eksportpris 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Råvarepris	63,19	58,30	49,42	51,34	34,00	35,19	62,65	93,14	86,23	68,87
Eksportpris	132,92	130,29	124,80	113,51	103,56	101,27	119,09	186,54	179,25	164,03

Tabell 55: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe 2004–2013 (tonn og millioner kroner)

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum	4.034	4.473	5.083	7.024	4.383	3.704	4.438	3.884	3.379	3.517
Verdi	30	33	39	56	33	28	34	32	30	32

Tabell 56: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe fordelt på de viktigste fangstområder 2009–2013 (tonn og tusen kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Vesterålen				87	99				764	871
Salten/Lofoten	629	428	493	429	377	4.690	3.152	3.988	3.779	3.351
Helgeland	979	1.320	1.042	789	940	7.058	9.864	8.517	6.783	8.300
Nord-Trøndelag	81	279	191	328	197	578	2.059	1.544	2.938	1.758
Sør-Trøndelag	1.732	2.143	1.849	1.469	1.581	13.371	16.613	15.473	13.287	14.636
Nordmøre	283	268	307	276	323	2.111	2.023	2.520	2.361	2.903

krabbeprodukter var større enn tilgangen på råstoff. Det er derfor en betydelig optimisme i taskekrabbenæringen og det forventes en økning både i kvantum og deltakelse neste år.

Av tabell 55 på side 63 fremkommer landet kvantum og verdi av taskekrabbe. Tabell 56 på samme side viser utvikling pr. område. Sør-Trøndelag er den regionen hvor det fiskes mest krabbe med 1.581 tonn, tett fulgt av Helgeland/Salten med 1.317 tonn. På Nordmøre ble det landet 323 tonn og i Nord-Trøndelag 197 tonn. Lofoten/Vesterålen bidro kun med 99 tonn i 2013, men det ventes at fangsten i denne regionen allerede i 2014 vil bli vesentlig høyere.

Hovedsesongen begynner i uke 22/23 og varer til nyttår. De beste månedene er vanligvis august og september. I september var fangsten oppe i hele 785 tonn krabbe. 210 båter deltok i taskekrabbefisket i 2013. Deltakelsen har vært forholdsvis stabil de 5 siste årene. Antall krabbe-kjøpere har også vært stabilt de siste årene. I 2013 var det totalt 8 kjøpere som kjøpte taskekrabbe. I tillegg var 22 mottaksstasjoner i aktivitet. Den største kjøperen ligger i Sør-Trøndelag og tar imot 70 % av all taskekrabbe som blir omsatt i Råfisklagets distrikt.

Produksjonen av taskekrabbe er sentralisert. Dette gjør krabbenæringen svært avhengig av føringsmidler. I 2013-sesongen gikk det med kr 2,4 millioner til føring av taskekrabbe. Den opprinnelige føringspotten var på kr 2 millioner, resterende ble dekt opp av egenandeler fra fiskerne med 25 øre pr. kg.

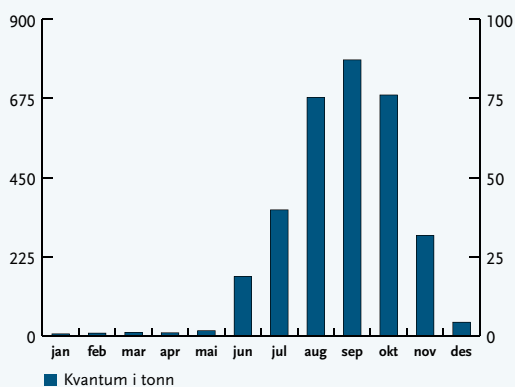

Diagram 21: Omsetning av taskekrabbe pr. måned 2013 (tonn)

I 2013 var minsteprisen på taskekrabbe kr 9,00 pr. kg, en økning på 40 øre fra sesongen 2012. Minsteprisen for sesongen 2014 er fastsatt til kr 10,00 pr. kg.

Innenlandsmarkedet er i vekst, og omsetningen har vært god. Eksporten av frysede og ferske produkter av taskekrabbe endte på totalt 742 tonn, mot 676 tonn i 2012. Frysede krabbeprodukter utgjorde på 690 tonn og ferske på 52 tonn. Gjennomsnittsprisen for frysede produkter økte med kr 8,09 (19 %) fra kr 42,11 til kr 50,20. For ferske produkter hadde man en prisøkning fra kr 51,25 i 2012 til kr 57,00 pr. kg i 2013, en økning på kr 5,75 pr. kg (11 %).

Vågekval (*Balaenoptera acutorostrata*)

I 2013 var det 17 fartøy som deltok i fangsten. Norske fartøy kunne fange til sammen 1.286 vågekval. Det var fri fangst innenfor totalkvota. Fangstperioden var satt fra og med 1. april til og med 31. august. Perioden ble senere forlenget til 15. september og deretter til 30. september.

Regulering av fangst

Råfisklaget bestemte at fangsten skulle reguleres etter samme prinsipper som årene før, med fartøyskvoter basert på fartøylengde og anledning til sjølproduksjon.

Oppgaveplikt

På tross av innføring av elektronisk fangstdagbok i 2013, ble man enige med Småkvalfangerlaget om at ordningen med regelmessig innmelding av fangsten til Norges Råfisklag skulle opprettholdes.

Fangst

Det ble fanget til sammen 590 vågekval, som fordelte seg slik på fangstfelt:

- 291 vågekval i IWC-områdene Vestfjorden/Norskerekysten (EW) og Nordsjøen (EN)
- 299 vågekval i IWC-området Barentshavet (ES)

For å få fangsten tidligst mulig i gang, ble det bestemt at vågekval levert til og med 3. juni skulle holdes utenom fartøyskvotene. Dette resulterte i at flere fartøy kom tidlig i gang med fangsten i 2013. Det ble i denne tidlige perioden fanget og levert tilsammen 105 tonn kvalkjøtt.

De første fartøyene hadde utseiling i uke 16, mens de

Tabell 57: Minsteprisutvikling for taskekrabbe 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hunkrabbe minst 13 cm til konsum	7,50	7,65	8,00	8,35	7,80	7,80	7,50	8,10	8,60	9,00
Hankrabbe minst 13 cm til konsum	7,00	7,00	7,35	7,65	7,25	7,25	7,50	8,10	8,60	9,00

Tabell 58: Gjennomsnittlig oppnådd pris for taskekrabbe 2004–2013 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Taskekrabbe over 13 cm	7,47	7,46	7,69	7,94	7,42	7,51	7,60	8,26	8,85	9,26

første kvalene ble tatt i uke 17. Det var en viss økning utover med en topp i uke 22 og uke 25 hvor det ble tatt 101 kval i hver av ukene. Den tidlige fangststarten gjorde at det ble en bra uttelling de første ukene. Ved utgangen av uke 18 var det tatt 19 dyr, mens det til samme tid i 2012 var tatt 6 dyr. Det ble også observert flere dyr i 2013 enn i 2012.

Fangst av vågekval fordelt pr. måned

År	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Total
2013	14	183	240	93	58	2	590
2012	3	115	259	51	36	1	465

Minstepris

Kvalkjøtt til konsum i perioden 1.5. til 3.6.2013 kr 35,00 pr. kg, etter 4.6 kr 33,50 pr. kg. For å gi rom for utvikling av markeder for kvalspekk og finner, ble prisen for disse produktene satt så lavt som kr 0,01 pr. kg.

Omsetning

Seks fartøy inngikk skriftlige leveringsavtaler med kjøpere, mens andre hadde en muntlig avtale. Sju fartøy overtok og produserte egen fangst. To av disse leverte utenom Norges Råfisklags omsetningsområde. 41 kval ble

Tabell 59: Kvantums- og verdiutvikling for vågekvalkjøtt og –spekk/finner 2004–2013

Norges Råfisklag	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum kjøtt (tonn)	615	743	620	622	557	474	530	549	523	713
Kvantum spekk (tonn)	0	0	9	0	0	0	0	0	0	8,5
Sum kvantum (tonn)	615	743	629	622	557	474	530	549	523	721,5
Verdi kjøtt (tusen kr)	18.117	21.604	18.787	19.790	17.545	15.312	17.051	17.562	17.803	24.700
Verdi spekk (tusen kr)	0	0	45	0	3	0	0	0	0	6,7
Sum verdi (tusen kr)	18.117	21.604	18.832	19.790	17.548	15.312	17.051	17.562	17.803	24.707
Landinger Norges Råfisklag (stk)	483	573	495	499	445	396	397	453	387	523

Tabell 60: Minsteprisutvikling for kvalkjøtt sesongen 2004–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvalkjøtt til konsum	29,00	29,00	30,00 29,00*	29,50	32,00 30,00**	30,50	31,50	31,50	32,00	35,00 33,50

*) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2006 satt til kr 30,00 t.o.m. 7. mai og kr 29,00 f.o.m. 8. mai og ut sesongen.

***) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2008 satt til kr 32,00 t.o.m. 1. juli og kr 30,00 f.o.m. 2. juli og ut sesongen.

****) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2013 satt til kr 35,00 t.o.m. 3. juni og kr 33,50 f.o.m. 4. juni og ut sesongen.

Tabell 61: Nasjonale tall for fangst og omsetning av vågekvalkjøtt og –spekk/finner 2004–2013

Norge totalt:	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nasjonal kvote (stk)	670	796	1.052	1.052	1.052	885	1.286	1.286	1.286	1.286
Nasjonal fangst (stk)	543	639	545	593	535	483	468	533	465	590
Fartøy i fangst (stk)	34	32	28	29	28	21	18	19	18	17
Kvantum kjøtt (tonn)	704	834	690	763	698	599	632	642	589	794
Gjennomsnittspris kjøtt pr. kg	29,41	29,05	30,11	31,60	32,06	32,38	32,06	31,94	33,83	34,57
Kvantum spekk (tonn)	0	0	9	0	0,238	0	0	0	0	8,5
Gjennomsnittspris spekk pr. kg (kr)	0	0	5,00	0	13,05	0	0	0	0	0,79
Av forannevnte kvantum kjøtt ble det omsatt gjennom Norges Råfisklag (tonn)	615	743	620	622	557	474	530	549	523	713

Tabell 62: Omsatt kvantum av sjølproduksjon av tørrfisk 2009–2013 (tonn tørr vekt og kroner for tørrfisk)

Kvantum og pris	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum torsk	314	421	176	137	146
Gjennomsnittspris torsk pr. kg	60,26	63,74	91,30	90,25	62,37
Kvantum sei	38	52	38	43	37
Gjennomsnittspris sei pr. kg	36,50	37,23	54,17	53,55	39,85
Kvantum annen fisk	15	23	15	16	12
Gjennomsnittspris annen fisk pr. kg	29,84	37,27	54,28	53,13	48,24

Foto: Hugo Løhre

levert i Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgs lag og 14 ble levert i Vest Norges Fiskesalgs lag.

Også i 2013 ble det landet kvalkjøtt i Råfisklagets distrikt som ble ført med bil til annet fiskesalgs lag for produksjon. Dette utgjorde tre leveringer på omlag 75 tonn, som ble tatt på land ved Hammerfest Fryseterminnal AS. I slike tilfeller er Mattilsynet involvert og gir godkjenning.

I Råfisklagets distrikt ble det i 2013 omsatt 713 tonn kvalkjøtt til en førstehåndsverdi på 24,7 millioner kroner. Gjennomsnittsprisen ble kr 34,57 pr. kg. Omsetningen i andre salgslag utgjorde 80 tonn til en førstehåndsverdi på kr 2,7 millioner, gjennomsnittspris kr 32,00 pr. kg.

Høyeste oppnådde pris til fanger på auksjon ble kr 45,00 pr. kg.

Merkevareforeningen Norsk Hval

Merkevareforeningen Norsk Hval, er i 2013 kommet langt med å utvikle kvalkjøtt som en merkevare. Flere fartøy og kjøpere har meldt seg inn i foreninga. Medlemsavgiften

trekkes inn av Norges Råfisklag. Råfisklaget har bistått med finansiering av oppstarten av merkevareforeningen.

Sjølproduksjon av tørrfisk

Det var en økning i produksjonen av tørrfisk i 2013. Årsaken til dette var at det ble vanskeligere med avsetningen for den minste flåten på slutten av sesongen, og mange måtte ty til henging for å kunne fortsette fisket.

Omsetningen av sjølprodusert tørrfisk gikk tregt gjennom siste halvdel av 2013. Totalt omsatt kvantum sjølprodusert tørrfisk endte på 195 tonn, noe som er en nedgang på 5 tonn fra 2012. Årsaken til dette var at det var produsert mer tørrfisk hos både produsenter og sjølprodusenter enn det markedet kunne ta unna. Ved årsskiftet ble det beregnet at det lå rundt 110 tonn sjølprodusert tørrfisk på lager.

Minsteprisen for all sjølprodusert tørrfisk ble i hovedsak redusert i forhold til 2012. For de to største størrelsene av prima/sekunda kvalitet torsk, ble prisene redusert med kr 10 til henholdsvis kr 85 og kr 75 pr. kg. For den

minstestørrelsen av denne sorteringen ble prisen redusert med kr 12 til kr 65 pr. kg. For de to sorteringene av torsk rund afrika ble prisene redusert med kr 12 til henholdsvis kr 64 og kr 50 pr. kg. Prisene på torsk splitt afrika og frostskaadet ble videreført på 2012 nivå. For sei rund- og splitt afrika ble det en nedgang i minstepris på kr 3 og kr 1 til kr 45 og kr 33 pr. kg. For andre arter var det ingen endring i minsteprisene. Gjennomsnittsprisen for sjølprodusert tørket torsk gikk ned med nesten kr 28 pr. kg fra 2012 til 2013, fra kr 90,25 pr. kg til 62,37 pr. kg.

Antall yrkes- og fritidsfiskere som var registrert som sjøtilvirkere var 693 i 2009, 381 i 2010, 221 i 2011, 237 i 2012 og 248 i 2013.

Kontrollordninger

I 2013 har salgslagets kontrollplikt og kontrollansvar vært nedfelt i Råfisklovens § 7, Havressurslovas § 48, forskrift om salgslagenes kontrollplikt og Norges Råfisklags egne forretningsregler. Kontrollen omfatter henholdsvis innkjøps-/salgskontroll hos registrerte kjøpere i Råfisklagets distrikt, kvote-/bifangstkontroll samt kontroll med salgslagets egne bestemmelser.

I beretningsåret utgjorde avdelingen 7 årsverk. Det benyttes også personellressurser fra IT og økonomiavdelingen til blant annet kvotekontroll. I tillegg til dette brukes det personellressurser ved regionkontorene til bla informasjon til næringsaktørene. Totalt ble det benyttet ca. 8,5 årsverk tilknyttet kontrollavdelingen i 2013.

Avdeling for ressurs og miljø

Viktige oppgaver for avdelingen er vanlig ressurskontroll, veiledning og kvalitetsfremmende tiltak. Avdelingen har også ansvaret for gjennomføringen av kvotekontroll for alle fartøy registrert i Råfisklagets distrikt.

Ved gjennomføring av ressurskontrollen er Råfisklagets kontrollører fysisk til stede under landing av fisk. Her blir alle rutiner ved mottak av fisk kontrollert og det påses at kjøp/salg blir utført iht. gjeldende bestemmelser.

Avdelingen arbeider mye med forskjellige prosjekter for bedring av kvaliteten på fisk og fiskevarer som omsettes i lagets distrikt. Avdelingen tilbyr også tjenester i form av tineprøver av ombordfryste reker og ombordfryst fisk, sistnevnte etter avtale med Råfisklagets auksjonsavdeling.

Beretningsperioden

I beretningsperioden har avdelingen hatt et nært og godt samarbeid med flere andre kontrollinstanser. Vi har faste samarbeidskontroller med Fiskeridirektoratet, Kystvakten og Justervesenet, og har felles utveksling av nødvendig informasjon for å kunne utføre kontrollvirksomheten på en best mulig måte.

I ressurskontrollen brukes systemet for strategisk risikovurdering. Dette blir gjort i samarbeid med Fiskeridirektoratet og baseres på felles prinsipper. Gjennom dette

Tabell 63: Kontrollomfang 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Seddelkontroll	146	120	106	99
Mottakskontroll	247	161	227	406
Vektkontroll	145	131	169	146
Fullkontroll	144	126	96	30
Fangstkontroll	–	–	3	17
Sum	682	538	601	698

systemet er det utarbeidet en felles nasjonal plan for strategisk risikovurdering av ressurskontrollen.

Ved gjennomføring av ressurskontroll følger kontrollørene de vanlige fiskeriene fra nord til sør. Et viktig fokus har vært rett bruk av sluttседdel både med hensyn til krav til utfylling og innsending, men også at det er korrekte opplysninger på seddelen.

I 2013 har det vært det at høyt fokus på kontroll og bruk av omregningsfaktorer ved omsetning av fisk. Problemet for næringsaktørene er at mellom 80 og 90 % av kystfanget fisk landes rund og at ca. 22 % av landet fisk omsettes rund. Manglende samsvar mellom biologisk og offentlig faktor har vært en kontrollutfordring.

Avdelingen har i beretningsåret tatt i bruk en ny kvotekontroll for den konvensjonelle flåten, det vil si at kvotekontrollen gjøres før den enkelte avregning, ukentlig. Det arbeides videre med å få alle typer kvotekontroll og fredningsbestemmelser inn i den nye ordningen.

I beretningsåret har vi fortsatt arbeidet med kvalitetsfremmende tiltak i næringen. Arbeidet med Skrei-patroljen, kontroll av merkevaren Varanger, kontroll av merkevaren Norsk kval, kursing av næringsaktører, etc. har vært videreført i 2013. Vi har i beretningsåret også hatt et godt samarbeid med Mattilsynet.

Styrets markedsmidler

Styret setter årlig av bevilgninger til markedstiltak. Markedsbevilgningene håndteres administrativt, men styrets arbeidsutvalg bidrar til overordnede prioriteringer og får referert bevilgninger og avslag. Bevilgningene brukes til markedsføring, kvalitetstiltak og produktutvikling med sikte på å fremme salget og øke verdien av produkter av arter som Råfisklaget har omsetningsretten til.

Innretningen for midlene har vært stabil over noen år. Råfisklaget ønsker å prioritere prosjekter som fokuserer på minimum én av de følgende: Kvalitetsarbeid, tiltak innenfor innenlandsomsetningen som også bidrar til fiskerinæringas omdømme, arter som står markedsmessig svakt, verdikjedeprosjekter, regionale matsatsinger, mat og reiseliv, bærekraftig forvaltning med sporing av ferskhet og dokumentasjon av lovlig fanget fisk, samt merkevarebygging for sjømatprodukter med lansering av nye produkter og ny design. Med disse forutsetningene i bunn kan laget bidra til:

Foto: Charles A. Aas

- Markedsprosjekter sammen med sjømatleverandører i forbrukermarkedet.
- Utvikling av nye markeder.
- Markedsreiser med verdikjedeperspektiv.
- Prosjekter med fokus på regional mat og reiseliv.
- Profilering av sjømat på arrangementer rettet mot ungdom.

I 2013 ble det gjennomført et ekstra markedsløft for torsk med bakgrunn i de økte kvotene. Etter initiativ fra Norges Råfisklag ble Fiskeri- og kystdepartementet, Sunnmøre og Romsdals fiskesalslag og Norges Sjømatråd med på spleiselag og ekstraordinære midlene ble investert gjennom Sjømatrådet sine aktiviteter i løpet av 2013. I tillegg til dette var Råfisklaget samarbeidspartner på en rekke aktiviteter; Et felles løft for Mat fra Troms gjennom Matstrategi for Troms, profilering av hvalkjøtt gjennom Merkevareforeningen for hval og profilering av tørrfisk som restaurantmat. Råfisklaget bidro også til merkevarebygging gjennom Lofotprodukt sin Hold i torskens kampanje. Det ble gitt støtte til kompetansehevende og kontaktskapende reiser med verdikjedeperspektiv for blant annet fiskere, fiskehandlere og kokker. Råfisklaget bidro til sjømatfokus under Buktafestivalen og med begrenset råvarestøtte til en rekke festivaler. Råfisklaget har gjennom støtte bidratt til at Skreifestivalen på Myre har kunnet

bygge seg opp som en viktig arena for å vise frem fersk skrei og kvalitetsmerket SKREI.

Råfisklagets medvirkning gjennom styrets markedsmidler bidrar til et nært samarbeid med bedrifter og organisasjoner i næringen. På svært mange områder har alle aktørene i verdikjeden felles visjoner og mål. Det er viktig for Råfisklaget å arbeide med markedsprosjekter og vise ansvar for hele verdikjeden. Det totalbeløp som bevilges hvert år, er beskjedent i den store sammenhengen, men kan ha stor betydning for gjennomføringen av enkeltprosjekter. I tillegg er virksomheten med på å sette fokus på markedsarbeid, og det bidrar til markedskunnskap internt i salgslaget.

Økonomi

Oppgjør gjennom laget

Det har i 2013 vært foretatt oppgjør for fangster til en verdi av om lag 5,4 milliarder kroner til norske fiskere som har levert fangst i Norges Råfisklags distrikt. Totalt ble det foretatt ca. 147 tusen oppgjør.

Med innsendte sluttседler som grunnlag, garanterer Norges Råfisklag oppgjør for alle leveranser fra norske fiskere. Oppgjørstiden til fisker er 15 dager etter at fangsten er levert. Dette bidrar til å sikre fiskernes økonomi og likviditet, og sikrer like leveringsvilkår og oppgjørsvilkår

for alle. Oppgjørsordning bidrar også til like konkurransevilkår og betingelser for industrien.

Den etablerte statlige garantirammen ble videreført inn i 2013 med en ramme på 280 millioner og med opprettholdelse av kredittiden for industriens råstoffkjøp på 28 dager. Den statlige garantirammen var planlagt avvirket i løpet av 2013, men på slutten av året ble det bestemt fra Fiskeri- og kystdepartementet at ordningen skulle videreføres også i 2014 med samme ramme.

Oppgjørsordningen for fiskerne har høy prioritet i Norges Råfisklag. Det satses store ressurser på å opprettholde nøyaktighet, punktlighet og service for fiskerne gjennom denne rutinen. Oppgjørsordningen er en unik tjeneste. Kommer fiskekjøperen i økonomiske vanskeligheter, unngår fiskerne gjennom oppgjørsordningen risikoen for å bli påført et økonomisk tap. Dette viser hvilket økonomisk sikkerhetssystem fiskerne har gjennom Norges Råfisklag. Sammen med Råfisklagskortet er denne tjenesten i dag det beste og mest fleksible oppgjørssystemet for norske fiskere.

I rutinen for oppgjør tilbys det betalingsformidling der fisker selv kan bestemme at oppgjøret skal fordeles til ulike kontoer og betalingsmottakere. Fiskere kan inngå avtaler med leverandører av redskap, bunkers, proviant, etc., om at betaling kan foretas ved trekk i oppgjøret fra Råfisklaget. Det må da utstedes en transporterklæring som hentes fra Råfisklagets web-sider. Denne sendes inn til Råfisklaget som gjennomfører trekkene. Dette gir fiskeren større kredittmulighet i driftssituasjonen.

Råfisklagskortet er et nyttig tilbud innenfor Råfisklagets oppgjørsordning, og det er utviklet en funksjon som gir fiskerne adgang til fangstens verdi tidligere. Straks slutteddelen er registrert og godkjent hos Råfisklaget utløses det automatisk en kredittamme på fiskers konto tilsvarende oppgjøret. Denne rammen kan disponeres fram til oppgjøret overføres til konto 15 dager etter sluttседдeldato. Ved bruk av denne løsningen må fiskeren betale renter for de dagene kreditten benyttes, men det er likevel et godt og rimelig tilbud. Dette tilbudet gir fiskeren mulighet til å disponere fangstens verdi kort tid etter at fangsten er levert!

Råfisklaget utvikler stadig elektroniske løsninger for effektivt å kunne håndtere den stadig økende informasjonsmengden, og ikke minst det økende krav til kvalitet, sikkerhet, hurtighet og service. Et effektivt transaksjonssystem gir fordeler både for fiskere, kjøpere og forvaltningen, og vil gi råfisklaget gevinst i form av sikrere og raskere oversikt over omsetningen. Videre vil denne utviklingen kunne forbedre oppgjørsordningen og skape en teknologisk plattform for nye tjenester til nytte for fiskerne og fiskerinæringen.

Det elektronisk systemet for innsending av sluttседдler - «Seddel-på-sekundet» - som ble satt i gang i 2012, fungerer meget godt. Gjennom dette systemet blir sluttседдelen registrert, kontrollert og innsendt i sann tid direkte fra

kaikanten og umiddelbart etter at leveransen har funnet sted. Dette gir raskere oppdatering av informasjonen om fangsten i leveringsøyeblikket, og som følge av dette, legge til rette for bedre kontroll med utestående og garantier, raskere oppdatering av kvoteopplysninger og sikrere transaksjonshåndtering.

Eiendomsdrift

Gjennom sitt heleide datterselskap Fiskernes Hus AS eies og forvaltes sentrale eiendommer i Tromsø og Svolvær. I Tromsø eies bygningene Sjøgata 41/43, Stortorget 2 og Sjøgata 39, som fremstår som et samlet kvartal på ca.7.000 kvm. Lokalene leies ut til en rekke virksomheter, og der også Råfisklaget har sitt hovedkontor.

I Svolvær eies bygget Fiskergata 22 på ca. 4.500 kvm. Leietakere er i stor grad offentlig virksomhet, og Råfisklagets regionkontor har sine lokaler der. Bygningen framstår som et moderne, stilrent bygg som legges merke til i sentrum av Svolvær.

Fiskernes Hus AS ønsker å være en langsiktig og seriøs eiendomsforvalter. Eiendommene forvaltes godt, og kontinuerlig vedlikehold gjør at bygningene fremstår som attraktive, moderne og konkurransedyktige på markedet. I 2013 har eiendommene vært 100 % utleid og leverte også i 2013 et solid overskudd.

Fiskernes Hus AS økte i 2013 sin eierandel i eiendoms-selskapet Stortorget 1 fra 34 % til 40 %. Selskapet Stortorget 1 AS startet i 2013 oppføringen av et nytt bygg på tomten til Samvirkegården som er et av de mest sentrale og attraktive områdene i Tromsø sentrum. Nybygget vil inneholde kontorlokaler, matbutikker og formidlingsområde for kysten og kystens næringsliv. Bygget, som får navnet «Kystens Hus», er planlagt ferdig sommeren 2015.

Etter planen vil Kystens Hus framstå som en et nasjonalt kyst- og sjømatcenter der leietakerne i hovedsak er sentrale aktører på kysten i tillegg til et opplevelses- og formidlingsområde som Stiftelsen Kystens Hus har fått offentlige midler for å realisere.

Når Kystens Hus er ferdig vil Norges Råfisklag flytte sine kontorlokaler dit. I løpet av 2014 vil det settes i gang vurderinger i forhold til fremtidig eierskap i de eiendommene Råfisklaget i dag besitter i Tromsø.

Kapitalforvaltning

Styret har godkjent Råfisklagets strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen der det er definert hvilke rammer og risiko porteføljen skal følge. Et mål for forvaltningen er å oppnå god avkastning gjennom moderat risiko. Dette oppnås ved å sette sammen porteføljen i ulike aktivaklasser med stor spredning av risiko.

Den aktive kapitalforvaltningen foretas av tre eksterne forvaltere i tillegg til egen forvaltning av en mindre andel av porteføljen. Alle forvalterne følger samme retningslinjer, og resultatene blir kontinuerlig sammenlignet.

Dersom en forvalter oppnår svakere resultater over tid, vil denne kunne bli skiftet ut med annen forvalter.

Til hvert styremøte fremlegges rapport om kapitalforvaltningen med oversikt over resultat og rammer, samtidig som det gis en vurdering av utsiktene fremover på finansmarkedet.

Europakontoret

Styret godkjente i 2010 forslag til samarbeidsavtale med Nord-Norges Europakontor i Brussel, og i januar 2011 ble det inngått en 3-årig avtale som partner ved kontoret. Kontoret eies av de tre nordlige fylkeskommunene, og har som oppgave å styrke kompetansen innenfor de politiske prosesser i EU, innhente informasjon, formidle informasjon og legge til rette for møter og arrangementer. Interessen for Råfisklaget er først og fremst å få kjennskap til fiskeripolitiske forhold som kan ha konsekvenser for norsk fiskerinæring samt bringe inn kunnskap om våre rammebetingelser og forvaltningsmessige forhold.

Gjennom Europakontoret får Råfisklaget ukentlige oppdateringer om saker som diskuteres i EU med relasjon til fiskeriene.

Informasjonsteknologi

Råfisklaget har i 2013 gjort betydelige oppgraderinger av basisteknologi sammen med vår tekniske partner Atea AS i Tromsø. Dette gjør at våre tjenester er tilgjengelige fra et stabilt, sikkert og effektivt datasenter bestående av moderne maskin- og programvare. Vi har også videreutviklet våre tjenester. Fra 2013 vil vi spesielt nevne:

Seddel på sekundet og Webseddel

Disse to sentrale tjenestene er videreutviklet i løpet av året og omfatter nå innsamling og validering av nesten alle slutt- og landingsedler. Gammel løsning er tatt ut av drift.

Ressurskontroll

Vi har videreutviklet vår tekniske løsning knyttet til ressurskontroll. Dette betyr at vi med begrensede personressurser kan utføre denne svært omfattende oppgaven med riktighet og innen rimelig tid etter fangstaktiviteten.

Enklere analyse av oppdaterte seddeldata

Sammen med Serit IT Partner har vi utviklet et effektivt analysesystem for oppdaterte seddeldata. Løsningen består av et eget datavarehus designet for analyse og bruk av moderne standard verktøy for utdrag og presentasjon av data.

Råfisklagskortet

Råfisklagskortet er et internasjonalt betalingskort som gjennom en moderne og avansert funksjonalitet og flere gode rabattavtaler, gjør at Råfisklaget kan tilby fiskerne et komplett oppgjørstilbud.

Råfisklagskortet har flere gode rabattavtaler. Samarbeidspartnere til kortet er Danske Bank, Telenor, Telehuset, Statoil Norge og Norsk Folkehjelp.

Når sluttседdel er innsendt fra kjøper, utløses automatisk en kreditt på Råfisklagskontoen tilsvarende utbetalingsbeløpet. Denne kreditt kan fisker disponere mot en rentegodtgjørelse. Fisker vil dermed ha verdien på sluttседdelen disponibel allerede påfølgende virkedag etter leveranse, 14 dager før endelig oppgjør finner sted.

Rentenivået på Råfisklagskontoene var ved utgangen av året 1,25 %. Samlet saldo på alle Råfisklagskontoene var kr 242 millioner pr. 31.12.2013. Antall konti var 2.218. En del konti ble avsluttet som følge av at innehaverne gikk over i andre yrker, ble pensjonerte eller hadde relasjoner i andre banker hvor de pliktet å få oppgjøret inn til denne banken.

Valg og oppnevninger til tillitsverv

I henhold til gitte fullmakter har styret i beretningsåret 2013 foretatt valg og oppnevninger til tillitsverv i selskaper og utvalg hvor Norges Råfisklag har representasjonsrett. En oversikt over Råfisklagets representasjon i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringen er satt opp bak i beretningen.

Årsmøtet 2013

Norges Råfisklags 75. årsmøte ble avholdt 29. mai 2013 på Radisson BLU Hotel i Tromsø. Årsmøtet møtte med 45 delegater fra de regionale fiskarlag i Norges Råfisklags distrikt, Norsk Sjømannsforbund, Fiskebåt og Norges Kystfiskarlag.

I tillegg deltok Norges Råfisklags styre, kontrollkomité, statens kontrollør og revisjon. Tilstede var innbudte gjester fra myndighetene, fylkesmannsembeter, fiskeriorganisasjonene og andre organisasjoner. Fra Norges Råfisklag deltok den administrative ledelse og innbudte funksjonærer.

Torsdag 30. mai var avsatt til feiring av lagets 75-års jubileum.

Utenom ordinære årsmøtesaker ble følgende sak behandlet:

Virksomhetsrapport 2012. Pris- og markedssituasjonen 2013

Innlegg ved assisterende direktør Svein Ove Haugland og avd. sjef Charles Ingebrigtsen.

Etter debatt og oppsummering ble følgende vedtak fattet:

Årsmøtet tar innledningene fra ass. dir. Svein Ove Haugland og Charles Ingebrigtsen til orientering.

I beretningsåret endte totalverdien for den norske fiskeflåten innenfor Råfisklagets omsetning på 5.771 millioner kroner noe som er den fjerde høyeste totalverdien i lagets 75-årige historie når vi korrigerer for inflasjon. Selv om dette fremstår som et godt år for norske fiskere, er situasjonen i fiskerinæringen i dag preget av det dramatiske fallet i markedsprisene for torsk utover i årets sesong.

Dette prisfallet kommer bl. a som en konsekvens av en betydelig økning av torskekvoten samtidig som en har en meget krevende økonomisk situasjon i sentrale markedsland i Europa som norsk fiskerinæring er helt avhengige av for å selge sin fisk. Den historisk høye torskekvoten representerer en stor mulighet for at Norge kan sikre sin posisjon som en ledende leverandør av torsk i mange markeder. Samtidig har årets

Program torsdag 30. mai 2013

09.00	Åpning av jubileumskonferansen • Administrerende direktør Trygve Myrvang Presentasjon av konferansier Terje Svabø
09.15	"75 år i fiskernes tjeneste" En historisk gjennomgang av Gunnar Grytås i samtale med konferansier Terje Svabø
10.00	Fiskerinæringa – morgendagens vekstnæring • Dekan Edel Elvevoll, Universitetet i Tromsø
10.30	Sjømatnæringens betydning for Norge • Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen
11.00	Er det lysning for europeisk økonomi? • Sjefsøkonom Frank Jullum, Danske Bank
11.30	Strategi for utvikling av hvitfisksektoren – salgslagets rolle • Administrerende direktør Trygve Myrvang
12.00	Lunch
13.00	Jubileumshilsninger
13.15	Sjømatmeldingen og råfisklovens rolle i framtida • Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen • Stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen (H)
14.00	Kaffepause
14.15	Paneldebatt Debattleder: Terje Svabø Deltakere: Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen Stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen (H) Stortingsrepresentant Øyvind Korsberg (FRP) Stortingsrepresentant Irene Lange Nordahl (SP) Stortingsrepresentant Steinar Reiten (KRF) Politiker Pål Farstad (V) Politiker Torgeir Knag Fylkesnes (SV)
	Paneldebatten innledes med innlegg fra Reidar Nilsen (leder Norges Fiskarlag) og Tommy Torvanger (adm. dir. Nergård AS)
16.30	Avslutning paneldebatt
17.30	Jubileumskonsert i Kulturhuset
20.00	Jubileumsmiddag Radisson BLU Hotel

I tillegg var det stand og servering av sjømat på Stortorget både 29. og 30. mai.

Foto: Thor E. Kalsaas

torskeseason synliggjort at store svingninger i kvoten fra ett år til det neste, ikke er en fordel for fiskerinæringen. Årsmøtet vil be Fiskeri- og kystdepartementet om å tilstrebe et mest mulig stabilt uttak av fisk fra et år til et annet for å sikre best mulig forutsigbarhet for hele fiskerinæringen.

Når norsk fiskerinæring i 2013 skal tilføre markedene mer enn 100 000 tonn mer torsk enn året før, synliggjøres vår store avhengighet av enkeltmarkeder. Det er neppe tvil om at markedsaktørene tilpasser seg i forhold til denne avhengigheten og det faktum at vi skal tilføre disse markedene økte volum av fisk. Med utsikter til at torsk kvoten skal forbli relativt høy i flere år fremover, mener årsmøtet at fiskerinæringen må legge vekt på å utvikle flere og høyt betalende markeder hvor vår fisk kan få en styrket posisjon. Årsmøtet vil be Fiskeri- og kystdepartementet om å øke eksportavgiften for å styrke markedsføringen av torsk fisk spesielt rettet mot nye markeder. I tillegg må det legges vekt på å fremme en fortsatt positiv utvikling i det norske markedet.

Årsmøtet viser til fallet vi har hatt i fiskeprisene, spesielt på torsk. Dagens minstepris på torsk kan ikke flåten leve med over tid. Årsmøtet ber styret ta initiativ til å få vurdert alternative omsetningsformer som kan la seg gjennomføre i praksis. Alternative omsetningsformer kan muligens også fange opp problemet med stadig lengre avstand mellom fiskemottakene og redusert mottakskapasitet langs kysten.

Årsmøtet har også registrert signalene om at det har skjedd en økning i ulovligheter i fiskeomsetningen i årets torskeseason. Dette er ikke en akseptabel utvikling. Alle kontrollinstanser, inkludert Norges Råfisklag, må settes inn for å komme ulovligheter til livs. Med bakgrunn i de ulike signalene fra sist vinter, vil årsmøtet anmode om at Fiskeri- og kystdepartementet

nedsetter en arbeidsgruppe med medlemmer fra forvaltningen, salgslagene, fiskernes faglag og fiskeindustrien for å foreslå tiltak som kan motvirke ulovlighetene i kommende sesonger. I arbeidsgruppen bør det vurderes om kontrollarbeidet er målrettet nok, og om de samlede kontrollressurser er hensiktsmessig organisert bl.a. med hensyn til prioriteringer. Arbeidsgruppen må også vurdere reglene og praktiseringen av omregningsfaktorene for rund fisk.

Årsmøtet observerer at det er en rekke negative signaler om utviklingen i kvaliteten på norsk fisk. Dette til tross for at det i flåteleddet har vært et stort fokus på kvalitet. Årsmøtet vil etterlyse at også resten av næringen fra kaikanten og frem til markedet tar det samme ansvaret. Det er med andre ord meget viktig at hele næringen tar ansvar for å sikre en best mulig kvalitet på fisken som kommer ut i markedet.

Årsmøtet ber styret arbeide for å nedjustere kjøpernes muligheter til prisreduksjon fra maksimum 40 % til maksimum 20 %. Årsmøtet vil be styret arbeide for at landet fisk som er nedklassifisert på kvalitet holdes fysisk adskilt fra annen fisk slik regelverket tilsier.

Norges Råfisklag. Endring av vedtekter

Etter debatt ble følgende enstemmig vedtatt:

Vedtektenes § 5 annet ledd endres fra å lyde:

Maksimal sammenhengende tjenestetid i hvert av vervene som medlem i styret eller kontrollkomiteen er 12 år. Tilsvarende gjelder samlet funksjonstid for vervene som styreleder og nestleder i styret, og for vervet som leder i kontrollkomiteen.

Foto: Thor E. Kalsaas

til å lyde (Endringer understreket):

Maksimal sammenhengende tjenestetid i hvert av vervene som medlem i styret eller kontrollkomiteen er 8 år. Tilsvarende gjelder samlet funksjonstid for vervene som styreleder og nestleder i styret, og for vervet som leder i kontrollkomiteen.

Vedtektenes § 12 første ledd endres fra å lyde:

Styret skal ha inntil 12 medlemmer med personlige varamedlemmer. Styret skal ha inntil 10 styremedlemmer valgt av årsmøtet. I tillegg skal styret ha det antall ansattrepresentanter samvirkeoven bestemmer. Valgene foretas skriftlig dersom det kreves.

til å lyde (Endringer understreket):

Styret skal ha inntil 12 og minimum 10 medlemmer med personlige varamedlemmer. Styret skal ha inntil 10 styremedlemmer valgt av årsmøtet. I tillegg skal styret ha det antall ansattrepresentanter samvirkeoven bestemmer. Valgene foretas skriftlig dersom det kreves.

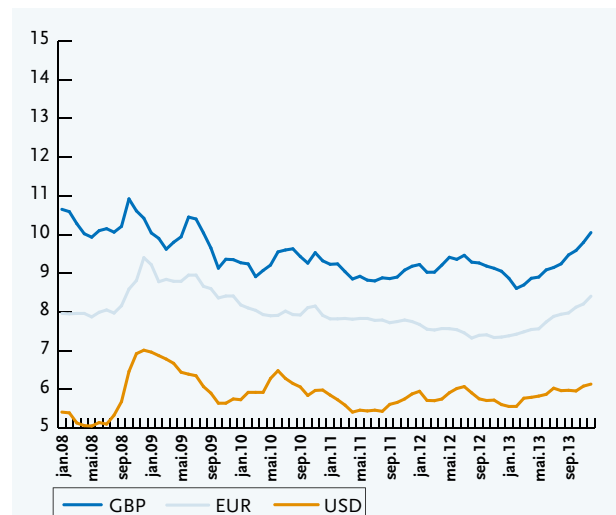

Diagram 22: Månedlige valutakurser for pund, euro og dollar mot norske kroner 2008-2013 (kilde: Norges Bank, månedsgjennomsnitt av daglige noteringer)

SOMMARØYBUEN
TROMSØ

Tabell 64: Totalomsetning Norges Råfisklags distrikt i kvantum rund vekt og verdi 2004–2013 (tonn og 1000 kr)

Varesort	2004		2005		2006		2007		2008	
	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr
Torsk	256.980	2.883.549	262.852	3.213.124	258.110	3.508.943	271.283	4.175.131	256.487	3.971.491
Hyse	59.812	368.113	61.098	436.882	66.100	597.428	79.005	749.387	71.290	554.296
Sei	109.172	382.051	101.103	423.237	137.019	625.417	111.538	554.914	101.494	482.773
Lange	5.309	61.020	3.593	34.740	4.234	45.153	4.675	46.243	4.721	42.055
Brosme	5.511	35.433	3.732	21.940	4.794	32.425	5.431	40.178	5.505	37.875
Lyr	1.529	12.913	1.452	12.978	1.769	18.010	1.474	16.610	1.233	13.344
Bleike	10	58	11	62	17	93	12	71	12	56
Kveite	559	22.157	712	28.511	1.024	41.878	1.221	49.663	1.359	48.786
Blåkveite	10.482	173.318	10.361	174.345	7.939	146.605	7.345	116.888	5.943	95.634
Flyndre	1.465	15.523	1.713	17.389	1.363	13.650	1.415	14.098	1.013	10.565
Skate	68	165	77	182	90	208	117	366	191	357
Steinbit	1.870	12.503	2.006	14.001	2.430	18.396	3.270	27.599	2.566	20.836
Breiflabbb	1.933	43.888	1.888	43.251	3.121	73.821	3.408	81.798	3.056	65.910
Uer	6.254	46.545	6.293	52.853	6.248	56.369	7.190	54.131	6.206	50.330
Isgalt	69	270	37	115	36	114	29	137	36	173
Kvitlaks	10.806	29.678	15.401	40.418	18.711	52.169	10.294	37.686	10.633	38.194
Piggvar	3	72	3	73	3	79	4	104	3	78
Piggghå	387	3.268	651	4.804	467	3.814	286	2.178	309	1.977
Leppefisk										
Diverse fisk	6.178	9.865	5.167	9.822	6.396	11.092	4.000	9.960	3.107	10.730
Fisk i alt	478.396	4.100.389	478.149	4.528.726	519.870	5.245.663	511.997	5.977.141	475.160	5.445.461
Biprodukter	10.436	74.535	12.422	77.459	14.884	91.028	15.327	102.458	13.720	106.062
Skalldyr og bløtdyr eksklusive krill	51.061	658.355	47.336	539.574	40.463	513.292	30.534	469.797	39.862	569.087
Krill					8.064	3.000	52.583	17.095	63.193	20.322
Småkval (vågekval)	615	18.116	743	21.604	629	18.832	622	19.789	557	17.548
Sel										
Alger (tare)										
Total omsetning		4.851.396		5.167.364		5.871.815		6.586.280		6.158.480
Inkludert i tallene over:										
Sjøtilvirket tørrfisk	2.406	23.468	1.757	17.548	1.668	17.753	1.583	18.521	1.859	24.391
Sjøtilvirket saltfisk	378	3.998	342	3.293	59	720	17	272	6	74

Tabell 65: Minstepriser for utvalgte fiskesorter sløyd uten hode 2003–2012 (kroner pr. kg)

Sortering	2004			2005			2006			2007			2008																			
	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst																
Torsk	over 5,0 (6,5/6,0) kg*												25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	24,50													
	2,5–5,0 (-6,5/-6,0) kg*												17,00	17,00	17,00	17,00	18,25	18,50	18,75	19,25	19,25	19,25	20,00	21,50	22,00	22,00	22,00	22,00	21,50			
	1,0–2,5 kg												14,00	14,00	14,00	14,00	15,00	15,25	15,25	15,75	16,25	17,00	17,00	17,50	18,50	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	18,25	
Hyse	over 8 hg												7,50	7,50	7,50	7,75	7,75	7,75	8,25	8,25	9,00	9,00	9,75	10,50	10,50	10,50	10,50	10,75	10,25	10,25	9,25	
Sei	over 2,3 kg												5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,50	5,50	6,25	7,50	8,00	8,00	8,00	8,00	7,50	7,50	7,50	7,50	6,75	6,75	7,00
	1,2–2,3 kg												4,30	4,30	4,30	4,30	4,30	4,60	4,60	4,60	5,20	5,60	5,60	5,60	5,90	5,50	5,50	5,50	5,50	5,20	5,20	5,40
Brosme	over 2,0 kg												8,60	8,40	8,40	8,40	8,40	8,00	8,00	7,75	7,75	7,75	7,75	8,00	8,50	8,50	8,50	8,50	9,00	8,50	8,50	8,50

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

2009		2010		2011		2012		2013		Varesort
Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	
273.390	3.016.393	313.957	2.991.596	362.410	3.875.680	377.983	3.844.539	482.149	3.875.277	Torsk
98.589	686.915	122.459	888.873	153.416	1.133.457	161.320	1.193.764	95.900	893.305	Hyse
82.576	394.198	116.480	661.673	88.602	584.573	96.061	635.016	82.336	472.257	Sei
3.295	23.563	4.248	29.542	3.600	27.225	3.989	31.517	4.115	27.737	Lange
3.995	23.135	4.816	30.662	4.295	28.459	5.275	34.747	3.830	22.612	Brosme
825	8.539	764	8.187	541	5.913	497	5.486	449	4.369	Lyr
12	54	24	104	30	141	38	150	29	110	Bleike
1.291	41.838	1.571	50.170	1.596	53.954	1.812	62.211	1.667	58.430	Kveite
6.949	110.877	8.021	137.575	8.961	166.750	11.487	214.178	10.918	175.863	Blåkveite
567	5.152	580	4.169	426	3.092	472	3.359	485	3.253	Flyndre
142	508	112	272	121	277	171	196	239	180	Skate
3.841	25.652	3.751	25.389	5.089	41.801	4.735	38.317	6.112	44.103	Steinbit
3.366	64.165	4.678	91.139	4.547	94.213	3.211	64.779	2.446	48.710	Breiflabb
7.526	48.782	9.069	75.951	6.330	59.853	5.170	45.408	5.059	39.750	Uer
48	384	45	236	38	221	26	195	23	141	Isgalt
10.030	35.248	10.259	28.997	10.115	37.521	10.713	33.917	10.773	33.746	Kvitlaks
3	83	4	95	3	108	4	135	3	154	Piggvar
219	1.270	170	1.134	77	506	93	561	62	339	Piggghå
4	6.000	84	31.381	109	36.610	89	29.048	91	33.202	Leppefisk
3.291	7.097	2.351	5.738	2.159	6.680	3.170	8.155	4.887	10.801	Diverse fisk
499.959	4.499.853	603.444	5.062.883	652.465	6.157.034	686.315	6.245.677	711.575	5.744.341	Fisk i alt
11.301	88.718	15.565	93.919	16.644	89.182	16.990	82.980	19.029	86.870	Biprodukter
34.388	541.086	27.776	460.281	31.487	649.902	24.121	523.997	17.973	405.974	Skalldyr og bløtdyr eksklusive krill
56.985	18.030	115.257	36.693	79.157	25.735	105.397	33.510	123.805	44.159	Krill
474	15.312	531	17.051	549	17.562	523	17.803	737	24.720	Småkval (vågekval)
						88	1.012	271	3.062	Sel
		2	10	79.288	14.725	74.690	13.997	93.303	18.743	Alger, (tare)
	5.162.999		5.670.837		6.954.140		6.918.976		6.327.869	Total omsetning
2.350	20.693	3.205	29.661	1.465	18.986	1.244	15.495	1.222	11.132	Sjøtølvirket tørrfisk
28	306	7	77	5	71	4	47	6	60	Sjøtølvirket saltfisk

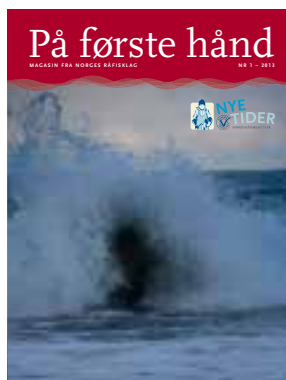
2009		2010		2011		2012		2013		Sortering
Vint.	Vår Som. Høst	Vint.	Vår Som. Høst	Vint.	Vår Som. Høst	Vint.	Vår Som. Høst	Vint.	Vår Som. Høst	
22,50	20,75 18,00 17,00	16,25 17,00 17,00	17,50 18,50 18,50	17,25 17,25 17,25	16,50 13,25 13,25	13,25 13,50 13,50	over 5,0 (6,5/6,0) kg*			
19,00	17,25 15,25 14,50	13,25 14,25 14,25	14,50 15,50 15,50	14,50 14,50 14,50	13,50 10,50 10,50	10,50 10,50 10,75	2,5-5,0 (-6,5/-6,0) kg*			
16,00	14,00 12,75 12,50	11,25 12,25 12,25	12,50 12,75 13,50	13,50 13,50 12,50	12,50 11,50 9,50	9,50 9,50 9,75	1,0-2,5 kg			
8,50	7,50 7,50 7,50	7,75 7,75 8,25	8,25 8,50 8,50	8,25 8,25 8,25	8,25 8,25 8,25	8,25 8,25 8,25	over 8 hg			
7,00	7,00 7,00 7,50	8,50 8,50 9,00	9,50 10,00 10,00	10,00 10,00 10,00	10,00 10,00 9,25	8,50 8,50 8,50	over 2,3 kg			
5,40	5,40 5,40 5,40	5,75 6,50 6,50	7,00 7,25 7,75	7,75 8,00 8,00	8,00 8,00 8,00	7,25 7,25 7,25	1,2-2,3 kg			
8,50	8,50 8,50 8,00	7,50 7,50 7,50	8,25 8,25 8,25	8,25 8,25 8,25	8,25 8,25 8,00	8,00 8,00 8,00	over 2,0 kg			

Tabell 66: Totalomsetning 1940-2013 (Kvantum er oppgitt i sløyd/hodekappet vekt og i verditallene er pristilskudd som ble gitt før 1994 inkludert)

	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Kvantum tonn	208.141	203.368	181.752	144.451	149.952	111.861	226.004	303.505	248.103	237.769
Verdi 1000 kr	29.527	59.410	60.820	54.491	57.983	45.774	77.199	116.961	102.144	107.327
	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Kvantum tonn	261.045	297.534	301.299	279.541	247.434	286.916	346.492	278.645	318.946	341.413
Verdi 1000 kr	125.656	180.709	192.021	178.802	173.556	213.641	239.725	215.494	247.452	273.215
	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Kvantum tonn	315.484	330.191	306.506	324.486	310.337	360.782	383.017	341.307	351.677	384.675
Verdi 1000 kr	267.257	297.981	275.018	295.158	290.757	391.963	426.017	387.485	408.878	419.671
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Kvantum tonn	406.245	412.057	425.131	387.232	371.311	336.073	383.579	410.303	378.704	377.650
Verdi 1000 kr	484.040	637.643	695.534	742.950	973.655	814.717	1.168.632	1.408.011	1.382.418	1.444.953
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Kvantum tonn	348.926	391.888	403.551	373.718	378.615	348.597	315.285	344.107	318.025	279.965
Verdi 1000 kr	1.625.268	1.977.684	1.987.888	2.032.106	2.138.646	2.285.741	2.672.478	3.082.595	2.504.406	2.223.209
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Kvantum tonn	236.361	278.751	336.632	387.268	446.273	456.286	445.620	541.376	497.111	467.795
Verdi 1000 kr	2.366.686	3.082.242	3.421.003	3.445.158	4.081.976	4.594.394	4.193.683	4.850.308	6.065.452	6.559.644
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kvantum tonn	433.842	421.796	432.419	386.968	386.068	385.991	410.745	400.946	402.503	407.512
Verdi 1000 kr	6.208.220	6.279.506	5.791.724	4.352.234	4.851.396	5.167.364	5.871.815	6.586.280	6.158.480	5.162.999
	2010	2011	2012	2013						
Kvantum tonn	486.616	603.667	625.456	662.524						
Verdi 1000 kr	5.670.837	6.954.140	6.918.976	6.327.869						

Tabell 67: Gjennomsnittlig oppnådde priser for alle størrelser av fersk og ombordfryst torsk, hyse og sei sløyd uten hode fra norske og utenlandske fartøy 2004-2013 (kroner pr. kg)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Torsk	16,86	18,42	20,52	23,07	23,18	16,64	14,21	16,16	15,27	12,17
Hyse	8,60	10,40	13,46	13,29	10,33	9,99	10,57	10,80	10,97	15,93
Sei	5,26	6,47	8,01	7,63	7,44	7,63	9,62	10,50	10,15	9,09

Norges Råfisklags informasjonsmagasin kom ut i tre utgaver i 2013.

Representanter fra Norges Råfisklag i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringen pr. 31.12.2013

Styrer

Catch Certificate SA:

Trygve Myrvang
Vara Svein Ove Haugland

Fiskeribladet/Fiskaren AS:

Alf-Erik Veipe

Fiskernes Hus AS:

Tommy Nygård, styreleder
Alf-Erik Veipe
Kurt Ludvigsen
Brita Åsheim Rasmussen
Lena Pettersen, daglig leder

Kystens Hus AS:

Alf-Erik Veipe, styreleder
Kurt Ludvigsen
Tommy Nygård
Brita Åsheim Rasmussen
Lena Pettersen, daglig leder

Marinvest AS:

Robert Hansen, styreleder
Svein Ove Haugland, styrets nestleder
Benedicte Nielsen
Tommy Nygård, daglig leder

Måsøy Næringsutvikling AS:

Tommy Nygård

Nord-Norges Europakontor:

Trygve Myrvang

Sjøgata 41/43 ANS:

Alf-Erik Veipe, styreleder
Kurt Ludvigsen
Lena Pettersen

Stortorget 1 AS:

Trygve Myrvang, styreleder
Vara Alf-Erik Veipe

Støttefondene for mottaksstasjoner:

Finnmark: Willy Andreassen
Troms: Robert Hansen
Nordland: Kjell Ingebrigtsen
Trøndelag: Hilmar Blikø

Råd/utvalg

Arbeidsmiljøutvalget:

Alf-Erik Veipe
Lena Pettersen
Tove Isaksen
Kjell-Arne Pedersen

Norges sjømatråd:

Medlemmer av markedsgrupper:
Konvensjonell sektor: Svein Ove Haugland
Torskfisker: Benedicte Nielsen
Reker og skaldyr: Tor-Edgar Ripman
Miljødokumentasjon: Tor-Edgar Ripman

Fiskernes Ulykkeskasse:

Ingvald Olsen (samarbeidsutvalget)
Hilmar Blikø (styret)
Vara Jan Erik Strøm

Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd:

Johnny Caspersen
Vara Kjell Bjørnar Bakken
Trygve Myrvang
Vara Svein Ove Haugland

Informasjonsutvalget for reker:

Svein Ove Haugland, leder
Jan Roger Lerbukt
1.vara Trygve Myrvang

Kontrollkomiteen for garantiordningen:

Alf-Erik Veipe
Vara Tommy Nygård

Krabbeutvalget:

Trond Sarassen
Hilmar Blikø
Ingvald Olsen

Merkevareforeningen Norsk Hval:

Tor-Edgar Ripman, styreleder

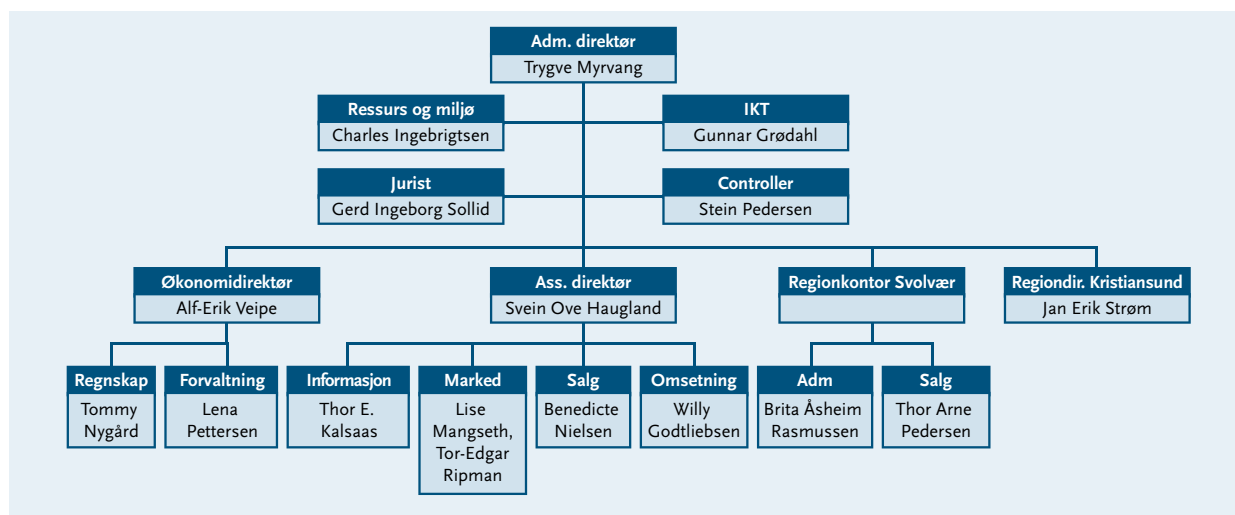
Norges Råfisklags Hjelpesfond:

Thor E. Kalsaas, leder
Arvid Ahlquist
Jeanette Gutierrez
1. vara Jan Engen
2. vara Alf Arne Hansen
3. vara Marit Ovesen

Samvirkesenteret:

Gerd Ingeborg Sollid

Organisasjonskart

Norsk sjømatnæring er en av landets største eksportnæring. Næringa har en stolt historie, en fantastisk framtid, og norske fiskere og Norges Råfisklag er en viktig del av denne suksesshistorien.

Norges Råfisklag er et av seks fiskesalgslag som i medhold av fiskesalgslagsloven (råfiskloven) tar hånd om viktige nasjonale oppgaver og organiserer førstehåndsomsetning av fisk i Norge. Fem av salgslagene, med Norges Råfisklag som det største, ivaretar omsetningen av torsk, makrell, lodde, skalldyr, bløtdyr og småkval.

Langs norskekysten fra grensen mot Russland i nordøst har salgslagene geografisk ansvar i følgende rekkefølge; Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag, Vest-Norges Fiskesalgslag, Rogaland Fiskesalgslag og Skagerakfisk. Omsetningen av pelagiske fiskearter (sild, makrell, lodde mv.) er samlet under det landsdekkende Norges Sildesalgslag.

Norges Råfisklags distrikt strekker seg fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Salgslaget har hovedkontor i Tromsø og regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Norges Råfisklag driver en velfungerende og moderne markedsplass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. Råfisklaget sørger for effektiv omsetning av fangstene og garanterer fiskerne oppgjør. Gjennom sporing og ressurskontroll sikres trygg mat og god forvaltning av havets ressurser. I 2013 ble det i Norges Råfisklags distrikt omsatt 948.000 tonn fangst (rund vekt) til en samlet verdi på 6,3 milliarder kroner.

Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar. Norges Råfisklag tar på alvor.

**NORGES
RÅFISKLAG**

Postboks 6162, Langnes
9291 Tromsø
Telefon 77 66 01 00
firmapost@rafisklaget.no
Organisasjonsnummer 938 469 148

www.rafisklaget.no